

Numai naivii își întemeiază drepturile pe recunoștința celor mari. Omul cu minte și le întemeiază pe interesul acestora. Căci recunoștința, chiar cind într-adevăr e sinceră, obosește, pe cind interesul e pururea viu : astăzi mai mult decît ieri și mîine mai mult decît astăzi.

CONSTANTIN BANU, Director fondator al Revistei Flacăra

ANUL LXXXI

NR. 4

30-I 6-II

1991 — BUCUREȘTI

FLĂCĂRA

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

**HORA UNIRII,
SCRÎȘNIND
DIN DINȚI**

pagina 2

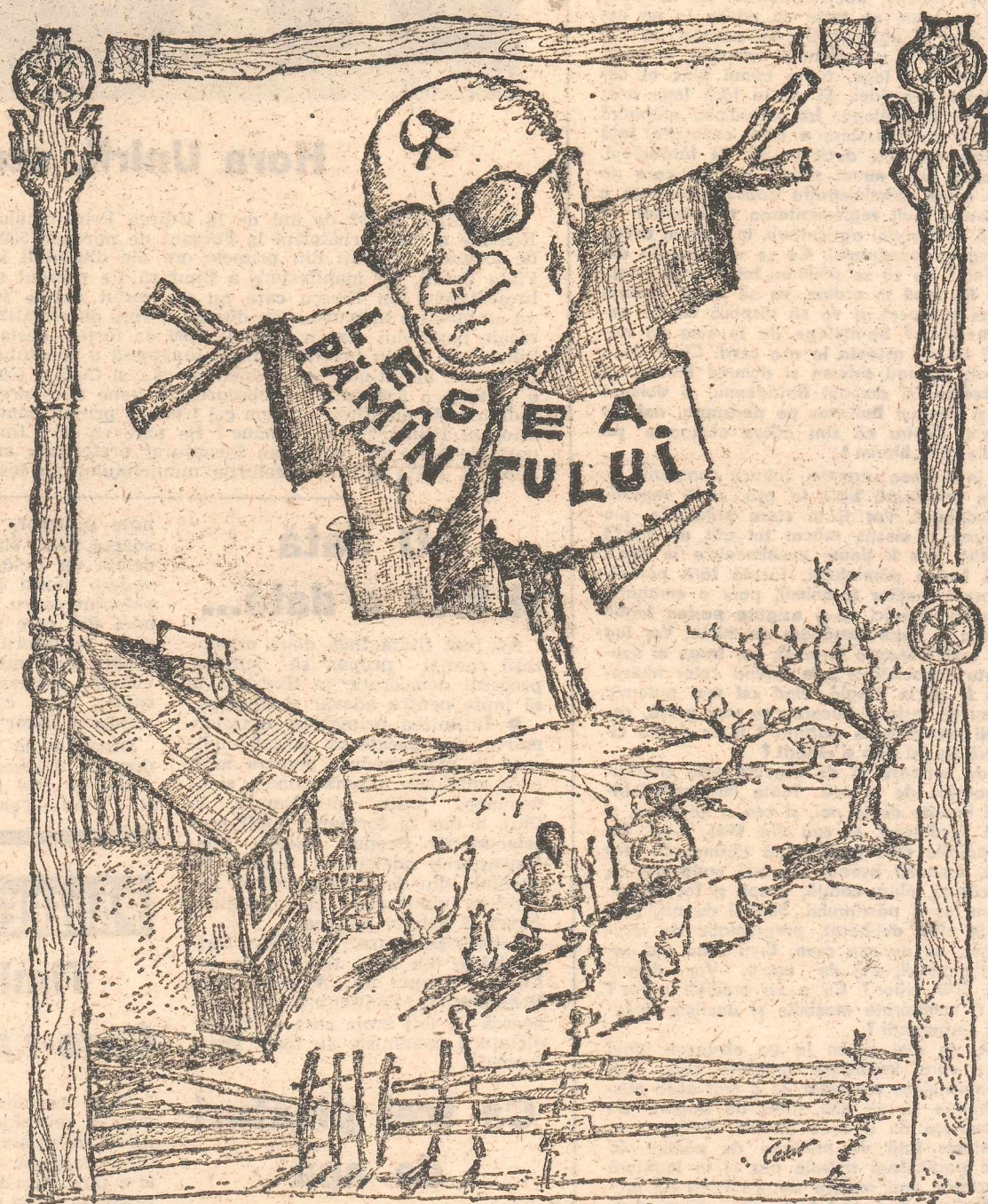
**Colțea — vatră
a șobolanilor**

pagina 7

**BANDIȚI
ȘI
VIOLATORI**

pagina 5

Desen de CEZAR MICHAELA

**AM FOST
PRIZONIER
ÎN URSS**

pagina 12

**Urmașul
comunist
al lui Iisus**

pagina 3

Pământ cu lege?

A circulat și la noi într-o vreme romanul „Pământ fără lege”, al unui scriitor brazilian. Puțini însă au remarcat atunci cât de tare se potrivea titlul acestei cărți cu situația existentă în acea epocă — și care a rămas așa în toți anii bolșevismului — în agricultura românească. După o improprietăre care le dăduse mari speranțe, țărani români au fost deposedați cu brutalitate de pământul pe care-l aveau, moștenit sau primit în 1945, și au fost băgați, cei mai mulți, în colhozuri, după modelul fratelui mai mare, deși colhozurile, la ele acasă, se dovediseră de mult falimentare; unora dintre țărani li s-au confiscat pământurile în favoarea statului (au fost puși să iscălescă acte de „donajie”); alții au fost internați, băgați în lagăre de concentrare, trimiși la canal, deportați. Tinerii li s-a furat cu norușinara avuți, munca și demnitatea de-a fi țărani, fiind supuși, practic, unei exploatare de tip sclavagist. Și cu toate că texte cu privire la un aspect sau altul al agriculturii s-au adunat de către mașina de vot a regimului comunist, în fond, pământul era fără lege, trona bunui plac al celor din vârful piramidei. Și de la fără lege ușor s-a ajuns la fărădelege. Iar atitudinea stăpînirii comuniste, și cu deosebire a celei ceaușiste, față de țărănime n-a fost decât un șir de fărădelegi.

Din motive care nu-mi scapă, dar de care nu mă ocup acum, administrația noastră fesenistă a întârziat foarte mult reglementarea raporturilor în agricultură, a situației agriculturii. În prezent avem, iată, o Lege a pământului. Ce se va întâmpla din astă pricină? Va să se schimbe totuși peste noapte, va să fie totul în ordine, va să avem imediat o țărănime prosperă și va să dispară curind penuria alimentară? Se-nțelege de la sine că nu-mai naivii se pot aștepta la așa ceva. Chiar dacă ne-o promit în mod solemn și domnul Iliescu, și domnul Roman, și domnul Bîrlădeanu, și domnul Marțian, și domnul Bălțazar pe deasupra, noi tot n-o credem. Pentru că sînt atîtea obstacole pe care trebuie să le biruim!

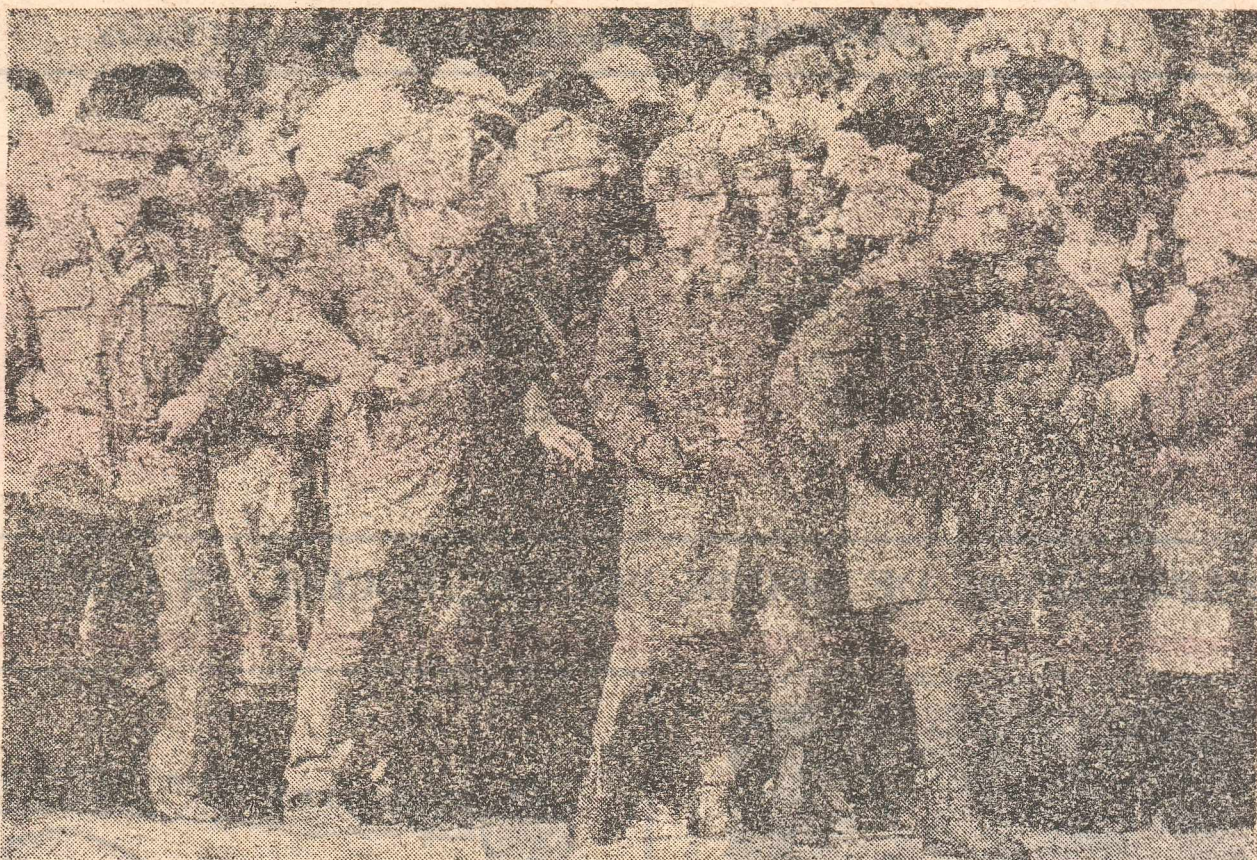
Primul, în ordinea urgenței, întrucît campania agricolă de primăvară bate la ușă, ar fi repartizarea pământului. Vor fi în stare primăriile s-o facă la timp și cinstit, măcar tot atât de cinstit ca în 1945? Vor fi ținute evenimentele în frâu? Pentru că Legea pământului, făcută fără participarea reprezentanților țărânilor, pare o emanație a agronomilor dornici să-și asigure partea lui și dominația în satul românesc de mine. Vor lua ei și cele mai mănoase terenuri, vor trage ei spuza pe turta „asociațiilor”, în dauna celor neasociați? Va fi ca în junglă, cînd cel mai puternic și cu tupeu va înșelăa bucată cea mai grasă, celor necăjiți revenindu-le resturile? Il va apăra cineva la țară pe cel slab și amărît?

La fel de serioasă și de urgentă este chestiunea mijloacelor de muncă. Toate improprietățile de mai înainte de la noi, și cea a lui Cuza, și cea a lui Ferdinand, și cea din 1945, s-au făcut în condițiile cînd gospodăria țărănească era întemeiată, oamenii aveau, cei mai mulți din ei, boi, cai, căruțe, plug, tobișă, grăpă și tot ce trebuie pentru lucrul pământului. Sătenii de azi, proletarizați în chip deliberat, programatic de regimul bolșevic, nu au așa ceva. Cum n-au nici seminte, nici îngrășăminte, nici de unele. Vor deveni ei iobagi SMA-urilor? Ce e cu creditul agrar? Cum pot fi cumpărate mașinile și uneltele necesare? Dar carburanții?

În sfîrșit, ne mai oprim la un obstacol, unul imens și a cărui înlăturare definitivă cere mult timp: dezobînuința țărânului de a mai avea gospodărie proprie și, de aici, lipsa de trageră de inimă a multora de a avea pământ. Desigur, acest dezinteres față de primirea de pământ în proprietate particulară trebuie pus și în legătură cu cele arătate mai înainte despre lipsa de mijloace și posibilități de a-l lucra, însă cauza fundamentală cred că este pierderea simțului de proprietar și, în consecință, a dragostei față de pământ. Cînd Ion al lui Rebreanu a sărutat pământul, nu era vorba, cum au spus unii, doar de interesul strict economic, ci de o legătură sufletească profundă, venită din faptul că pentru țărani pământul era toată viața lui. Legătura aceasta în anii comunismului a fost ruptă cu brutalitate. Dar ea poate renaste și va renăște. Satul românesc se va clădi, fără îndoială, nu pe obîșnuințele și dragostea de acum, ci pe cele ce vor veni.

Desigur, nu va mai fi cum a fost. Satul românesc de altădată — pe care nu-l idealizăm nici decum, știm că avea și multe cuceruri, dar și lucruri minunate, și acelea constituie esența lui — va rămîne o amintire frumoasă, iată pentru unii, un paradis pierdut. Redresarea satului de acum și prosperitatea lui de mine depind însă de felul cum va fi rezolvată problema pământului, sau, cu alte cuvinte, de felul cum va fi luată în serios și aplicată Legea pământului. Fi-vă oare, întrucît avem o Lege a pământului, pământul românesc un pământ cu lege? Să sperăm că da.

ION D. GOIA

Hora Unirii, scrișnind din dinți...

Împlinirea a 132 de ani de la Unirea Principatelor Române a fost sărbătorită la Focșani de aproape 5000 de locuitori adunați din primele ore ale dimineții în Piața Unirii. La manifestare a ținut să fie prezent și președintele Ion Iliescu care nu s-a putut abține să nu amintească în scurtul său discurs despre dificultățile create poporului român în anul 1990 de forțele destabilizatoare ce au înveninat fibra sănătoasă a spiritului românesc, amintindu-le focșănenilor că... și Cuza a fost o victimă a acestor forțe obscure. Se teme oare președintele de un sfîrșit precum cel trăit de primul domnitor al Principatelor Române? Se pare că da! Importante forțe de poliție au înconjurat prefectura, au împinzit Piața Unirii, hotelurile municipiului au fost

blocate, restaurantele închise, suspectii legitimați, în timp ce copiii aduși din satele îngrădite dădău în fața obeliscului în costume naționale, așteptînd răsăritul Soarelui.

În timpul discursului puțini participanți l-au ascultat, mulți dintre cei prezenți s-au imbulzit spre cordoanele de poliști sub deviza: „Lăsați-vă bă, pi Iliescu!”. Manifestarea s-a încheiat cu un scurt spectacol literar-artistic, care s-a integrat perfect în arhiva festivelor „Cîntarea României”. Hora Unirii s-a dansat scrișnind din dinți.

PETRE BARBU

O dată și încă o dată...

Au luat ființă încă două organizații care-și propun să sprijine procesul democratic în România și să lupte pentru adevăr și dreptate.

● Întîlnirea primarilor orașelor-martir, din păcate cu puțină audiență la mass-media noastră mult prea amatoare a senzational și eveniment lefțin, desfășurată la Cluj, a dus la formarea Ligii orașelor-martir. Scopul acestei ligi: cunoașterea adevărului despre genocidul din decembrie 1989 și pedepsirea vinovaților, cu sprijinul direct al opiniei publice.

● Greviștii foamei din Piața Universității, din vara trecută, au înființat Grupul de Veghe asupra Democrației, intenționînd să reunească pe toți aceia care în timpul dictaturii comuniste au făcut greva foamei.

Ca trei picături de apă

Frontul Salvării Naționale din România nu mai e singur pe lume. Asemenea organisme „salvatoare” au apărut și în țările baltice, exact în momentele cînd comunistii (adică reprezentanții fratelui mai mare cu capitala la Moscova) erau pe punctul de a pierde definitiv și irevocabil puterea. După cum se poate constata cu ochiul liber, emanațiile se aseamănă, indiferent de paralela și meridian. Nu altfel se petreceau lucrurile după 1945 cînd Moscova bolșeviza Europa de est.

Profesorul dezavuat

Domnul Răzvan Theodorescu, profesor la Academia de Artă din București, a primit o scrisoare deschisă din partea studenților domniei sale. „Dați-ne voie, dom-

nule profesor, se spune în scrisoarea Ligii studenților din Academia de Artă, ca din punct de vedere moral să nu vă mai considerați cadru didactic al Academiei din care facem parte. Pentru noi, profesorul are valoarea unui model, nu numai din punct de vedere profesional, ci și moral, capitol la care dumneavoastră rămîneți dator”.

Dezavuat la Academia de Artă, domnul Răzvan Theodorescu rămîne, pe mai departe, președinte al Radio-Televiziunii Române...

PĂREREA STRĂZII

Timișoara: Care-i adevărul?

După aproape două luni de proteste și revendicări, Timișoara continuă să rămînă, aproape în totalitate, singură. Cea mai mare parte a țării, deși se zbate în lipsuri și suferință și-și vede spulberate și ultimele iluzii pentru o lume fără neocomunism și perestroikă, asistă cu neputință la cel de-al doilea sacrificiu al Timișoarei. Timișoara luptă, din nou, de aproape două luni, pentru întreaga țară. Și, totuși, chemările Timișoarei au un ecou slab, departe de ceea ce a însemnat Revoluția română din decembrie și programul ei. De ce oare? Care este poziția omului obișnuit din București față de evenimentele din Timișoara acestor noi săptămîni de luptă, lacrimi, durere, dar și speranță în autentică libertate? Am pus această ultimă întrebare unui număr de oameni luați întîmplător ca participanți la sondajul nostru.

Rezolvarea problemelor economice ar putea însemna totul pentru noi. Rezolvarea lor la Timișoara ar putea să însemne o rezolvare pentru întreaga lume românească. Nu știm foarte multe lucruri des-

pre ce se întîmplă la Timișoara. (Mihai Petrescu, inginer proiectant).

Un lucru s-a făcut bun la Timișoara: s-a demonstrat împotriva scumpirilor. (Petre Ionașcu, mecanic).

Oamenii știu puține lucruri de la Timișoara. La radio și la TV nu se mai transmite nimic. Ar fi corect ca oamenii să fie informați și poate că ar proceda altfel. (Traian Florea, suflor).

Nu sîntem nici noi de acord cu Iliescu și Roman ca ei să fie mări și tari și să nu mai țină seama de ce vor oamenii. Dar trebuie procedat altfel, altfel, nu ca în decembrie 1989. (Eugen Vlad, muncitor necalificat).

Nu, domnule, acum nu ne mai putem rezolva problemele doar manifestînd. Ceea ce vor timișorenii e destul de întemeiat, dar nu ieșind în stradă vom obține ceea ce e de obținut. Și așa sîntem destul de înalpați cu producția de bunuri. (Camelia Gheorghe, muncitoare).

Cred că ar trebui să ținem mai mult cu timișorenii, să fim mai uniți. Încă nu sîntem în stare să înțelegem că ei fac un lucru bun pentru întreaga țară. De ce oare nu putem înțelege acest lucru simplu? (Adriana Croitoru, studentă).

Timișorenii fac ceva normal în condițiile în care actuala conducere a țării minte și ne jecmănește. (Laurențiu Tiță, tehnician veterinar).

Nu e bine că timișorenii sînt lăsați să se dea de altă vreme ca apa de maluri. Să li se dea ceea ce cer și să fie lăsați să-și facă treaba. (Ion Nicolae, instalator sanitar).

Cred că în Timișoara e o situație ciudată. De ce nu-i toată Timișoara cu demonstrații, cu greviștii. Ceva bun e în cele ce se întîmplă acolo, dar nu cred că asta e drumul. (Florin Pietrolu, funcționar).

Nu știu ce să cred în privința Timișoarei. Nu știm ce să mai credem. Informațiile care ajung la noi sînt foarte diferite. Care-i adevărul? (Marion Nicolae, tîncighiu auto).

Grupaj realizat de
EUGEN MIHĂESCU

Domnul Birlădeanu se întreba zilele trecute, cu candoarea proprie celor tineri dar, mai ales, celor foarte bătrâni, ce greșeli a făcut în munca sa de legiuitor? Ce e nedemocratic, adică, în lucrul său la instaurarea democrației?

Dacă nu e de tot inocent, înseamnă că domnul Birlădeanu e tare șiret. Pentru un parlamentar, naivitatea și viclenia nu s'au mai născut virtute. Domnul Birlădeanu e un bătrîn imoral intrucit cu pensia și medaliile căpătate ca urmare a meritelor sale în lupta pentru instaurarea dictaturii comuniste luptă acum ca să ne instaleze democrația. E prea mult chiar și pentru un popor deprins să rabde imoralitatea. Din 1933, de cînd — ca „amic al U.R.S.S.” și ilegalist emerit — a activat pe toate fronturile deschise contra intereselor nației române, a avut vreme să-și clarifice ideologia.

Cu rare excepții, toți cei care au avut în public se simt îndreptățiți să vorbească în numele poporului. Nu există individ care, odată urcat la tribună, să nu fie convins că a devenit dintr-o dată poporul.

Întrucît inocentul domn Birlădeanu vine la televiziune să-l încrimineze pe ziaristul pentru faptul că-l amintesc cine a fost și cît de mare a rămas partea sa de vină, ca fruntas în C.C. și în Guvern, vreme de decenii, iar în actualitate ce l-a aduc vîrtej atacuri la adresa poporului — ca și cum în România n-au trăit decît Birlădeanu din descăleări pînă azi — voi explica net ce motive am eu să nu-l iubesc. Dacă aduc vorba de iubire și nu de ură e fiindcă în orice expunere de motive, oricît de drastice ar fi acestea, educația mă obligă să-l încredinț pe oamenii în etate. Domnul Birlădeanu însă nu-mi dă voie să-l menajez.

Cum domnul Birlădeanu inventariază (pentru ziua în care-și va inaugura noua carieră de academician cu o „Lege a presei”) articolele „calomnia-toare”, nu-mi fac griji că voi fi citit. Singura temere e că domnul Birlădeanu nu va reuși să deslușească în scrisul meu decît opinia unui izolat, a unuia din sutele de mii ori poate milioane de izolați rezolvați, pe vremea

roste de tribună, domnul Birlădeanu își rostește blînde amenințări cu aerul că a avut destul răbdare. Cînd ne povestește cum s-a călătorit în Israel cu nevasta, fiindcă „așa a fost invitația”, domnul Birlădeanu nu se mai străduiește să fie rafinat în dispreț și hîră în fărîncie. E de-a dreptul agresiv. Domnul Birlădeanu trebuie să priceapă că nu aiî abuzul l se repro-

avem grijă de senzorul ci dumnealui de noi.

Adevărata problemă, de fapt, e că eu personal nu mai vreau ca Alexandru Birlădeanu să aibă grijă nici de mine, nici de familia mea, nici de prezentul și nici de viitorul meu. Dacă nu contează vîrsta, dacă nu are importanță trecutul, dacă disprețul moenit ce-l simte și, cîteodată, îl și manifestă contra presei în noile ei străduințe, atunci ce contează?

Tovărășul Birlădeanu n-a aflat într-o viață de academician răgazul scrierii unei amînute de cărți de economie astfel ca mîcar de formă să-și justifice indemnizația. Cărțile de economie n-au fost niciodată cenzurate brîtîl fiindcă nu și cu unu au făcut în toate epocile dol.

Muli iubite și stimate domnule Birlădeanu,

Dacă veți continua să-l păstoriți pe senzorul și să ne învățați cum să trăim modest, după ce cîteva decenii ne-ati explicat că sîntem fericiți, nu ne mai rămîne decît să-l așteptăm la președinție pe Maurer și să învățăm din gîndirea lui Dej.

As vrea să pot apela și eu la șmecheria aceea cu seculul și pusul pălăriei la braț, dar tot ce-mi vine să spun, după ce am cîștigat patru ceasuri la întotdeauna acestui ACUZ e: DESTUL Sînt eu însuși bătrîn, am în-
Bîrînt condus de dumneata,
Lăsa-mi te rog, bătrînetea în pace, dacă vrei să închei so-
cotești cu lumea asta, pe care de fapt ai clădit-o, în tîrnă, cu alinația ca, dacă nu ți-e dat să aduci binele, măcar nu mai aduci raul!

IUDOR OCTAVIAN

Prima operă a unui academician fără operă:

cînd domnia sa devinea academician fără operă, nu prin „Legi ale presei”, ci prin deportări, închisori și canale.

Un colaborator al ziarului „Calomnia”, al cărui directorat l-a ținut luni de zile, observa, în apărarea sa, că „timp de 24 de ani a fost marginalizat de Ceaușescu”. Ideea sustinătorului era că oamenii atît de vrednici nu trebuie dați niciodată deoparte, fie și pentru a lăsa loc altora mai viguroși, că de aceea au murit o mie de tineri și-au rămas schilodiți trupest și sufletește alte zece de mii, ca să-l eternizăm ca democrați pe oportunități la pensie.

Dacă un om e numit șef al Senatului la 60 de ani, actual nu se cheamă înscăunare ci sacralizare. Veșnicul sta-

șază, cît faptul că sîntem reprezentați în treburi de viitor de persoane care n-au decît trecut. Nu era nevoie să ne povestească, în termenii celui mai suav penibil, că la etatea sa are trebuință de un însoțitor, fiindcă n-au rămas treburi fără într-un singur om. Cînd un diplomat de optzeci de ani umblă prin lume să afle credit pentru România, tot ce poate spera e să întâlnească po-
liticieni în slujbă la nouăzeci de ani. Numai că nici Europa și nici Israelul nu mai investesc speranță și capital în persoane cărora le-au rămas puteri doar ca să privească în urmă și să și pună ordine în biografie.

Problema e că nu noi trebuie să

LEGEA PRESEI

Un om în... derivă?!

„Sînt un urmaș comunist al lui Iisus Hristos”

„Am mai scris despre acest CHICI (se pronunță în două silabe), așa s-au obișnuit să-l numească oamenii din Tomești și mai apoi din Deta, localități în care a fost primar niște buni ani de zile; așa îl spun și eu, pentru că îmi este, și îl sînt, prieten, încă din 1973, cînd Nicu Pirvu, actualul director de la „Radio Timișoara”, mi l-a semnalat ca un posibil erou de reportaj pentru revista la care fusesem, atunci, angajat. Era vorba de un primar-comunist-convins, dar care începuse să creeze, acolo, pe plan local, „niște” probleme...”

X

L-am revăzut, recent, într-o cu totul altă postură pe Chici. Și mărturisesc că cele ce vor urma — sînt absolut sigur! — vor reconstitui motivația, dacă nu neapărat a unui șoc, atunci cel puțin a unei surprize pe lingă care scriitorul din mine nu poate trece indiferent, iar ziaristul nici măcar alit: reînfrînarea cu Chici a fost ultimatoarea... Nu voi intra în amănunte: este suficient să vă imaginați o noapte de decembrie a anului care a trecut, cu cîteva zile înaintea Crăciunului — ultimul nostru Crăciun și primul LIBER, într-adevăr, de după Marea Revoltă — o noapte în care Chici

și eu mîine stăm la o masă lungă, într-un soi de „saloon”, cu două pabare în față și o sticlă cu țîric, cu un dulău culcat printre picioarele noastre și mai ales cu un radiocasetofon a cărui bandă „cîrge” de mai bine de două ore... Și un vînt năprasnic, iscat din senin (cel din Deta aveau să ne spună a doua zi că nu au mai pomenit așa ceva), un vînt care aproape că a smuls ușa localului, ne-a trimis împreună cu cînoile afară, la bazinele termice... care a întrerupt curentul electric, și care ne-a obligat să ne agățăm fiecare de cîte un stîlp al instalației de gaze — un vînt rău, cumplit, ce a durat numai cîteva minute — dar de o violență extraordinară! — gata să smulgă totul de pe pămînt și pe răstîropul cărui eu am fost cel înspăimîntat, iar Chici a început să rîdă!

„Întors! apoi în „saloonul” pustiu (cel doi copii ai lui Chici plecaseră mai demult), am reluat discuția în fața microfonului, completînd astfel datele pe care le aveam deja:

Teodor Chicișas s-a născut în anul 1936, în preajma Clujului, în satul Iurii de Cîmpie. La vîrsta de 12 ani este băgat — de către tatăl său, un om dur, măcinat de sărăcie — slugă la Florea Vălean („un unchi din partea mamei, un escroc ca om: dormeam în podul casei, mi se dădea să mănînc resturile rămase de la masa stăpînilor, iar ce mai rămînea de la mine se dădea la cîini”). Fură, din acel pod, un bici de curele, pe care îl dădă în schimbul unui fluier și al unei perechi de patine. („Cred că de atunci cred în Dumnezeu: am mărturisit furtul numai cînd stăpîna mi-a spus că va da slujbe la popă, dacă nu mărturisesc, astfel blestemul cîzînd pe seama părinților mei”). La sosirea tatălui, Chicișas este așezat pentru prima oară la masa stăpînilor: i se dă pîine și un castron cu lapte cald. Nu-i prieste: tatăl îl scoate din încăperea și îl bate pînă ce copilul, leșînd, intră în comă („stăpîna a aruncat peste mine, am aflat apoi, o găleată cu apă rece: sîtenii nu-au spus că numai astfel am scăpat cu viață!”).

Mai scapă cu viață, încă o dată, în 1950: găsînd pe brazdă niște cartușe rămase din război, le dă foc — unul îl fluieră pe lingă ureche și împușcă un bou. Dar acest an, 1950, înseamnă mai ales altceva pentru Chicișas („am fugit, fără să știu nimeni, la Traian

Vincovici care, împreună cu mîtușa Maria, mi-au devenit părinți adoptivi, ei nu aveau copii... Vincovici, asta, acum e mort, era liberal — și Chici ride — de-al lui Cîmpeanu! — era bogat în sat, nu și-a bătut joc de mine și nici de încă un băiat pe care l-a crescut, l-a înșurat, l-a făcut casă, l-a dat două jugăre de pămînt... în sfîrșit: mă găsise pe drum, în noiembrie '49; pe 1 decembrie eram la el în casă, am văzut pentru înfrînă oară o masă încărcată cu sarmale, plăcinte și... manuale școlare! El, acest Traian Vincovici, nu m-a lăsat să lucrez nimic, atîta: să învăț carte!”).

În același an, Chicișas termină a 2-a jumătate a clasei a 4-a și, tot acum, avînd 15 ani, se urcă pentru înfrînă oară într-un tren. Din acest moment, viața sa se desfășoară destul de abrupt: este înscris la Școala de Arte Grafice din Cluj („am intrat numai 30 din vîrsta 75, dar nu am terminat toți”), devine tipograf, apoi librar, lucrează apoi o vreme la mina din Caransebeș, face școala de mineri la Lupeni-Lonea („veneau aici toate adunăturile din țară, dar aici m-am format ca om!”).

X

În 1955 se înscrie în partidul comunist („În momentul în care am intrat în partid, nu am făcut-o pentru a fi împotriva oamenilor: pe mine comunismul m-a ajutat să ies din ieșie, să ies din starea de slugă și să ajung ceea ce sînt; pentru mine — și pentru cei flămînzii, o spun cu mîna pe inimă! — comunismul a fost ceva pozitiv, m-a favorizat, fiind copil sărac, să învăț, mi-a dat o șansă!”). Urmează un drum înclîcit prin Banat, în care schimbă diverse locuri de muncă și trece prin diverse funcții pe linie de partid. („Am înțeles, Horia, înțelegerea: nu am turnat în viața mea pe nimeni, nu am purtat uniformă și nici un fel de grad — sînt un soldat neînștruit!”). În anul 1968 este numit primar în Tomești, jud. Timiș. Va funcționa aici, ca primar, pînă în 1982, timp în care va urma cursurile Academiei „Șt. Gheorghiu”, la fără frecvență.

„Am ajuns, Chici, la locul în care ne-am cunoscut: comuna Tomești.

„Mda...!”.

„...despre care am scris și atunci, în '73, în FLACĂRA. Ca și despre tine. Mai ții mîine: în același număr al revistei a apărut și un interviu cu gen. Tăușescu, pe atunci șeful Inspec-

toratului Timiș al M.L.! Am auzit, ulterior, că generalul a fost luat la întrebări, de către cei de la județ, că de ce a dat interviu în presă?!”.

„Mda... Generalul Tăușescu a fost un om extraordinar!... Și pe mine m-au luat la întrebări, tot pentru interviul tău: fostul șef adjunct al secției de propagandă, responsabil cu problemele de cultură, tov. Ignea. Acum e mort... Împreună cu tov. Bălan, șeful secției (ride). Actualul președinte al nostru era pe atunci secretar cu propagandă...”.

(Teodor Chicișas, primarul din acei ani al Tomeștiului, devenise o figură aproape legendară a județului, prin cîteva realizări dintre care reamintesc acum numai cîteva: complexul turistic „Valea lui Lîntan”; asfaltarea a peste 20 kilometri de șosea; ampliteatrul; Școala Generală Tomești; Casa de Cultură; reactivarea păstrăvăriei Luncani; abolirea Decretului 303 privind paza obștească — în Tomești neexistînd atunci proprietate personală; obținerea de credite pentru construirea de locuințe proprietate personală, etc., etc.).

„...tot ce am făcut eu, împreună cu oamenii din Tomești, am făcut împotriva legilor de atunci, și o știu și fostul prim-secretar județean Telescu, care a și fost „bubuit” de altfel de către dictator... Dacă eu, pe funcția mea de primar, mă luam strict după marxism, după Lenin, sau asta... Ceaușescu — eu nu valoram două parole ca primar!”.

„Mai ai prieteni în Tomești?”.

(Pauză... apoi)

„Eu am amîndat oameni acolo — zîmbînd! — astăzi îmi mulțumesc. Eu am și dat un pumn odată, una, de l-am scos o mînea; făcuse o gafă, gravă, beat fiind la volan, furase... trebuia să facă puscărie! A scăpat — cu un pumn dat de primar (ride) — de puscăria asta! Dar ne repezim mîine la Tomești, găsim o mașină... ai să vezi și tu!” (am și fost, a doua zi, am mai stat încă o zi în Tomești și am constatat cu bucurie că fostul primar de aici nu numai că este îndrăgit în continuare, dar și că actualul primar — extraordinar de tînr pentru funcția asta — se consultă cu Chici în diverse probleme, acesta din urmă promîndu-i sprijin și pe mai tîrziu, bîzîndu-se pe experiența avută).

(Va urma)

HORIA PĂTRAȘCU

De la coadă adunate

Ah, Golful!

— Ce ești, dom'ne, așa plouat?
— Vin din piață... Bate vîntu', frate!
— Păi, d'ala e iarnă.
— Las' că știu duminică ce-am vrut să zic... Nici picior de țaran!
— Normal! Golfu', de!
— Ce-are, nene, Golfu' cu țaranii?
Că doar nu sînt la Ierusalim, să stea închiși în casă. Ori, te pomenesti că participăm și noi și eu n-am aflat? N-am ascultat știrile de dimineață, că am fost în piață, cum îți spusei.
— Păi, sigur că participăm, da' nu de azi... Ca să fim siguri, noi am luat-o înaintea americanilor.
— Ce tot spui?
— Nu spun eu, spune guvernul. Deștepti sînt, dom'ne! Ce s-au gîndit? Ia, hai să scumpim benzina înainte de 15 ianuarie; dacă se răzgîndește nebunu' ăia și se retrage, ori nu se țin ălalți de cuvînt și nu-i atacă? O scumpim înainte, pentru mai multă siguranță. Motiv avem — Golfu'... Și fetele s-au prins. N-ai văzut la televizi-
— Pe care-l întreba ce crede de scumpire, numai ce-l auzai: „Golfu'!”
— Păi, domnu' Baltazar, purtătorul de vorbe al guvernului...
— ...purtătorul de cuvînt.
— ...mă rog, tot așa e! Dinsu' zicea că stăm mai bine ca-n Bulgaria.
— Da! I-a înșiruit pe bișnitari: că și la prețul ăsta dacă o vind, tot ies

în câștig. Da' cu Bulgaria visăm noi să ne comparăm?
— Păi, nu! Că mereu se spune că trebuie să ne aliniem cu țările avansate. Eu zic că și cu scumpirea asta, tot acolo vrem să ajungem.
— A, nu... Că la ei a scăzut acum prețul petrolului. Noi o să ne aliniem data viitoare, cînd o crește iară. Atuncea, o mai scumpim o dată. Și mai scumpim și altele.
— Crezi?
— Păi, cum? Golfu', de!
— Tot nu pricep de ce nu sînt țaranii în piață.
— Da' ce? Vin pe jos? Cu ce dau pe benzină, nu le mai iese mare lucru. Așa că, stau la căldură, te lasă pe duminică să chițăi și vin mai incolo, cu „prețuri compensatoare”.
— Mai mari decît sînt acu'? Lasă-mă dom'le!
— Eu te las, da' nu te lasă... cum îi zice? „situația internațională”. Trebuie să simți și duminică, cumva, că e rău.
— Bine, înțeleg eu ce vrei să spui... da' să murim de foame?
— Golfu', de!
— Mai lasă-mă cu Golfu', că în nici o țară nu se întîmplă asta.
— Fiecare participă cum știe și cum poate. Noi... cu foamea! E... cum să-i spun eu... un fel de „specific național”.
— Ah, Golfu' ăsta!

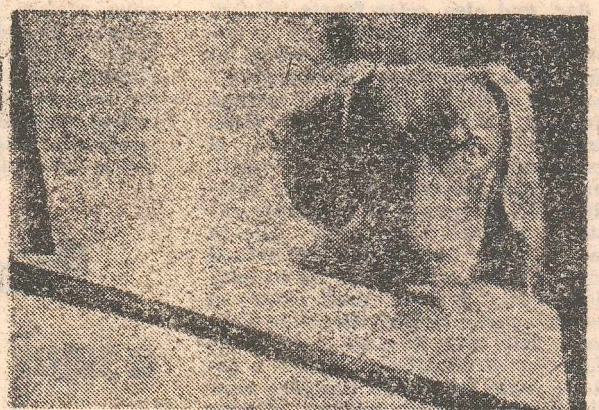
LIANA TATOS

S.O.S. fără răspuns

Numeroasele semnale de alarmă lansate tuturor forurilor din țară responsabile la ora actuală de starea avansată a poluării în care se află Muscelul (și nu numai el) au rămas fără răspuns. Este motivul pentru care domnul Ioan Dobrescu din Cîmpulung bănuiește că „structuri tot atît de oportuniste ca și pe timpul odioasei dictaturi se opun măsurilor necesare, nu le convine ca sursele poluante să devină cunoscute masei, le acceptă ca atare, spre distrugerea noastră”. Consideră că este de datoria sa a le aduce la cunoștință concetățenilor săi prin intermediul revistei noastre. În Muscel, agresiunea este determinată de Combinatul de Fier, grație emisiei vulcanice a prafului de calcar prin nu mai puțin de șase coșuri. Combinatul de fibre sintetice, cu stația sa de epurare și tratare a apei — sub volumul industrial, coșurile centralelor termice ce emit nori negri de fum, halda de gunoi menajer, amplasată cit se poate de prost, între două prajie. Ar fi și altele, mai „mărunte”, dar imposibil de trecut cu vederea. Cu condiția să vrea cineva să le vadă!

„Republică, marea vatră”. (fotografie de Leonard Chioveanu)

Nepătrunse sînt tainele S.R.I.-ului (fotografie de Gig Motolanu)

ANUNȚ IMPORTANT

Judecătoria Sectorului 1 București, prin sentința nr. 2.237 din 20.11.1990 a acordat personalitate juridică Asociației pentru protecția cumpărătorilor de autoturisme, reprezentată prin președintele Asociației, d-l Ing. Chitescu Ștefan (telefon 17 47 59 — București).

Asociația are drept scop să reprezinte marea masă de cumpărători care în perioada anilor 1980 — 1.11.1990 au depus la C.E.C. contravaloarea unui autoturism (totală sau parțială) pe care nu l-au ridicat pînă în prezent. Asociația va face toate demersurile și audiențele la conducerea Statului pentru a se aproba livrarea în continuare a autoturismului la prețul inițial de achiziție stabilit, adică 70.000 lei plus cheltuielile de îmbunătățire respective.

Toți aceia care doresc să devină membri ai acestei asociații vor depune la C.E.C. suma de 100 lei în contul 45.11.09.49. C.E.C. Sector 1 București care reprezintă 50 lei taxa de înscriere și 50 lei cotizația pe an, recte pe 1991. Livrarea se va face, pentru acestia, pe baza chitanței de membru din 1991.

C.E.C.-ul vă va elibera o chitanță pe numele depunătorului pentru Asociația pentru protecția cumpărătorilor de autoturisme pe care o veți păstra iar o copie xeroxată va fi înmînată Asociației cu următoarele date: numele, prenumele depunătorului, adresa exactă, telefonul, anul depunerii banilor la C.E.C., magazinul I.D.M.S. de care aparține. Toate acestea vor fi expediate pe adresa asociației: d-lui Ing. Chitescu Ștefan, Bdul Banu Manta nr. 1, bloc 1B, sc. A, et. 9, apt. 43, sector 1, cod 78171 București.

În situația în care C.E.C.-ul nu primește această sumă, depunerea se va face la poșta prin mandat postal pe adresa de mai sus, d-lui Ing. Chitescu Ștefan... Și în această situație se va trimite plicul cu datele personale menționate mai sus. Toți cei înscriși în asociație începînd cu anul 1990 cînd au depus drept cotizație 50 sau 25 lei vor depune în același cont sau pe un mandat postal diferența pînă la 100 lei pentru a se încadra în cele prezentate mai sus, pentru a deveni membru și cotizant pe anul 1991.

Suma de 50 lei drept cotizație se va depune în fiecare an după indicațiile de mai sus pînă la data ridicării autoturismului, situație care va fi comunicată în scris asociației.

Max Aub: Crime perfecte

Nu știu. Poate că unii sînt făcuți altfel. Eu însă așa sînt. Ce să-i faci! Un singur lucru este sigur, în ziua aceea eram înfățișat cu niște pantofi noi. Dacă analizați lucrurile cu atenție, veți vedea în cîmar adevăratul vinovat. Eu nu sînt decît un om, nimic mai mult decît un om, cum zice d-l Horyos. N-am mai putut îndura, pur și simplu, asta-i tot. Există dureri la care oricine cedază. Eu am fost operat o dată pe viu fiindcă nu suport anestezicul. Dar asta-i altă poveste. Adevărul este că nemalsuportînd durerea alca surde am fost constrins să iau tramva-

ul unde are loc ceea ce urmează. Individul m-a călcat pe picior, cerîndu-mi scuze politicos. Am suportat durerea fără să crîncesc. Cînd un necunoscut te calcă pe picior, acesta îți devine antipatic. Ceva mai tîrziu, cred că la stația următoare, din cauza balansului individul m-a călcat fără să-și mai ceară scuze. De data asta n-am mai putut rezista și l-am apucat brusc de braț, scuturîndu-l puternic. Atunci individul mă călca pe picior pentru a treia oară. Nu e vina mea că sînt reprezentantul celei mai mari fabrici de lame de ras din America, lăsînd la o parte faptul că sînt un om decît.

Versione de Eugenia VASILE

Alt zîmbet pentru înșirirea noastră (fotografie de Ozolin Dușă)

Colocvii la distanță

Să spunem lucrurilor pe nume!

Din comuna Nărtcești, județul Galați, o scrisoare din care mare lucru nu înțelegem. Semnatul — Vasile Giugîna — afirmă că nu este lăsat să muncească. Ecuma cuvîntului așternut pe hîrtie — hă, nu toți au lepadat-o — îl împiedică să spună lucrurilor pe nume. „Cine este acol „cineva” care mușamalizăază lavirilele celor „lacomii și nesățuți”, ce se petrece în realitate la Nărtcești, rămîne un mister. Ne temem că dacă nu va răspunde rapid acestor întrebări, e foarte posibil ca Vasile Giugîna să nu ajungă, într-adevăr, să mai știe ce înseamnă „gustul pînii câștigată prin muncă”.

Aveți nevoie de o Săpîntă?

E lucru știut, omul mai poate trăi fără hrană, dar nu și fără apă. Locuitorilor din satul Dealul Viilor (comuna Moșoaia) le-a ajuns euftim la os. Conducerea Școlii petroliere Moșoaia le oneste alimentarea cu apă mai abia, de cînd cazul a fost făcut public într-o serie de ziare și reviste. Se pare că e o luptă — care pe care — între oamenii din sat și Ionel Badea, atotstăpîitor la Școala pe-

trolieră. În urma celor două articole publicate în prezenta pagină, am primit și o adresă oficială, în care Trustul Petrolului Pitești ne cam ia la rost pentru publicarea acuzațiilor aduse de sîteni domnului Badea și ne informează că la Dealul Viilor oamenii nu aveau voie să construiască instalația pentru alimentarea cu apă. Cum această lucrare s-a realizat nu ieri, azi, ci cu ani în urmă, ne întrebăm cu a-probarea cui s-a făcut atunci toată această treabă? Ce alte posibilități li s-ar fi oferit oamenilor pentru a avea apă?

Socotim că ar fi momentul să se intereseze și Prefectura județului Argeș — în nepotăle rîndurii sesizată — de starea de lucruri de la Dealul Viilor. Din strigătul de revoltă al oamenilor, recent trimis redacției, o frază ne pune pe gânduri: „Știm să îndurăm, dar pînă cînd? La o adică,

slim să și pedepsim!”. Aveți nevoie de o Săpîntă, domnilor?

Spre incurajare

De la Rucăr, județul Argeș, profesorul George Nicolae Podișor așteaptă „cu înțîngare, un incurajator răspuns”. Ce dorște domnia sa? „M-ar onora calitatea de corespondent al revistei dumneavoastră, la rubrica Cîțitorii ziaristi”. Și pe noi, dar cu o condiție: „să ne trimiteți, nu doar „înșirări de gânduri și reflecții”, ci fapte de viață. Zona de nord a bătrînu-lui Muscel trăiește și ea astăzi tîmpidant, sîntem convingați.

Spre incurajare, publicăm de astă dată cîteva gânduri și reflecții, considerîndu-le prima dumneavoastră încercare gâzefărească:

„Vălturi în pusee de mîncare, înundați

de licoarea angoasei cu care receptăm cîndva o realitate mîncîntă, așezăm în plan verticală îndoielii, așezînd-o cu vocalize de foc și șlefuit-o cu ochocadele injectate ale ofensei și răzburării. Sintagma Lăpusneanului cu „capul lui Motoc” este lasoul aruncat în cerberii desănuși ai puterii revolte. Săvîrul cald al iritării din orice, oriunde și oriunde se propagă tenacul în aproape toate mediile, topînd ca acidul membrana (sensibilă odinioară) a bunului simț, a sensibilității civice. O reînnoire în noi înșine, o iluminare a tembelor beznice ce atîta amar de ani ne-a înghețat pînă la atroficare sin-ceritatea, demnitatea, calitatea de om este necesară”.

Dincolo de onoruri

Veteranii de război au fost readuși la dreptul cîștig de li se cuvine și e bine că s-a întîmplat așa. Numai că, dincolo de onoruri și flori, multe și prozaice sînt nevoile lor. Ajunși la vîrste înaintate, îndurînd calvarul infirmității, nu se pot mulțumi doar eu... recunoștința veșnică. Un caz concret: Divdala Ilie din Focșani, str. Inului nr. 1, are toate aprobările pentru ridicarea unui autoturism cu comenzi modificate — contra cost, se înțelege. De doi ani așteaptă și soție, serde și așteaptă. Poate se va gîndi cineva de la Mi-

nisterul Muncii și Ocrotirilor Sociale — care nu mai coadîcesc nici să răspundă — ce gînduri are cu ei și alții ca ei — veteranii de război, pe

care numai onorurile verbale nu-i ajută să meargă.

Grupaj realizat de LIANA TATOS

POȘTA REDACȚIEI

NEAGU MARIN — B-dul Gh. Doja, nr. 32, Timișoara: Credem că cea mai interesată să cunoască situația semnalată de dv. este redacția revistei „România Literară”, tot ea fiind mai în măsură să vă pună la dispoziție numerele pe care nu le-ați primit.

CORNEANU AURICA — Satul Căcorășii Caprei, comuna Măgureni, jud. Prahova. Ați mușcat un an la C.A.P. și ați primit... 3.100 de lei, care v-au fost furati într-o fracțiune de secundă de un hoț de buzunar. Fapta s-a petrecut acum trei ani într-un magazin și poliția n-a putut prinde infractorul. Dumneavoastră o acuzați de delăsare și vreți să vă adresați ministrului de Interne. Sînteți îndreptățiți s-o faceți. E greu de crezut că mai poate fi descoperit necunoscutul care v-a băgat mina în buzunar în urmă cu trei ani.

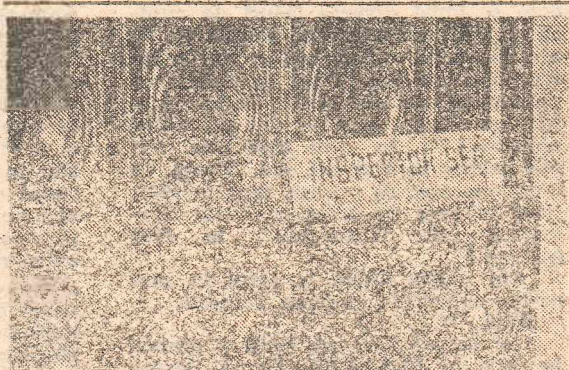
ROXANA PAPIȚA GABRIELA — Am expediat scrisoarea dv. la Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale, de la care așteptăm un răspuns competent.

COMĂNESCU ALEXANDRU — comuna Frundu, jud. Sibiu: Trimiteți-ne și o prognoză pentru luna următoare, însoțită și de amănunte privind modul în care cei doi copii ai dv. tîlmăcesc „semnele” și fac previziuni meteorologice.

JUNE IOSIF — com. Rapoltu-Mare, jud. Hunedoara: Vă aflați într-o situație critică: fiul dv. suferă de o infirmitate totală a membrilor inferioare, locuiește într-un sat prost aprovizionat, duceți o existență chinată, cu atît mai mult, cu cît și dv. sînteți infirm și nu aveți pe nimeni să vă ajute. Tetuși, trebuie să îndepărtați ideea sinuciderii. Aveți un fiu care are nevoie de prezența dv. Îngăz! Noi vă promitem să facem demersuri pe lângă Primăria Municipiului Deva pentru a vi se repartiza un apartament în Deva, unde aveți și rude.

COSTEA ANDREI — Comuna Tusa nr. 53, jud. Sălaj: Conform legii, moștenitorii trebuie să deschidă procedura succesorială în termen de 6 luni de la decesul defunctului. Adresați-vă Judecătoria sau Notariatul de Stat.

VALERIA DORNEANU

Reședința de iarnă a inspectorului-șef (fotografie de Gig Motolanu)

În 1990, în România, numărul asasinatelor a fost de două ori mai mare decât în anul precedent. Un semnal grav ce i-a făcut pe cei din Departamentul Poliției să constituie un grup de studiere a fenomenului crimei. Trebuie menționat că nu e vorba atât de cunoscuții criminaliști de la Procuratură, ci de cîțiva oameni care încearcă să analizeze resorțiurile sociale ale delinvenței cu violență. Adică de cercetări deloc străine celor făcute de prozatorul Dostoevski în romanul „Crimă și pedeapsă” sau de sociologul E. Durkheim în studiul „Suicidera”. Inițiativa este desigur în toate datele ei, vizind cauze și nu efecte. O convorbire cu domnul colonel Constantin Constantinescu, criminolog — unul dintre foarte pușinii specialiști de la noi, și sociolog Ion Cociuba relevă o serie de idei extrem de valabile pentru societatea civilă pe care vrem s-o constituim.

Stătem tentați să spunem că oamenii devin delinvenți deoarece lipsește controlul social de la oraș (mai nou și din sat), cit și datorită însingurării din oraș, familia fiind acum nu numai redusă, dar și incapabilă de constrângere. Lipsește educația fiecărui îns, ne spune dl. Constantin Constantinescu. Oamenii nu mai au valori sociale, culturale solide, așa cum aveau altădată. Cine i-a învățat, ce i-a învățat? Doar cuvinte goale, doar educație superficială. Frecvența delinvenței cu violență a crescut de la luna la lună în 1990. Omorurile pe fond „de alcool” abundă. De ce beau oamenii? Trebuie găsit un răspuns științific. De ce au apărut bizarerii de genul săvîrșirii violențelor asupra femeilor în vîrstă? De

SUBTERANA ROMÂNEASCĂ

● Un om pleacă la o înmormintare într-un sat din Moldova. Seara este găzduit de un gospodar din sat. Cei doi petrec seara împreună. După cîteva ore, gospodarul îl scoate afară pe musafir, îl leagă de un copac și-l bate pînă îl omoară. Care este cauza de adîncime a unui asemenea comportament absolut irațional?

● Un cetățean din Slobozia își ucide fiul și-l aruncă pe mormanele de gunoi de la marginea orașului pentru a arde. Întrebat de ce a făcut această crimă oribilă (orice crimă este oribilă), după ce în tinerețe își crescuse cei șapte frați, criminalul nu-și poate explica...

● Contrar aparențelor, doar 0,2 la sută dintre delinvenții minori provin de la casele de copii. Restul aparțin familiilor organizate. Iată o chestiune care dă de gîndit!

● Ați observat, poate, faptul că în alte țări, în cazul unei confruntări dure între indivizi, cel căzut la pămînt este lăsat în pace. La noi e invers: abia cînd e căzut la pămînt e lovit cu și mai multă strășnicie. De ce care?

ce face ravagii violența din familie, unde alfercații între tată-fiu, mamă-filică, soră-frate duc chiar și la crimă? De ce relații conflictuale vechi, zeci de ani latente, devin violente în această perioadă? Întrebări pe care criminologii și le pun cu acuitate, încercînd să dea, prin studiu științific argumente științifice factorilor de decizie. Crima nu se produce în pădure, ci în societate. De ce? E bolnavă această societate, iar delinvența e un simptom? Nu cumva, după zeci de ani de viață dusă în dublitate și chiar triplitate (una gîndesti, alta spui și alta faci!) aflăm, abia acum, adevăratul chip al multora dintre semenii noștri?!

Delinvența juvenilă conține elemente de reprezentativitate pentru întregul fenomen infracțional, afirmă dl. Ion Cociuba. De ce minorii, de care se ocupă practic toate instituțiile sociale de educație, de la familie pînă la școală și armată, devin cei dinții delinvenți? De ce tocmai ei? Trebuie să între minorul în viața socială pe usa delinvenței? E absurd. După cum știm cu toții, în lupta pentru supraviețuire, familiile nu mai au timp pentru educația copiilor; sute de mii de familii au totuși năvetist. Aproape nescie tot lipsesc cele mai elementare cunoștințe privind o

bună educație, iar familiile așa-zis organizate sînt, de fapt, dezorganizate. Ne-am obișnuit să facem educație prin interdicții. Total greșit. Fructul oprit tentează, se știe demult acest lucru...

În loc de încheiere:

Se așteaptă în societate, spun cei doi specialiști, prea mult de la instituțiile specializate, de la Poliție, de pildă. Cîți oameni acceptă faptul că Poliția este o instituție prestatoare de servicii? Cel mai mult acceptă recuzita senzațională, văzută ani în sir în filme. Poliția prestează servicii. Urmăriți actul judiciar, de cînd infractorul este luat de guler și dus în instanță. E o suită de servicii. Colectivitatea este beneficiara serviciului polițienesc. Ea, această colectivitate, trebuie să aibă și pentru serviciul polițienesc același respect pe care-l are față de serviciul de depănare radio-tv sau de asigurare a bunului mers al instalațiilor. Nu se poate altfel... Altfel ajungem să dăm vina unii pe alții, iar delinvența să prospere.

Cum se naște cel mai neomenesc fapt omenesc — crima? Iată o întrebare cu un număr (din păcate) din ce în ce mai mare de răspunsuri în țara noastră. Crima este, se știe, un efect al unei (unor) cauze. Atunci cînd avem dorința și puterea de a afla aceste cauze, se va întîmpla ca și în medicină. Începutul va fi făcut, firește, cu diagnosticul.

EUGEN MIHĂESCU

„Au scos cuțitele și ne-au amenințat că ne taie. Eram cu prietenul meu pe strada Maior Coravu. Ne-au spus să mergem încoace, pe victorie, să nu facem zgomot. Am intrat în parc. Mi-au luat inelele și am lăsat de la gît. M-au lovit. Ne-au zis să ne dezbrăcăm. Am mers desculți pe o alee, am trecut peste un pod. Prietenul meu a fugit. Mi-au zis să mă întind pe lărbă. Este un fragment din povestea unei din cele nouă tinere care au fost violate de un grup de indivizi. Șase erau eleve de liceu, una studentă și două muncitoare. S-au adresat poliției. Există însă și victime care au preferat să tacă. Frica, rușinea, teama de publicitate sau neîncrederea în justiție le determină să se ascundă. Despre una din ele îmi vorbesc chiar inculpații. Era în noaptea de revelion. „Am băut un pahar de vin cu nevestă-mea. Apoi m-am întîlnit cu băieții. Și-au zis să mergem, așa, că poate prindem o fată. Pe la ora două am răsunat. Avea vreo 25 de ani, venea dinspre tramvaiul 14. Am înconjurat-o și am dus-o în seara alimentarei care se afla la intersecția șoselei Pantelimon cu Socului”.

În jur erau geamuri luminate, oamenii petreceau. Pentru această fată anul a început cu un coșmar.

În subsolul poliției din Rahovei am stat de vorbă cu cei patru infractori. Cuvinte șoptite cu o falsă căință, lacrimi mincinoase care curgeau pe obraji tuciuți și murdari, prudență în fiecare răspuns. Din propoziții spuse pe jumătate încerc să reconstituiesc imaginea unei zile obișnuite a unui infractor, de fapt chiar prima lor zi de acțiune. „Era prin august. Pe la ora trei m-am întîlnit pe strada Telesjen cu cărușul meu și ceilalți doi. Am zis că atunci cînd se întunecă să mergem în parc să ne luăm de fete. Apoi m-am dus la film la cinema „Aurora”. Cînd am ajuns acasă cumnata mea mi-a dat de mîncare. M-am uitat puțin la televizor. După ce s-a întunecat nu-am pus niște haine mai rupte și

am luat un cuțit. Fata din seara aceea avea vreo 17 ani. Ne-am bătut joc de ea apoi am ieșit din parc prin Bulevardul Muncii. La Vatra Luminoasă ne-am despărțit. Lucrurile furate le-am luat vărul meu la el. M-am dus acasă și m-am culcat pînă a doua zi”.

O zi din viața unui om inutil și periculos.

După ce se semnaleză al doilea caz de violență în parc 23 August, poliția începe să supravegheze locul. Se așezau în locuri bine camuflate înal-

rii se apropiau și cereau o țigară. Apoi scoteau cuțitele. Poliția intervine și îi arestează pe Roman Ion și Roman Florin. Ei recunosc faptele și-și divulgă complicități: Hurmuz Sorin și Rupa Ștefan.

În timp ce îmi dădea amănunte despre acest caz, căpitanul Diru Teodor îmi sugerează să nu transform articolul într-o sursă de informații pentru infractori. Nu-mi fac nici o grijă. E imposibil. Nu știu să citească.

Nu glumesc. Șeful bandei, Roman

ferea un oraș mare, întunecos și prea puțin supravegheat în cartierele lui marginase, i-a făcut să creadă că totul este posibil. Îmi mărturisesc că nici o clipă nu au crezut că poliția îl va prinde. Roman Ion improvizează două lacrimi în colțul ochilor și-mi spune o frază care se vede că e dinainte pregătită: „Orașul ăsta e de vină pentru tot ce am făcut. Cînd voi ieși din închisoare n-am să mai rămîn aici, am să mă întorc la mine în sat să lucrez la C.A.P.”.

„Imposibil, îl răspund. Nu vor mai fi C.A.P.-uri”. Pedeapsa pentru furt este între 2 și 7 ani, pentru viol între 3 și 10 ani. Dar cei trei minori nu vor putea primi mai mult de 5 ani la școală de reeducare, pentru că nu a fost încă abrogat decretul 218 din 1977. „Au fost crime oribile, îmi spune colonelul Ovidiu Păun, și nu am putut da o pedeapsă mai mare. Există un proiect de legislație care încearcă acum să se racordeze la sistemul infracțional. Se prevede ca pentru minori pedeapsa să fie jumătate din cea pentru adulți. E mai blînd ca în alte țări. Eu aș fi pentru sancțiuni mai severe și asta pentru că prin natura profesiei euiau contact și cu victime. Cînd vede omul în bula de stînci și familia în jur plîngînd e inclinat să aibă mai puțină milă față de autorul faptelor. Cel care pregătește legile sînt teoreticieni, tendința lor este să-și afleze umanismul față de făptuitori și mai puțin față de victime”.

Privesc fotografiile fetelor. Sînt foarte tinere și cîteva foarte frumoase. Multe s-au temut să spună părinților ce li s-a întîmplat și au venit la poliție cu bunicii. Într-un birou e un teanc de blugi și adidași capturați în aceste tîlhării nocturne. La plecare îl întreb pe Roman Ion ce ar face dacă cineva i-ar viola soția sau fiica? „L-aș omorî”, îmi răspunde el în timp ce ușa se închide.

AURELIA BORIGA
Fotografii de
CRISTIAN CALUGAR

9 TINERE

● SUB AMENINȚAREA CUȚITELOR ● VICTIME CARE PREFERĂ SĂ TACĂ ● O ZI OBIȘNUITĂ DIN VIAȚA UNUI INFRACȚOR ● BUNICI PENTRU ZILE NEGRE ● CRIME ORIBILE NU AU PUTUT FI PEDEPSITE

AU FOST VIOLATE

te de lăsarea întinericului și rămîneau pînă la unu, două noaptea. Dar agresorii nu se arătau. Era însă suficient un moment de scăpare sau o seară cînd supravegherea se ridica pentru a se petrece o nouă violență. Atacau perechi de tineri din parc sau din apropierea parcului. Victimele erau tîlhărite și sub amenințarea cuțitelor duse în zona Teatrului de vară. Abia pe 3 ianuarie, după șase ore de așteptare, poliștii observă că o pereche este agresată. Prologul era cunoscut. Dacă locul părea pustiu, infracto-

rii se apropiau și cereau o țigară. Apoi scoteau cuțitele. Poliția intervine și îi arestează pe Roman Ion și Roman Florin. Ei recunosc faptele și-și divulgă complicități: Hurmuz Sorin și Rupa Ștefan.

Roman Ion

Roman Florin

Hurmuz Sorin

Rupa Ștefan

Viață de privatizat

— ISTORIOARĂ NAȚIONALĂ —

Cine n-a auzit de bumerangul românesc? E cel pe care-l arunci și nu mai întoarce. Cam la fel se întâmplă și cu afacerile puse la cale de unii întreprinzători mai puțin norocoși: dai un ban și nu știi dacă-l mai vei. Căzul unei piețe privatizate din București nu știm dacă e singular, dar semnificativ rămâne.

Hai să facem o afacere!

Tania Voiculescu are 37 de ani și, de cind a terminat liceul economic, a lucrat tot la administrația piețelor. Pentru ea nu era un secret că piețele aduceau statului un venit destul de modest și că, prin urmare, nici bani de investit pentru modernizarea lor nu prea se găseau. Apariția Decretului 54, în primăvara anului trecut, i-a dat prilejul să verifice pe cont propriu dacă românul e născut nu doar poet, ci și om de afaceri. La Administrația Piețelor din sectorul 1 a făcut cerere de închiriere a platoului Pieței Dorobanți și cererea a fost aprobată. Apoi a înaintat actele către Comisia Națională pentru Industrie mică, iar după obținerea acordului din partea acelei comisii a mers la Primăria sectorului 1 unde i s-a eliberat autorizația. Toate aceste demersuri au luat ceva timp, primăvara toată și vara toată. La 1 septembrie se putea chema că a intrat, cum s-ar zice, în afacere, dar habar n-avea că necazurile de-abia începeau. Și de vină nu s-ar putea spune că n-ar fi și Tania Voiculescu, împreună cu cei doi asociați ai ei. Dacă o vină poate să fie faptul că au luat în serios afacerea, gândindu-se nu numai la ei, ci și la oamenii care vin în piață, unii să vîndă iar alții să cumpere. În orice caz, dacă s-ar fi mulțumit cu oarecare câștiguri la rezezeală, acum ar fi stat liniștiți și fără

să-i doară capul. Dar ei au avut în vedere câștiguri moderate și de perspectivă, rezultate în urma unor investiții substanțiale și care n-au reușit, deocamdată, decît să-i aducă în sapă de lemn.

Cum să pierzi 200 000

Tania Voiculescu: „Am încheiat un contract cu fosta întreprindere pentru construcția metrou, care se numește acum «Concordia», pentru elaborarea unui proiect de amenajare a pieței. Cu acest proiect, făcut așadar de oameni de specialitate, am mers la Primăria sectorului 1. Acolo, proiectul a fost avizat favorabil și mi s-a eliberat autorizația de construcție. Am depus un capital de 215 000 lei la Banca Națională, sectorul 1, și după aceea am încheiat contract cu constructorul, în valoare de 200 000. Acesta fiind un avans, fiindcă trebuie să spun că valoarea totală a proiectului e de 900 000. Bineînțeles că restul de 700 000 nu-l aveam, dar ne-am obligat să facem rost de ei, în timp, prin încasările de la producătorii care vin să vîndă în piață, deci ne-am obligat să investim masiv. Dar astăzi se pune problema nu ce am fi putut face cu cei 700 000, pe măsură ce i-am fi adunat, ci cum să ne recuperăm cei 200 000 pe care i-am și cheltuit aici”.

Constructorii de la «Concordia» au fost oameni de cuvînt. Inginerul Mihai Ver-

biță, directorul întreprinderii, a trimis la piața Dorobanți o echipă de 10 oameni. Șeful echipei, tehnicianul Eugeniu Berceanu, ne spune că prima etapă a lucrărilor, cea care însumează o valoare de 200 000, a început la 1 noiembrie 1990 și se va încheia curînd. S-au făcut următoarele: zidărie, zugrăveli, vopsitorie, iluminat, canalizare, închiderea pieței cu confecții metalice și cu geamuri armate. A doua etapă, cea care nu se știe cînd și dacă va mai începe, deși ea era planuită să înceapă în acest an, ar cuprinde alte operații: înlocuirea tarabelor vechi cu altele moderne și igienice pentru desfacerea mărfii; placarea pereților și a platoului pieței cu gresie; construirea a două bazine de apă pentru spălarea zarzavaturilor; amenajarea unui spațiu special pentru lactate-brînzetură și pentru carne-pește, cu condițiile cerute de inspecția veterinară; magazii pentru depozitarea mărfii; amenajarea unor dormitoare cu 30 de locuri pentru țărani care vin să vîndă în piață și-i prinde noaptea-n București. Pe cît ne-am dat seama, țărani sînt la curent cu aceste planuri, s-ar bucura ca ele să izbutească, dar perspectiva ca ele să rămînă doar planuri pe hîrtie n-ar fi înțînătinată neapărat cu proteste, ci ca pe o adevărată că, la urma urmei, nu fără motive, s-a sedimentat scepticismul lor fără de margini.

În așteptarea plicului destabilizator

„Acum, mai zice Tania Voiculescu sîntem în situația următoare: primar sectorului 1 ne ajută foarte mult, pe domnul primar Groza și prin domnii Marcu și Cepl, viceprimari, dar ave greutăți din partea municipiului. De acolo ni se spune să participăm la licitație. Directorul Romulus Viscopoleanu, e la direcția CFI-buget, ne-a spus să primem oferta în plic, că vor fi mai mulți plicuri, și vom vedea cine a scris cifra cea mai mare. Dar dacă e vorba de o citație, de ce se procedează așa, la plicuri, și nu la vedere? Oricum, noi nu mai avem bani de dat, fiindcă am cheltuit aici tot ce aveam. Și, la o adică, n-ar putea să intre în discuție, la licitație, cei 200 000 de lei dați pentru lucrările executate, cei 47 000 cît ne-a costat elaborarea proiectului, ori transportul și mîncarea pentru constructori? Ce să facem? Să luăm declarații de la constructori în care ei să aprecieze cam la cîsumă s-a ridicat mîncarea și, uneori, băutura pe care le-am oferit acestor oameni? Nu e cam penibil? Și ce valabilitate ar avea acele declarații?”.

Oricum, lupta continuă, un memoriu pe această temă a fost trimis primului ministru, iar cei trei asociați n-au de gînd să se lase păgubași, oricine ar fi acela care ține să vină aici la un lucru gata făcut și, lovindu-l cu un sac de bani drept în plex, ar vrea să-l scoată din ring. Dar, pînă una-alta, e ușor de înțeles tonul de om nedumerit cu care, după un an de alergătură și de muncă pe rupe, Tania Voiculescu zice: „Cine mă crede dacă-l spun că eu n-am câștigat nimic pe '90?”.

DUMITRU CONSTANTINESCU

Aqua geothermalis

Sigur că da, e vorba, mai pe limba noastră spus, de apa geotermală, de această mare bogăție naturală, descoperită și la noi în țară, încă de pe vremea romanilor, sub denumirea latină de aqua. Aqua geothermalis. O astfel de resursă foarte importantă a fost semnalată ca existînd din abundență mai ales în zona de vest a țării, în partea de sud, la Herculan, la Băile Bala, la Tușnad și, mai recent, chiar la Otopeni și în alte localități în genere bine cunoscute. Mai puțin știut e probabil faptul că, bunăoară, perimetrul Orașea — Felix — Marghita — Salonta este așezat parca pe un recipient gigat, înfierbîntat de focul pînă la adîncurile geologice care trimite spre suprafața pămîntului apă de 111 grade Celsius. Oamenii locului, inventivi și întreprinzători, n-au lăsat să se irosească în van prețioasa resursă. Acceptînd unanim că una dintre cele mai largi și mai rentabile folosințe a apei geotermale este aceea care se referă la apărarea sănătății oamenilor, atunci trebuie să admitem fără rezerve că transformarea unei astfel de resurse naturale în energie electrică reprezintă la ora de față una dintre cele mai noi și spectaculoase folosințe. Așadar, apa geotermală, convertită cu ajutorul bioxidului de carbon, produce realmente, nu de ieri de-astăzi, ci de cîtiva ani buni, cea mai ieftină energie electrică. Prima centrală electrogeotermală din lume, cu o putere instalată de 1 MW, a fost deja racordată în 1986 la sistemul energetic național și de-atunci produce energie. Inventia aparține prof. ing. dr. Teodor Maghiar și colaboratorilor săi, și ea a intrat în patrimoniul științei și tehnicii universale.

Folosirea apei geotermale în județul Bihor nu se rezumă însă doar la atît. Această importantă resursă este azi tot mai mult pusă la treabă atît în industrie, în agricultură județului, cît mai ales în domeniul edilitar-gospodăresc, la încălzitul imobilelor, serelor, strandurilor și piscinelor, la asigurarea apei menajere pentru cîvartaluri întregi de blocuri de locuințe etc. Costul unor asemenea folosințe este aproape insignifiant. În afara cheltuielilor aferente execuției și exploatării instalațiilor — care, e drept, se corodează foarte repede — în rest, nu se plătește mai nimic. Din sondele geotermale în funcțiune se obține anual, în schimb, o cantitate de energie termică echivalentă cu peste 55 000 de tone combustibil convențional care astfel se economisește în loc să fie consumat. Cu toate acestea — ne spune un demult ing. hidrolog Ioan Cohut, unul dintre cei mai buni specialiști ai domeniului — valoroasa resursă nu-i încă pe deplin și mai ales eficient folosită. Cînd spunem asta, ne referim nu numai la județul Bihor sau la zona de vest a țării (județele Arad, Timiș, Caraș-Severin etc.), ci la întregul teritoriu care dispune de o asemenea resursă importantă. Și, mai atrage susținutul specialist atenția asupra grijii deosebite cu care trebuie să se facă forajele respective. Pentru că o astfel de sursă nu-i nici ea inepuizabilă. Tocmai de aceea, și mai ales pentru a beneficia cît mai mult timp de o asemenea avuție naturală ieftină se recomandă în continuare ca forajele într-un perimetru acvifer sau altul să nu se facă la întîmplare, irațional, întrucît astfel este iminent pericolul scăderii presiunii în zăcămintele existente, ceea ce ar conduce inevitabil la secarea izvoarelor, la scoterea prematură din producție a sondelor. Și același reputat specialist hidrolog recomandă cu insistență reînfectarea în sonde a apei geotermale uzate, extinderea cu foarte mare grijă a folosinței acestei bogății naturale. Chiar și în împrejurările cînd asemenea resurse sînt din abundență și par inepuizabile.

Aqua geothermalis e azi, în condițiile penuriei de combustibili convenționali, nu doar o simplă resursă de energie primară. Prin calitățile și valoarea calorică deosebite, ea este și poate deveni tot mai mult un factor civilizator, dar și o soluție viabilă pentru a ieși din impasul energetic în care încă ne aflăm.

Există pe teritoriul bătrînei Oltenii, la fel ca și pe binecuvîntatul pămînt al celorlalte provincii surori, cîteva podgorii de renume: Drăgășani, Segarcea, Corcova, Călărăși, Iancu Jianu, Gălbene Mare. Fiecare în parte și toate la un loc au dat și continuă să dea țării milioane și milioane de hectolitri de vin din soiuri de cea mai bună calitate. Vinuri ca lăcrima de chihlimbar.

Corcovina de Corcova era un Cabernet nemaipomenit. Tămioasa românească, Ottonelul, ca și coniacul de Segarcea, cu buchetul lor deosebit, cu greu își mai pot găsi pereche.

Cît despre vinurile de Drăgășani, ce să mai vorbim? Condiția lor primară o constituie solurile de pe terasele inferioare ale Oltului mijlociu. Acestei bogate fișii de pămînt, ce se lasă ca o perdea lungă și grea, cu falduri largi — cum remarcă însuși Alexandru Vlahuță —, natura i-a dat cu amîndouă mîinile din toate frumusețile și din toate comorile cu care-i înzestră Țara Românească. Cea mai importantă podgorie din Oltenia și una dintre principalele zone viticole ale țării e cunoscută încă din vechime pentru vinurile sale fine, dar mai ales pentru calitatea deosebită a vinurilor. Vinurile vechi și faimoase au dat

temei unui meșteșug pe care pasiunea podgorenilor de aici l-a ridicat la rang de artă. De nobilă tradiție moștenită din străbuni, de la boierii Buzzești și Craiovești. De la un Iancu Jianu și Tudor din Vladimiri.

La Drăgășani, aurul este lichid...

În bobul străveziu, negru sau chihlimbariu s-au adunat parcă toată dulceața pămîntului, toate aromele. Prin amestecuri numai de localnici știute, vechile soiuri de struguri, printre care Gordanelul și Tămioasa, produc

Lăcrima de chihlimbar

celebru vin de Drăgășani, cu buchet și culoare aparte. „Crimposia dă țării, Braghina aduce spumă, iar Gordanel umple carul” — iată secretul întregii oenologii care se transmite pe cale orală, asemenea unei formule magice, din tată-n fiu, din generație în generație. E și aceasta încă o dovadă că oamenii locului, deși au înbrățișat în ultimele decenii noi meserii, n-au uitat nici o clipă mai vechea lor îndeletnicire — viticultura. Ei au rămas fideli aceleia care le-a adus întîi și întîi faima. Viciștudinile istoriei, greutățile vieții nu i-au descurajat. Un rol cu totul deosebit în privința asta l-a avut și îl are Stațiunea locală de cercetare și producție vin-viticolă, dispunînd de o puternică bază tehnico-materială și de un foarte valoros colectiv de cercetări. În îndelungata sa activitate, de peste o jumătate de secol, stațiunea și-a îndeplinit cu brio misiunea.

Nici ceilalți podgoreni n-teni nu s-au lăsat mai prejos. Segărcenții și corcovenii, ca și călărășenii sau galiceni, au dobîndit și ei, de-a lungul anilor, cum bine se exprima deunăzi reputatul inginer oenolog Nicolae Pănuș, adevărate comori de aur și argint.

„Cu toate acestea, tocmai noi, românii, am ajuns, iată, să-i ducem acut dorul lichidului chihlimbariu. Că din cauza secetei și nemuncii producția viticolă s-a diminuat, asta o știm. Știm bine că Guvernul liberalizează prețul.

Nu știm însă ce face exportul... din Țara Vinurilor... Ce fac bișnițarii și comercanții speculanți? Sînt ei pregătiți să ne vîndă vreun... Kocteyl-Kracadil?!

Grupaj realizat de MIHAI STĂNESCU

PARTIDUL PARTICULARILOR

Este o deșădădă. Mă întreb ce nu ne lipsește. Nîmic nu merge. FSN-ul vrea liniste, opoziția este măcinată, dezbînțată de atare și prea multe probleme.

Privatizarea pare lucrul cel mai important, dar este a-bordată tangențial. Particularii sînt tratați ca milionari autohtoni buni de dat bacșișuri pentru orice problemă. „O masă amorfă de oameni” spune cineva. O putere latentă, sau un tigris care doarme și spune eu. Toți, la simțim problemele pentru că le trăim acute, fac parte din viața noastră. De aceea vă propunem să-i ajutăm dîndu-le girul asistenței politice în scopul devenirii unei puteri economice adevărate.

Partidul Particularilor, un partid tînăr, născut în opoziție cu sistemul existent, vă așteaptă adeziunile. Un partid nou căruia să nu i se impune greșeliile trecutului, un partid a cărei platformă să poată fi prinsă într-un singur cuvînt: EFICIENȚA.

Noi vă propunem, dumneavoastră hotărîți. Așteptăm adeziuni la constituire și îi anunțăm pe cei care le-au trimis deja că sînt înregistrat în BANCA DE DATE

prin care vor avea legătura cu toți particularii din țară gratuit; de asemenea asistența juridică este gratuită. Cu ajutorul lui Dumnezeu, spre o vreme mai bună!

Partidul Particularilor din România

Adesiunea nr.

Sotsemnatul aîscut la data de în fiul lui și al domiciliat în județul nr. posesor al B.I. seria eliberat de la data de

Declar că am luat cunoștință de Declarația de încredințare a Partidului Particularilor din România și doresc să fiu unul dintre membrii lui fondatori.

Semnătura

Realitatea imediată

Am vizitat Spitalul Colțea, un spital cu tradiție, însoțit de domnul Romulus Bod, de la Centrul de Medicină Preventivă. De la d-nul Silviu Dăchăveici, directorul spitalului, am obținut aprobarea de vizitare fără nici un fel de dificultăți. De la început am intrat în aerul acela impersonal pe care numai hotelurile, săliile de clasă și cele de așteptare îl au.

Spital sau muzeu?

În scurt timp, înalții funcționari din Ministerul Sănătății, vor fi puși, în privința Spitalului Colțea, într-o mare dilemă: rămâne muzeu sau îl facem spital? Localul, care funcționează încă din 1704, aproape cu un deceniu înaintea bătăliei de la Stănilești — pe Prut, și-a adăugat o altă clădire în 1882.

Fundația „Colțea”

Ideea a pornit de la doctorul Angelescu: un pur act de generozitate, care îl reunește pe actuali și foști salariați (unii pensionari, foști șefi de clinică), foști pacienți, întreprinderi, etc., pe toți cei care vor să contribuie printr-un ajutor material. De puțin timp fundația s-a legalizat, a căpătat personalitate juridică și cont deschis, la B.N., cu nr. 45.10.538.2. Inițiatorii acestei acțiuni intenționează să apeleze la Crucea Roșie, Federația spitalelor și alte organisme care i-ar putea ajuta. Societatea Colțea s-a născut din cauza lipsei fondurilor pentru spital și își propune două obiective: reutilizarea spitalului, modernizarea sa, și realizarea unor schimburi internaționale de experiență.

Bolnavul, mortul și mîncarea cu același lift

Aici se fac, pe an, 23.000—25.000 de internări. Dintre acestea, cam 170 nu-și mai fac externalizarea: acesta este, în medie, procentul de mortalitate în fiecare an. Cea mai ridicată mortalitate se înregistrează în două secții: la avortul septic și la cea de cardiologie (prin infarct). Printre cele mai mari probleme ale spitalului este aceea că nu există circuite funcționale adecvate: bolnavul, și mortul, și mîncarea, și rufele nespălate se duc cu același lift: într-o aceeași ușă. Spitalul nu dispune, de masini de spălat, caldare, de-fibrilatoare — și lista ar po-

tea continua cu o sumedenie de alte materiale și ustensile. Aparatul de anestezie este preistoric. Blocurile operatorii sînt vechi și amplasate deficiente. Aproape întreaga aparatură e veche și, în general, insuficientă.

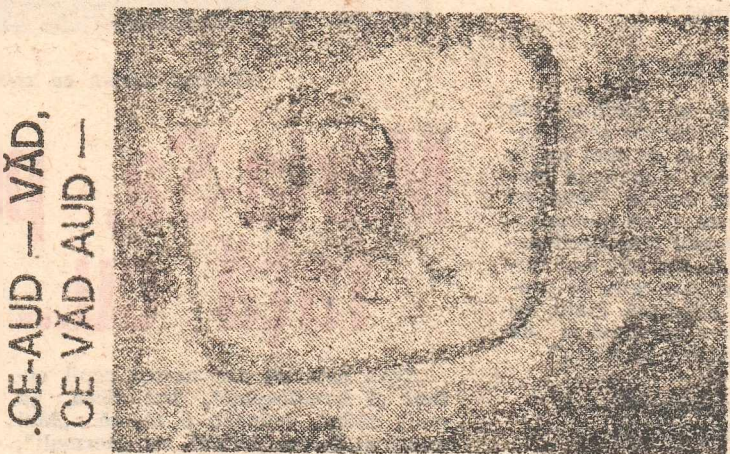
Așa ceva nu s-a văzut nici în Ghana

Spitalul Colțea e înfrățit cu un spital din Elveția. Însă asta nu l-a prea folosit la nimic. Un medic elvețian care lucra-se în Ghana și venise aici în schimb de experiență, după ce vizitase spitalul, apucase să-l spună doctorului Angelescu: „Așa ceva n-am văzut nici în Ghana”. Se referea, bineînțeles, la aparatură, instrumentar și condiții, în general. Din

Treizeci de lei pe suflet

Începem raidul nostru prin zona bucătăriei spitalului. Aici aflăm că, odată cu „liberalizarea” prețurilor, mult-prea-generosul nostru guvern a „scumpit” și costul unei „porții” pe zi, pe cap de bolnav, de la 16 lei (pe vremea odiosinștrilor) la 30 de lei. Dovadă că prim-ministrul Petre Roman nu înmulțește chiar totul cu 2,2 sau, poate, are număratoarea cu bile defectă... „Înainte, ne spun bucătăresele, nu aveam ce cumpăra din magazin, acum avem, dar cu treizeci de lei nu poți găti mare lucru... Pe deasupra, cum scade temperatura afară, avem probleme cu gazele”.

COLȚEA

punct de vedere hotelier și al dotării, Ghana era — după observația medicului elvețian — net superioară țării noastre, cel puțin la capitolul „spitale”. E drept, acolo și O.M.S. „pompa-se” niște ajutoare însemnate. Ar fi greu, aici, de făcut o listă a lucrurilor care lipsește; ea ar fi aproape interminabilă: detergenți, rufe, medicamente, anestezic, dezinfectanți, etc. Lenjeria plină la spălătorie și se întoarce abia peste patru zile, deoarece masinaria respectivă e veche; și nu se întoarce oricum, ci ruptă. Nu există echipament de protecție pentru cadrele medii, asistente și surori medicale. Și asta la un spital de 705 paturi și 1.400 salariați, cum e Colțea, cărui se alocă 100 de milioane lei, în timp ce la un spital din Elveția de 215 paturi se alocă o valoare echivalentă cu 28 de milioane de lei anual.

Bolnavii ar putea paria pe șobolani

La Clinica de Otorinolaringologie, saloanele au fost separate prin despărțitori. Astfel, compartimentele reușesc între paravane cîte trei persoane, care împart camera cu alte 16—17 răsufări omenești. Chiar dacă saloanele sînt înalte, calculul cubajului de aer necesar se face luînd în considerare o înălțime de 2,70 metri, restul constituind aer stăgmat. Săliile de operație trebuie să fie cît mai curînd mutate, iar blocurile operaționale de-aferate. Multe din acestea sînt crapate. În rest, la O.R.L. sînt și scene indus-gătoare de domesticitate: o femeie croșetează în pat. La oficiul de servicii mesei, unde se reîncălzește mîncarea, cineva îmi spune că se poate paria pe șobolani. D-nul Romulus Bod, de la Centrul de Medicină Preventivă, explică prezența

șobolanilor prin faptul că în apropiere sînt și gurile de metrou și magazinele de la ministerul agriculturii. „Deratizarea a fost și este făcută constant” — ne spune dînsul.

Bolnavii de cancer au mocheță pe jos

La Oncologie ne înfrîmîmă fețe înspăimîntate, crispate de imanența luciditate a verdic-tului planînd în aer. Este singura secție la care pe pardoseală se află întinse mochețe. La Clinica de Radiologie, dotarea este acceptabilă. Aparatele au o vechime de 20 de ani. Interioarele sînt bine amenajate. Unul din cele mai răvășitoare peisaje ni se înfrîmîșează la secția de TERAPIE INTENSIVĂ. „Avem neoplasmul depășit” — ne spune medicul. Și apoi recunoaște, cu o dezarmantă sinceritate: „Aici încercăm să îmbunătățim două lucruri: timpul în supraviețuire și confortul pe durata acesteia; de vindecat, aici nu poate fi vorba...”

Două ploști pe spital

O soră medicală ni se plînge: „Nu avem ploști și urinare. Avem o ploscă pe o ari-

DUPĂ COLȚ

pă și alta pe cealaltă acipă a spitalului. E îngrozitor ca bolnavul să urineze în sticle de lapte goale sau să-și facă nevoile în ligheane”. Crăpăturile de la catemur au fost astupate, în sala de operație, cu ghips; ca niște plombe dentare. Nimeni în plină operație și ne retragem. Aparatele de narcoză sînt improvizate. Fetele de la sterilizare n-au tifon, n-au vată. „Că-i 18 lei metrul de tifon...” — zice una. Se apropie un bolnav și ni se plînge: „Fevile fac condens și ne curge apa în cap, cînd stăm în pat”. Au fost și zile cînd spitalul a stat fără lumină.

Mîna care pune plosca servește la masă

Nu există personal separat; infirmiera care pune și plosca cu aceeași mîna servește și la masă. La Ginecologie, mușamalele de pe mesele de consultație sînt răscoapte. La Chirurgie, ca și la Ginecologie

se consumă aproape 2.000 de metri de tifon pe lună. Ba pe deasupra s-a scumpit și al-coolul sanitar, de la 25 de lei litrul — cît era înainte — la 150 litrul. În fiecare lună, pen-tru aceeași secție, trebuie cel puțin 20 de litri de iod. Clo-ramină nu există deloc.

Spălătorie s-a mutat, la morgă

Spălătorie seamănă cu bun-cărul lui Saddam Hussein. Funcționează cu utilaje din evul mediu, ruginite de con-dens, cu vopsea lăuată. Ca și utilajele, pereții sînt coșcoviți. Spălătorie e foarte mică. Se lucrează în niște condiții in-fernale: abur intens (prin care te aștepti, din clipă-n cli-pă, să zărești Bridge Tower), cizme de cauciuc, apă pe jos. Aici înainte a fost morga. Apoi a devenit spălătorie. Ar trebui făcută o altă spălăto-rie, mult mai încăpătoare. Aici sînt sterilizate hățelele perso-nalului. Pentru scutecele nou-născuților și lenjeria copiilor, funcționează un compartiment separat.

Avortul în tranzit

În „Sectorul septic” nu e apă caldă. În schimb sînt gîndaci. Femeile, cîte rămîn și noaptea în saloane, dorm cu lumina aprinsă de frica insectelor. „E frig?” — „Ce frig, e ghețarie...”, murmură femeile din salon. Unele dorm, după cîte îmi spun, cîte două în pat, de două săptămîni. Se plîng că cearșafurile sînt murdare. Dîmna doctor ne spune că mai sînt încă unele cazuri mortale la avorturile septice. De ce? Vin tirziu, uneori chiar prea tirziu. La o taxă de 30 de lei, afluența de cliență e maximă... „Acum am ajuns să chiurețăm 60—70 pe zi” — ne declară docto-rița. Înainte mureau, pe an, numai dintre cele domiciliat în București, cam 150 de fe-me. Asta dintre cele care veneau la spital aici. Pentru avorturi sînt două saloane: prea puține pentru cîte femei vin. Odată cu liberalizarea avorturilor, spitalele au fost prinse, nepregătite. Femeile nu rămîn aici peste noapte. Saloanele seamănă cu niște săli de așteptare. Ca în tran-zit.

Aici, de fapt, întreg spitalul e un loc de viză. O vamă. Un loc de tranzit. Spre moar-te, sau înapoi, spre viață. Uneori spre sănătate. Uneori spre fericire.

MIHAI GALĂȚANU

„Să ajutăm poporul român să-și regăsească mîreția, ge-niul, autonomia”.

Am citit dintr-o chemare adresată locuitorilor Wîloniei — partea francofonă a Bel-giei — în care Asociația Es-pace Roumain cerea popu-lății să doneze pentru Româ-nia, cărți (de la manuale școlare și dicționare, pînă la literatură științifică și be-letristică), discuri, casete ș.a. Am văzut multe chemări către populația diverselor țări vest-europene pentru ajutorarea românilor. Aceas-ta, însă, lansată în 9 ianua-rie 1990, mărturisesc că m-a șocat. Cine era omul care scriese acele cuvinte? Ce știa el despre România? Ce însemna pentru el renașterea mîreției și geniului acestui popor?

Se numește Michel Hock, are 45 de ani, e psiholog și, din chiar primele zile ale Revoluției române, adminis-trator delegat al Asociației „Espace Roumain” pe care a creat-o. Michel Hock este, de ani, obsedat de România. „Era absurd, de neconceput pentru un european, ca Româ-nia să fie furată Europei

printr-o dictatură aberantă. Fără România, granitele spi-rituale ale Europei erau ciușite.”

Totuși, am întrebat, de ce România? De ce nu Bulga-ria, să zicem?

„Sigur de ce nu Bulgaria, doar și ea este o țară situată în Europa? Am răspuns la a-ceastă întrebare de sute de ori, poate. Pentru că, ceea ce

por, care are asemenea per-sonalități, are geniu, mîre-ție. Prin el, spiritualitatea lui s-a impus în lumea occi-dentală. Nu e un fapt de ig-norat. Așa cum nici un eu-ropean nu trebuie să ignore că pacca Europei, atunci, după război, s-a plătit și cu vînzarea României, fapt de care avem o mare datorie morală. Ne ocupăm de han-

din primele momente ale Re-voluției, dar, ale căror reac-ții „exagerat entuziaste sau dimpotrivă, violent dezapro-batoare”, se datorază tocmai necunoașterii realității com-plexe românești, ignorării unor aspecte esențiale ale personalității acestui popor traumatizat.”

Espace Roumain a venit în România de șapte ori; a adus

înșuși; da, ca să acționezi, trebuie mai întîi să înveți”.

O idee clară, un program coerent, precis, urmărit pas cu pas, căruia oamenii aso-ciației îi dedică multe zile și nopți. Le vor urma și alții exempluri? Va avea, oare, campania de presă, efectul scontat? — Iată în-trebările care îi frîmîntă în prezent.

Reînnoirea în Europa a devenit un slogan național, o adevărată obsesie națio-nală. Extrem de utilă pentru ca vorbitorul oficial să aibă un subiect „european”.

Dar mai departe? Oare cîți români înțeleg într-ade-văr, că exceptînd nu număr restrîns de intelectuali ce au rămas conectați la valorile culturale, științifice ale Eu-ropei, marea majoritate a acestui popor a fost silită să trăiască la marginea civili-zației?

Iar din cei care înțeleg, cîți cred cu adevărat în po-sibilitatea renașterii mîreției și geniului poporului român? Și, mai ales, ce fac pentru asta?

ROXANA PAICU MANOLESCU

REÎNTOARCEREA ÎN EUROPA

știu despre Bulgaria am aflat din cărțile de istorie și de geografie. N-am citit, însă, niciodată literatură sau filo-zofie bulgară. Am citit, în schimb, Cloran, Ionescu, Mir-cea Eliade, Virgil Gheorghiu (iar în România am constatat, cu durere, că prea puțini români au auzit de acest mare romancier contemporan, re-cunoscut ca atare de întreaga Europă). Apoi, limba ro-mână e o limbă latină, iar spiritualitatea românească se încadrează latinității. Un po-

dicapă și ni se pare că ne-am achitat de datorie. Nu-mai că ea e infinit mai mare, iar după recunoașterea acestui adevăr, primul pas tre-buie să fie cunoașterea și în-țelegerea adevărată a Româ-niei”.

Michel Hock a declanșat, la începutul acestui luni, o cam-panie de presă ce va conti-nua și în februarie, în Bel-gia și Franța, țări ale căror popoare au dovedit un viu interes pentru România, încă

medicamente și îmbrăcămî-n-te pentru copii. A adus, însă, și jocuri, jucării și, mai ales, teste psihologice. În acest an, va lua ființă la București, fundația cu același nume. Peste 150.000 de cărți colec-tate sînt acum pregătite — triate, înregistrate, fișate — pentru a constitui prima bi-bliotecă în limba franceză a fundației. Vor urma o me-diataci, o ludotecă.

„Românii trebuie să fie ajutați să învețe ce și cum să ceară de la alții și de la ei

In căutarea adevărului despre 13-15 iunie

Bătălii și schilodiți de istorie, românii sînt stăpîniți unii jalei imperiu. Cel al umilinței. Singele rebel din Decembrie a spart granițele cōsmarului și înjosirii acestui neam. Nimeni să nu cuteze a recuceri deșertul mîndriei noastre. Niciodată. Iar dacă încearcă, să fie pedepsit.

Istoria monumentală a rușinii s-a îmbogățit cu evenimentele din 13-15 iunie. Dacă închidem ochii plini de îngăduință sau teropiți de nepăsare, în-cuviințăm de fapt ivirea altor fără-delegi. Nu este permis — față de morții și față de nenăscuții noștri — să trăim cu genunchii în noroi. Pretin-dem adevărul pentru că ni se cuvine. Așa cum vinovaților li se cuvine osînda.

O SĂ DAȚI SEAMA, DOMNILOR!

Comisia de anchetă a acelor zile și-a încheiat raportul, care a fost trimis de-grabă Consiliului C.E.E. Acesta va avea de ales. Între concluziile formula-te de reprezentanții F.S.N., Partidului Democrat Agrar, P.U.N.R., Minorităților naționale — altele decît cea, ma-ghiară — și cele ale reprezentanților P.N.L., P.N.T.-cd, U.D.M.R.

**VALENTIN GABRIELESCU —
DEPUTAT P.N.T.-cd**

„În optica noastră răspunderile pe care le-am stabilit urcă pînă la vîrf. Colegii noștri s-au ferit să indice vi-novații ori, cînd i-au dibuit, ei erau fie dintre cei mărunți, fie dintre cei eli-berați și roțiți din funcție. Miile de fapte sînt reale, de aceea multe au fost recunoscute și de membrii majoritari ai comisiei, dar interesant și obligato-riu era să numim autorii morali. Aceasta a fost o problemă grea. E deja un secret public răspunderea teribilă pe care o are domnul Iliescu. Respon-sabilitățile formulate se referă însă și la instituții și au atît caracter politic, cît și juridic. Sînt multe întrebări la care n-am găsit răspuns dar aportul major al acestui raport — chiar în două variante — este avertismentul că oricine ai fi, pentru ceea ce faci și se poate cere socoteală“.

**RADU CIUCEANU — DEPUTAT
P.N.L.**

„Avem faptele petrecute; pentru a trece la responsabilități directe tre-buie să avem date precise despre cei care le-au generat. Aceasta sub două aspecte: primul se referă la ordinele emise, iar cel de-al doilea la indivizii care le-au îndeplinit. E vorba pe de o parte despre purtătorii de ordine — Poliția în special și armata în implica-rea ei, iar pe de altă parte despre noi-le batalioane de asalt: minerii. Tre-buie de la început semnalat și subli-niat faptul că acest grup al nostru a avut o privire selectivă pornind de la constatarea că nu toți cei care au ope-rat raidul 14-15 au fost mineri. E no-toriu că după prima mișcare muncito-rească, din '77, Departamentul Secu-rității Statului a trecut la pieptănarea „uscăturilor“, oameni care s-au afir-mat în timpul grevei sau alții care constituiau un pericol potențial, expe-diindu-i în toată țara. În locul lor au fost infiltrați securiștii. Ori nu se poate ca aceștia să fi lipsit din forța de soc, avînd pe lingă pregătirea psiho-logică dobîndită în cele două turneuri anterioare din 1990 și o „tehnică pro-fesională“.

ADEVĂRUL UMBLĂ CU CAPUL SPART

Piața Universității a hașurat un cere nevrologic al societății românești. Atră-gînd timp de o lună zeci de mii de oa-meni, stîrnind sălutarile entuziaste ale marilor universități din lume, ba chiar și strigătul de surpriză semnat poznaș „Eugen Ionescu, academician golan“, ea a fost pulsul nelineștilor noastre. Și proba de foc a unei Puteri meschine, care a refuzat cu încăpăținare dia-logul.

VALENTIN GABRIELESCU

„În cadrul comisiei au fost discuții aprinse în permanență. Pe teme foarte variate; în primul rînd asupra inter-pretării fenomenului Piața Universității și a evenimentelor care au urmat imediat evacuării ei. Punctul nostru de vedere a fost că demonstrația din fața Naționalului, chiar neautorizată, era un protest împotriva celei de-a doua generații comuniste, în special înalta nomenclatură, care n-ar fi trebuit să participe la funcții în stat. Părerii deo-sebite am avut și în ceea ce privește atacul asupra unor instituții, noi con-siderînd că a aparținut unor cetățeni fără coloratură politică“.

RADU CIUCEANU

„Faptele alcătulesc un domino ale cărui piese trebuie imbinat astfel încît să găsim răspuns la cît mai multe întrebări. De exemplu ciudățenia pla-nului de intervenție asupra Pieței pe care, după opinia mea, și un plutonier-major l-ar fi gîndit mai bine decît ge-neralul Diamandescu. Cu atît mai du-bios e modul stîngaci și excesiv de bru-tal în care a fost eliberată Piața, cu cît operațiunea a fost aprobată și de președinte, și de primul-ministru“.

**LASZLO SZIGMOND —
DEPUTAT U.D.M.R.**

„Condițiile de detenție de la Măgu-rele și Băneasa a 1000 de reținuți sînt cunoscute și recunoscute de întreaga comisie; consensul nu mai e cu pu-tință în ceea ce privește aprecierea le-gitimității aceluia tratament despre care există mărturii cutremurătoare. De a-semenea, nimeni nu neagă apelurile către populație ale președintelui, dar sînt interpretări contradictorii asupra legitimității acestor apeluri. Anumite discuții au fost și referitor la sursele de informare. Dacă la locuințele unor cetățeni, după ce au fost violat de forțele mixte, Poliție — civili în mi-ner, s-a afirmat că au fost găsite do-cumente sau obiecte, fără ca acestea să fi fost ridicate conform procedurii penale, s-au lîvit păreri diferite dacă pot sau nu să constituie dovezi. Sau anumite mărturii înregistrate pe benzi audio în timpul anchetelor e discutabil dacă se pot constitui în probe“.

DOUĂ SCENARII PE-UN BALANSOAR

Zilele de 13-15 iunie ne-au rămas în memorie ca un acces de epilepsie al istoriei. Cîteva secvențe ale delirului au părut însă rigurose dirijate: inva-darea Pieței Universității de către for-țele de ordine care în momentul retra-gerii au dispărut fără urmă lăsînd se-diul Poliției să se descurce singur; blindețea inițială a trupelor de la Te-levizune recuperată de riposta neaș-teptată a unor grupuri din interiorul acesteia; transportarea minerilor la București; călăuzirea lor spre puncte-le strategice ale capitalei...

LASZLO SZIGMOND

„În presă — și nu numai — au circulat două ipoteze asupra evenimen-telor. Una care le interpreta ca pe un Reichstag al puterii — sîcînarist și re-gizor al violențelor din 13 pentru a motiva represiunea crîncenă din 14-15 —, iar cealaltă — lansată oficial chiar de președinte — care susținea că este vorba despre o agresiune pusă la punct împotriva statului de către organizații clandestine. În cursul cercetărilor, cu toate că fiecare ipoteză ar fi găsit ele-mente de sprijin, nici una nu s-a con-firmat deoarece aceste elemente nu s-au putut constitui în dovezi din punct de vedere juridic. Astfel, se știe că grupurile de mineri au fost conduse de anumite persoane cu scopuri pre-cise, dar nereușind să producem do-vezi referitoare la identitatea lor, ipo-teza primului scenariu nu poate fi confirmată. Sau cazul Cămărășescu; conform declarațiilor lui, a fost lucră-

tor al Serviciului Român de Informa-ții doar pînă la 20 mai. Cum se face ca un fost lucrător al Securității, fost ofițer S.R.I. a ajuns lider al acțiunilor mineresti este o întrebare legitimă, dar nu există probe că ar fi urmat or-dinele vreunei instituții. El a afirmat că a devenit în acele zile purtătorul dorinței minerilor ca „România liberă“ să fie interzisă pentru un anumit timp.

Trebule decis dacă acest fapt poa- încadrat în vreun articol al Cod Penal; dacă nu e posibil, atunci seamîă că legea trebuie schim-bată deoarece gestul lui a constituit atentat la libertatea presei“.

(Va urma)

OLTEA MUTULESCU

Obrazul subșira cu cheltuielă se ține — „Unirea“

Măria-Sa, puiul de om față cu... revoluția

„Țara asta nu are numai copii or-fani și handicapați“, îmi zicea, cu mult năduf, deunăzi, o mamă. „Mai scrieți și despre ceilalți, cei „normali“, altfel se crede că totul e în ordine cu ei. Dar să știți că-n multe privințe e mai rău ca înainte; nu mai găsești nimic: îmbrăcăminte, încălțăminte, pătuțuri, cărucioare, jucării, lapte praf, medicamente. Eu mai am puțin și nasc; am răscolit Bucureștiul, dar n-am gă-sit un scutece. Un metru de finet costă între 71 și 93 de lei, socotiți și dum-neavoastră cît m-ar costa 10 scutece. Consignajile și talciocurile sînt pline de blugi și adidași pentru copii, ca și cum asta e tot ce le lipsește lor acum“.

Ocoliți cu încredere magazinele „Materna“!

Reporterul: Ce marfă ne puteți oferi pentru un nou-născut?
— Un scutece de pus între picioare, o jachetă și un pled matlasat (Năs-tase Petronela, vînzătoare la „Mater-na“ din Drumul Taberei C 15).
— Nimic! (Postoalea Lucia, vînzătoa-re la raionul „Nou-născuți“ al maga-zinului „Unirea“).
— Un port-bebe de vară la 235 de lei, un scutece pentru pled la 110 lei, o căciuliță la 23 de lei, o cămăsuță de finet la 15 lei și un pieptăraș la 35 de lei. (Alexandru Ioana, vînzătoare la „Materna“ din strada Bărăției 3).
— Și cam la fel în toate magazinele de profil în care am intrat. Nicăieri n-am găsit scutece, pleduri, păturele, tetine, suzete, sticle, landouri, plăpu-mioare, într-un cuvînt: nimic din ceea ce e strict necesar sugarului. Ca să nu mai vorbim de mărfurile pentru copiii de peste un an: confecțiile și tricotațele, cîte se mai găsesc, sînt toate din materiale sintetice și în cu-lori aproape morbide. Încălțămînta, tot sobră și tot din înlocuitori. Jucă-

riile, de un prost gust revoltător, s-cumpîț enorm: o tricicletă co-de lei, o mașinuță de plastic de la 30 de lei la 79, păpușile, la de țepene și cu defecte de fabrică și-au mărit de 2,2 ori prețul. Cum se realizează aprovizionarea acestor magazine, la intervale mar-fa în cantități derizorii, al sentimente că puiul de om este sistematic botat.

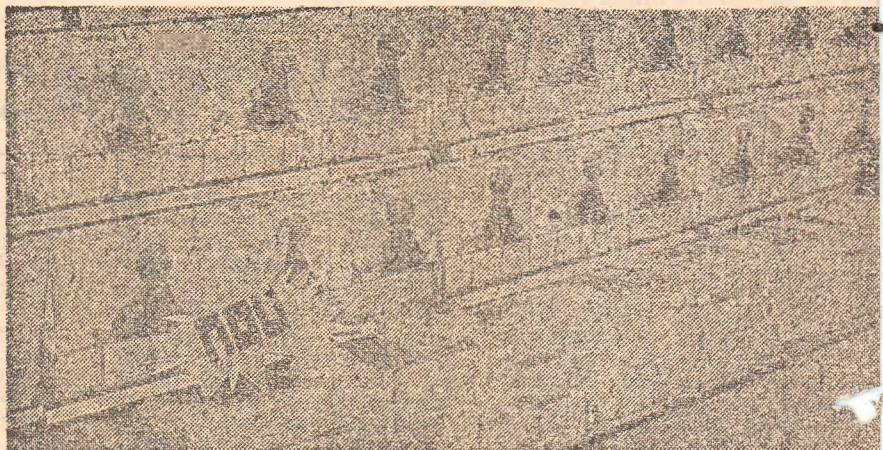
Înainte, copiii erau făcuți la normă, acum sînt copii de dar societatea îi ignoră în continuare

La Dispensarul de copii Bujor doamna Irim E., medic pediatru, spune că singurul salt realmente-litativ este noua atitudine a cupl-față de copil. Conștientă de res-abilitatea ei, viitoare mamă e atenată cu sănătatea ei, vine din-prie inițiativă la control, ceea ce explică de ce în ultima perioadă s-născut foarte puțini copii subpor-rali sau cu malformații. În rest, curile stau la fel de prost: l-laptele praf, lipsește medicația sirop (micuțul fiind nevoit să în-gițeze și el tablete), lipsesc cal-glucoza...

Multe mame nu-și aduc copiii vaccini, pentru că nu au fiș să-i brace sau n-au cărucior să-i tr-porte.

Maternitățile sau locul unde nu s-a schimbat nimic în loc de concluzii

Ca să fim sinceri, ceva s-a mod-eat și în aceste lăcașuri de recep-ției puiului de om: vata și tifonul drămuiesc cu mai multă strășnicie cînd s-au scumpit, iar banalul le-plost, necesar pentru transfuzii și fi-terapie, a fost înlocuit cu o ba-

Cui îi este frică de scutece de hirtie, cu o singură întrebuintare?

zică complet nefuncțională. Noul nasterilor a scăzut, dar a crescut numărul de chiuretaje la ere (la Spitalul Municipal se fac în de 100 de întreruperi de sarcină zi). Dotarea tehnică este cu mult limită medie. În sălile de naștere metel lipsește cu lunile. Medicii tează cu înropeli și improvizafii. În timp cit activitatea medicală e tratată ca una neproductivă, iar emul de asigurări sociale rămâne alitor de nesemnificativ, nu ne pu- aștepta la cine știe ce progres, nează dl. George Daniel Meliă, me- primar la secția de Obstetrică și ecologie de la Spitalul Municipal. acționează, în continuare, aceeași ea birocratică, toate trec pe la Di- tile Sanitare, care impart aceeași ptate sau nedreptate ca înainte. Ioanna Manoliu Anca, medic se- dar la secția de nou-născuți a ace- ași spital, afirmă că uneori e atât frig în sălile de naștere, că le i pe gravide clănțanind. Copiii tă ca niște pui de sinistrați, în tece uzate și cămășuțe ponosite.

Unul singur avea hăinuțe noi și fru- moase: un băiețel recent înfiat de un american și ținut în incubator din ziua de 2 noiembrie, cind a fost găsit la U.C.R. București, aruncat la gunoi, probabil de mama lui, de a cărei urmă poliția n-a reușit să dea. Dacă ea va citi aceste rânduri, să știe că fiul ei e sănătos, dolofan și că va deveni în curind cetățean american. Și să mai știe că micuța făptură abandonată cu alita cruzime nu putea plăti cu viața înconștiența unei femei care era li- beră, prin lege, să nu dea naștere unui copil nedorit.

În loc de concluzii

Înainte, în virtutea demagogicului „drept de a fi născut”, strict plani- ficat și gestionat, copiii veneau pe lume gata debilizati și nimic bun nu-i aștepta. Acum, o dată legiferat „drep- tul de a nu fi născut”, vin pe lume copii doriți de părinți, dar „lumea” a rămas la fel de opacă la nevoile lor.

VALERIA DORNEANU

„Vulturul de Mare”, la raionul de nou-născuți

Fotografii de GIG MOTOIANU

Superspot publicitar a televiziunea română

„INTERMECATO” a făcut carieră, contestabil. Cum? E bine să ne re- mintim. Nu de alta, dar dacă tot ne mpromitem, măcar să ni se comu- ce prețul.

Tot românul aștepta cu înfrigurare transmisie în direct, să se simtă și sârmanul, racordat, fie și numai ontru o oră, o amărâtă de oră, la un mare eveniment mondial, sau măcar european, să se simtă, și el, egal cu ancezul, cu englezul, dacă nu cu a- mericanul...

Ain așteptat noi ce-am așteptat —

Propunere pentru Guinness Book

ă, de, o asemenea transmisie costă — l se știe cit e de săracă televiziunea oastră — am cam așteptat, e drept, ar a meritat! Fenomenala transmisie directă Titan — Via Reggio poate in- ra în cartea recordurilor. Și nu ori- um, ci pe ușa principală, căci dacă ocotim cu atenție, s-ar putea să a- ungem la un cumul impresionant de ecorduri simultane.

● Cind un spot publicitar de 30—50 ecunde se plătește, în Europa, cu mi- umum 4 000 dolari, „Intermercato” își permite (noi îi permitem?) o oră de ropagandă.

● Apoi, nu orice fel de propagandă. temarcind că de la o vreme românul nghite gogoși oricît de umflate, nu- i binecuvîntate de o față biseri- scă să fie, italienii au lansat cu a- pest prilej un nou stil în publicitate — imilirea aproapelui cu generozitate lezinteresată. Drept care, primii „ac-

tor” al spectacolului a fost un popă ce ne-a povestit parabola săracului care, chiar dacă are numai 100 000 lire în buzunar, le împarte celor mai să- raci decît el, adică nouă...

● Păcat că în timpul transmisiei nu s-a organizat și un concurs mondial pentru cineamatori. Cu siguranță, prie- tenii noștri italieni ar fi cîștigat ma- rele premiu pentru cel mai penibil film realizat vreodată despre Româ- nia.

● Demnă de un nou record — al ne- rusinării — e și farsa „marii inaugu- rări”. Anunțată prin afișe și televizi- ne pentru sîmbătă, 8 decembrie, ora 21, „inaugurarea” s-a dovedit a fi o rețetă inedită a lui „Intermercato” (dacă nu cumva ideea aparține vreunui în- treprinzător român ținînd după cele- brele inaugurări de altădată) de a a- vea la dispoziție, gratuit, o mare de oameni înghețînd umil în fața fereș- trelor magazinului, ale cărui uși in- terioare s-au deschis numai pentru ar- mata de vînzători. Privindu-l, italia- nii și-or fi închipuit că asta e noua uniformă a românilor în democrație.

Luminat „a giorno”, Titanul, deve- nit Mercato, își croia, telegenic, noul destin european, soîldat nu în recla- me occidentale, ci în reflectoarele te- leviziunii. Cîte or mai fi rămas în Ca- lea Dorobanților nu stim; la Opera Ro- mână, însă, au ajuns numai atîtea cit să permită frumuseții concurențelor la titlul „Miss România” să rămînă un mister învăluit în umbre groase.

Ce contează că toți oamenii de bun simț au trăit momente de umilință și revoltă dacă prin transmiterea unui asemenea superspot publicitar televi- ziunea și-a reechilibrat bugetul? Nu- mai că nimeni n-a anunțat, încă, ma- rea veste a îmbogățirii RTV.

Să mai așteptăm, sau nu e cazul?

ROXANA FAICU MANOLESCU

POLIȚIA ȘI PRESA

— în relații frățești, democratice, de nezdruccinat —

Conferința de presă a domnului mi- nistru de interne, organizată în cîntea celor 13 ziaristi români și străini, bă- tuți două seri la rind în Piața Univer- sității și prin împrejurimi a clarificat o seamă de lucruri și ne-a dovedit că România e angajată ferm pe calea de- mocrației. Prima limpezire importantă a fost aceea că gazetarii în chestiune n-au fost bătuți, cum tendențios au scris multe publicații, ci molestati. Marx și Engels ne-au învățat că, în cadrul procesului dialectic, orice rău are o parte bună. Partea bună a ac- țunii de molestare constă în aceea că, procentual, profesiunea de ziarist ro- mân tinde să se alinieze astfel rigori- rilor internaționale. Un studiu statistic UNESCO din anii trecuți dovedea că gazetarul exercită meseria cu cel mai mare indice de risc, speranța sa de viață fiind între cele mai scăzute din lume: 45 de ani. Profesia cu cea mai mare speranță de viață e aceea de cercetător științific: 73 de ani. Bo- lile frecvente la ziaristi sînt infarctul și dambლაა, iar la cercetătorii științi- fici hemoroizii și scleroza supraproductivă. În numai un an, grație transfor- mării profunde petrecute la noi, cer- cetătorii științifici au început să moa- ră de infarct, iar speranța de viață a ziaristilor a scăzut și continuă să sca- dă spectaculos, devenind compatibilă cu statisticile internaționale. Poliția a contribuit, după puterile ei la aceasta, domnul ministru dînd toate asigura- rile că va veghea la asigurarea con- dițiilor optime pentru ca ziaristi să aibă toată libertatea și, totodată, înțe- lepciunea de a nu se folosi de ea.

În acest sens, poliția îi apără pe ziaristi presei independente și de opo- ziție în situații și cu mijloace spe- cifice. Din conferința de presă a dom- nului ministru de interne și din co- municatele transmise la radio și tele- viziuine de purtătorii săi de cuvînt s-au desprins un număr de reguli, în ideea unei conlucrări neantagonice, consensuale pozitive:

● Poliția asigură protecția ziaristi- lor contra tuturor acțiunilor poliției.

● Legitimațiile de ziarist rămîn principalul act de identitate profesio-

nală, dacă sînt însoțite de o adeve- rință de valabilitate eliberată de poli- tie. În care caz ziaristul e obligat să prezinte organelor de poliție care-l legitimează, adeverința și pe polițistii care-i asigură protecția.

● Pentru a fi în absolută siguranță, ziaristi trebuie să se documenteze în special în locurile unde nu se întîmplă nimic, în prezența polițistilor care-i însoțesc, după cum urmează: pentru știri — un polițist, pentru reportaje — doi polițisti și un subofiter, pentru interviuri — un comandant de pluton cu plutonul respectiv. Dacă în urma consultărilor cu secțiile de specialitate ale poliției și după obținerea tuturor aprobărilor rezultă că ziaristul vrea, totuși, să se documenteze în zone aflate sub directă protecție a poliției — ca Piața Universității, Piața Victo- riei, municipiul Timișoara — acesta va fi integrat în formațiile de asalt, urmînd ca documentarea să se facă ali- niat sau în formație de atac, după îm- prejurări și suportînd solidar toate consecințele muncii de documentare împreună cu regimentul care-l prote- jează.

● Dat fiind situația internațională extrem de preocupantă, ziaristi vor părăsi redacția numai însoțiți de po- lițisti. În zilele în care sînt lupte în Golful Persic, nici un ziarist nu va părăsi redacția, sarcinile presei fiind preluate, în totalitate, de poliție.

● În funcție de mersul evenimen- telor, măsurile de protecție rămîn operaționale și după încheierea război- ului din Golf, respectiv în perioada războaielor de apărare a teritoriului Uniunii Sovietice contra invaziilor moldovene, gruzine și baltice. În toată această epocă și pentru a nu fi molestati din greșeală, din alte cauze, ziaristi independenți și de la publica- țiile partidelor și grupărilor din opo- ziție sînt obligați să poarte, pe lingă polițistul sau formația repartizată, o banderolă distinctivă. Ziaristi care au suferit mai multe molestări vor pri- mi, în urma prezentării actelor dove- ditoare de la Institutul Medico-legal, insigne „Molestat de frunte”.

TUDOR OCTAVIAN

Libertate cu bulanul pe spinare

Dialog cu poetul Daniel Iacob Vorona

Poetul Daniel Iacob Vorona, redac- tor la revista CORIDA, a fost martor ocular al regretabilelor acte de agre- siune efectuate asupra presei de către „mercenari” ai forțelor de ordine. Am considerat că declarația lui, închipuită sub formă de dialog, alăturată celor- lalte, ale colegilor de breasla, consti- tute o măturie importantă despre in- tențiile viitoare ale Puterii în ce pri- vește libertatea de expresie în Româ- nia.

— Unde vă găseați — în ce parte a Pieței Universității — în seara de sîmbătă, 12 ianuarie, înainte de înce- perea ostilităților?

— Am fost, la început, pînă să între scutierii în acțiune, la Universitate — și la rondul unde se află crucea în- chinată eroilor. Deviza noastră, a ca- mentilor de presă care erau acolo, a fost: „să stăm grupați”, pentru ca, dacă sînt agresati 2—3 dintre noi, ceilalți să știe și să ia poziție față de aceasta.

— Unde v-a surprins agresiunea?

— Pe la 20,30 eram cu Mirel Curea. Am auzit de la cineva că a venit ma- șina cu scutieri, lingă biserica rusă. Acolo a venit prima „gară”, prima mașină. Pe la nouă și-un sfert seara au intervenit, din direcția Teatrului Național, scutieri (jandarmi) care nu au lovit, ci numai au intimidat lumea din piață. Noi eram, în continuare, un grup separat de ceilalți. A venit alt grup din direcția fostului C.C. și a făcut joncțiunea cu cei dinainte, și i-a respins pe manifestanți înspre Piața Rosetti. Manifestanții au fost alergați și bătuți. Ne-am rupt atunci de restul grupului. Eu am rămas, din acel mo-

ment, cu Mirel Curea de la EXPRES. Apoi am auzit un țipăt: era al lui Andrei Iliescu de la FRANCE PRESSE. Îl băteau pe trîntor, pe partea casei de bilete a Teatrului Național. În timp ce el era bătut, coborau, în continuare, dintr-un camion și din vreo două ma- șini, tip T.V. (moderne) ale Poliției, alte forțe de represiune.

— Cine au fost agresorii?

— Subofitieri — și cîțiva ofitieri prin- tire ei, de poliție. Se repezeau mai mulți la un ziarist, aveau o tactică bine pregătită dinainte, îl izolau de ceilalți din jur și apoi îl pocneau.

— Cum ați reacționat?

— Am mers la un maior pe care-l cunoșteam și i-am spus că subofitieri agresază ziaristi. L-am rugat să ne ajute, dar el nu știa de aceasta.

— Cum erau echipați cei care v-au bătut?

— Polițistii care ne-au bătut nu aveau scuturi, ci numai bastoane și căști.

— Cum, cînd și în ce fel al fost lovit?

— Pe noi ne-au lovit în trecere cu bastonul, la întîmplare, deși ne-au vă- zut că sîntem ziaristi. Cînd le-am cer- cut protecție, au acționat și mai în- dirjit.

— Aveai legitimația de ziarist la vedere?

— Aveam legitimația de la CORIDA la vedere, prinsă foarte vizibil de gu- lerul hainei și cealaltă, cea de membru al Societății Ziaristilor Români, o ți- neam în mînă.

— Ce-ați făcut după aceea?

— Am plecat la Spitalul de Urgență.

A consemnat
MIHAI GALĂȚANU

FLACĂRA

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

MAI SÎNT DE CITIT
MII DE CĂRȚI

Un scriitor tratat ca un filosof

Borges despre Borges. Convorbiri cu Borges la 80 de ani. Volum îngrijit de Willis Barnstone. Traducere din limba engleză de Mihaela Simion Constantin. Cluj, Editura Dacia, 1990. Redactor: D. Damascina. Coperta de Călin Steger. 208 pagini, 30 lei. (Ediția originală: Borges at eighty. Conversations. Edited and with Photographs by Willis Barnstone. Indiana University Press, Bloomington, 1982).

Jorge Luis Borges a murit fără să i se fi decernat Premiul Nobel. Din această împrejurare a ieșit în pierdere — ca și în cazul omitei de pe lista laureatilor a lui Nichita Stănescu — Premiul Nobel însuși, care a ratat prilejul de a deveni și mai prestigios.

Borges n-a fost numai un scriitor mare, a fost și un scriitor reprezentativ pentru secolul XX. El a făcut literatură din literatură, cu voluptatea și dezabuzarea unui om de bibliotecă aflat la sfârșitul unui ciclu de civilizație. Parafrazându-l pe Boris Vian, care vorbea de „spuma zilelor”, am putea spune că Borges a știut să se bucure de „spuma cărților”. Nu a studiat sistematic cultura scrisă dintr-o țară anume sau dintr-o epocă anume, ci a ales din toate cite ceva, după criteriul plăcerii. A practicat un epicureism al spiritului. Simulind o smerenie de călugăr, și-a permis, de fapt, cele mai costisitoare răsfățuri, ca un prinț. N-a ezitat să aleagă din mijlocul unei scrieri de sute de pagini o singură frază și să arunce restul. Atras, asemenea lui José Arcadio Buendía, de tot ceea ce i se părea exotic, desuet sau ocult, a reținut din literatura lumii pasaje referitoare la tema dublului, a oglinzii, a labirintului, a elixirului, a blestemului etc., și a transcris, caligrafic, aceste pasaje sau le-a rescris, înnoindu-le spectaculos.

A fost reprezentativ pentru secolul X nu numai prin acest alexandrinism, ci și prin statutul care i-a fost atribuit și pe care — refuzându-l cu falsă modestie — l-a acceptat. Este vorba de statutul de înțelept, care, în mod curios, în vremea noastră nu mai revine sacerdoților, filosofilor sau conducătorilor, ci unora dintre scriitori. Borges a colecționat în cărțile sale tot felul de adevăruri esoterice — din spirit ludic, și nu pentru că ar fi avut acces la ele —, dar mulți cititori i-au luat în serios, considerându-l autorul unei noi Biblie. Cititorii naivi? Nu numai. Au procedat la fel și diferiți cititori profesionalizați — critici literari, profesori universitari, esești, — oferindu-ne spectacolul căderii în tranșă la fiecare nouă lectură din Borges.

Această comedie a inadecvării o regăsim în volumul de interviuri cu Borges. Intervievatorii sînt intelectuali de mare clasă: Willis Barnstone (care a alcătuit și volumul), profesor de literatură comparată și studii latino-americane la Universitatea Indiana, Jaime Alazraki, profesor de spaniolă la Universitatea Harvard, Kenneth Brecher, profesor de fizică la Universitatea Boston și așa mai departe, pînă la doisprezece. Acești... apostoli i se adresează scriitorului argentinian ca unui Mesia, cerându-i răspunsuri la întrebări care frământă omenirea de mii de ani. Ei rămîn mirați constatînd că Borges nici nu-și amintește ce anume a afirmat în cărțile sale, despre cunoaștere sau infinit, despre dragoste sau moarte.

La fel de... pitorească este faptul că autorii interviurilor încearcă și ei să filosofeze, pentru a fi — cel puțin așa își închipuie — la înălțimea interlocutorului. Auzind frazele pompoase, Borges rîmne de fiecare dată mirat, răspunde convențional și se grăbește apoi să ajungă la ceea ce îl interesează cu adevărat, la acea erudiție fabuloasă și gratuită, la acea grădina a plăcerilor intelectuale în care se simte (se simtea) fericit.

ALEX. ȘTEFĂNESCU

GRAFITI

PRESOPUNCTURA

Presopunctura este... Dar nu mă ostenesc să spun ce: onor cititorul o știe mai bine decît mine. Îndrăgostit de foșnetul efemer al jurnalelor (ca alții de al bancnotelor), socotesc (abuziv) presopunctura ca pe o terapie asigurată pentru (prea) multe maldii la care duce citirea presei.

Citesc (lecturez, zic snobii) ajutat de propria-mi vedere, nu ca Jupin Dumitrache care silabisea cu... urechea vorbe rostite de Nae Ipingsou. E un adevărat viciu, recunosc, și de aproape un an îmi jur că gata, nu mai devorez tipăriurile ce-mi alungă liniștea și cînstitul somn, îndepărtîndu-mă de (a fost odată ca niciodată) compunerea de poezii.

Dacă parcurgerea (iubitelor cîndva) rubrici pur beletristice e lesnicioasă fiindcă poezia, proza, eseuul nu-și mai găsesc loc în publicațiile serie nouă, serie și mai nouă sau serie nou-nouță, cu politichia lucrurile se schimbă. „Politice” sînt și rubricile de filatelie sau sport, ba chiar și cele matrimoniale. De cele privind... sexul nici că mai vorbesc. Cu citesc mai multe pogone de articuli politici înțeleg tot mai puțin. E vina numai a mea, dar nu poți escamota această dramatică realitate.

Calc în străchini cit mai des cu puțință, înregistrez tot mai apăsate înfringeri.

Și-atunci?

Atunci apelez la zodiacele presopuncturii. Și lucrurile se prezintă cam așa. Ia să vedem ce mă așteaptă în ziua de 24 ianuar? Pronosticurile sînt ferme deși nu tocmai clare.

În Vocea străzii: „Veți trăi o mare împlinire. Inteligența dvs. va fi profundă, acțiunile consistente”.

Hebdomadarul Dromadera: „Casa în care aveți soarele capătă o importanță cu semnificație deosebită prin prezența în continuare a lui Plută”.

În Tropa-tropa: „O zi nefastă. E bine să nu vă părăsiți domiciliul. Este necesar să adoptați o poziție de supunere. Pe plan sentimental veți trăi o emoție fundamentală”.

Buburuza: „Pe plan social vă așteaptă o benefică recunoaștere a calităților dvs. Un însemnat câștig financiar. E posibilă o călătorie în Groenlanda”.

Așa nu se mai poate! (număr triplu): „Cu superiorii ori socrii nu vă angajați în discuții contradictorii. Stress. Obiecte pierdute. În ziua aceasta nu sinteți deloc simpatice. Pericol de fastidioase contracte amoroase”.

Rapița: „Baza familială și afectivă în totul echilibrată. Număr câștigător la loto: 11.22.33”.

Călușul liber: „E bine să vă mișcați (dar numai în limitele stricte ale legii). Nu aspirați la glorie. Se dă zahărul pe tichet. Activitatea mentală este adincită”.

Totuși scumpirea (revistă a economiei de piață): „E bine să nu mergeți la piață. Reverii. Bunăstare”.

Fericirea (număr unic, pentru bibliofili și școlile ajutate): „Succese față cu sexul opus. Vigoarea fizică însă vă este în declin. Afacerile merg prost. Găsiți săpun”.

Flacăra pentru Rebus, Bis, inimă și literatură: „O zi feerică. Veți putea citi rubrica „Graffiti” semnată de

GHEORGHE TOMOZEI

Al cui mai este fostul sediu CC al UTC?

Lăpt de fostul sediu al c.c. al p.c.r., imobilul din str. Oneghi nr 4—6, adăpostea sediile c.c. al a.t.e., BTT (Biroul de Turism pentru Tineret) și CCPT (Centrul de Cercetări pentru Problemele Tineretului). Ultimele două instituții, reorganizate sub titulaturile de CATT (Compania Autonomă de Turism pentru Tineret) și CCPT (Centrul de Cercetări și Studii pentru Problemele Tineretului), împreună cu de curînd înființata UNIS (Uniunea Națională Independentă a Studenților), își continuă activitățile în acest local, ca sub-chiriași ale ATLB (Asociația Tineretului Liber din București), organizație constituită în primele zile ale Revoluției din decembrie '89.

Iată, însă, că parte din respectivul imobil este revendicat și de CNC (Centrul Național al Cinematografiei), această dispută făcînd obiectul dosarului nr. 4590/1990 de la Judecătoria sectorului 1 București, motiv pentru care, în ideea de a ajuta la clarificarea situației, ne-am deplasat la fața locului, pentru a cunoaște punctele de vedere, atât ale CNC, cît și ale ATLB.

Să vedem cine o să îndrăznească să ne dea afară!

Discut cu Vasile Bucuroiu și Valentin Mărgineanu din Consiliul Director al A.T.L.B. și cu Crislian Crăciun, șeful Comisiei Administrative. Cînd aud despre ce este vorba, se indignează. Primul motiv pe care-l alîu este de ordin afectiv și îmi inspiră titlul articolului de față. „Adică, noi am luptat aici, în zilele Revoluției, ca acum să vină alții să ne dea afară? În cercări au mai fost. Întîi, MAPN-ul a vrut să ne la sediul, ca să-l transforme într-un fel de Pentagon, mai ales datorită buncărului de dedesubt. Apoi, P.N.T.-ul a făcut presiuni, și acum, Cinematografia! De altfel, prin Sentința Civilă nr. 3469/23.10. '90, Judecătoria sectorului 1 a respins acțiunea C.N.C.

Acum au făcut recurs. Să vedem însă cine o să îndrăznească să ne dea afară!”

Îi mai temperez, îi rog să îmi arate actele în virtutea cărora activitatea lor în acest sediu este legalizată. Îmi sînt puse la îndemînă cînel hîrui oficiale. Să le parcurgem pe cînd, în ordine temporală:

1) Cerere (neregistrată) pentru repararea unor încăperi din acest imobil, adresată președintelui C.F.S.N., avizată de către președintele Comisiei pentru problemele tineretului a C.F.S.N. — Vasile Necșa — și aprobată de Dumitru Mazilu, în prima decadă a lunii ianuarie 1990; 2) Cerere nr. 23/30. 01. '90 de aprobare a folosirii unor încăperi de către A.T.B.L., avi-

zată de Vasile Necșa și aprobată de d-nul Dumitru Mazilu și Petre Roman — deja prim-ministru la acea dată, și care a scris pe marginea cererii: „Pînă la acordarea unui sediu definitiv, rog să poată fi folosite 10 încăperi din actualul sediu”; 3) Cerere nr. 48371/21. 02. '90 de aprobare a sediului, aprobată de către Dan Predescu, primarul Capitalei la acea dată; 4) Cerere nr. 396/22. 02. '90 de aprobare a încheierii contractului de închiriere cu Întreprinderea de Administrație a Căminelor București (I.A.C.B.), avizată de dl. Sever Georgescu, de la Biroul d-lui prim-ministru, și aprobată de I.A.C.B.; 5) Contract de închiriere nr. 2920/31. 03. '90 — cu specificația: „Inchiriat PROVIZORU” —, prin care I.A.C.B. închiriază imobilul respectiv Asociației Tineretului Liber din București pentru perioada 01. 03. '90—01. 03. '91. „La expirarea termenului, chiriașul avînd drept de prelungire a contractului, pe baza unei cereri scise”.

Dincolo de aceste acte, interlocații mele adaugă: „Si apoi, ca le treburile lor (celor de la Cinematografie — n.n.) locul asta, care nici potrivit pentru filmări nu este, nu au destul loc la Buftea? Mai bine s-ar apuca să facă niște filme bune, nu să ne amenințe că vin cu cascadorii și ne dau afară! În fond, noi, tinerii, am ieșit primii în stradă, în decembrie '89. Avem deci dreptul la un loc al nostru!”

PAUL VINICIUS

ANCHETA „FLACĂRA,

In cinematografie s-a rupt filmul

Marin Theodorescu

ALFA-FILM INTERNAȚIONAL

Studioul a intrat în producție cu cinci filme. Cunoscutul basm „Fata babei și fata moșului”, devenit în scenariul și regia lui Mircea Danieliuc, Moșu — baba, baba — moșu ar fi trebuit terminat anul trecut, dar va fi gata abia în trim. III al acestui an. S-au filmat 2.100 m din 2.800. Restul se va filma când va cădea zăpada. Au fost deosebit de dificile filmările în deplasare la Cîmpulung Muscel, au lipsit mijloacele de transport, personalul mediu de specialitate, s-a întârziat dezvoltarea.

Al doilea film se numea inițial A. și Eva (de la Adolf și Braun). Scenariul și regia: Mircea Danieliuc. Din filmul care va avea două seri și se va numi în cele din urmă A II-a poruncă nu mai rămăsese de filmat 1.200 m. Filmările se vor face, dacă va ninge, la Afumați, în preajma Bucureștiului. Dar dacă nu va ninge? Se vor decala filmările pentru ninsorile anului viitor. Are deja decor amenajat și nu se poate filma în altă

zonă unde e zăpadă. Ar însemna alte cheltuieli. Decorul actual are un paznic plătit, s-au pornit niște develope... Important e să nîngă!

Filmările la Zădărnici (al treilea film început) s-au întrerupt și ele: nu s-a putut construi decorul, zidul Mănăstirii Argeșului. De la un deviz inițial de 11 milioane, s-a ajuns la 30 (de milioane!). Și, evident, nu sînt bani. Alt film în regia și scenariul lui Nicolae Caranfil (debut regizoral), Dumnică cu bilete de vot a fost suspendat din lipsă de personal și capacitate de producție la Buftea. În sfîrșit, al cincilea film numit Subspecii e o coproducție realizată cu compania americană Full Moon — Cinex International, California și, bineînțeles, e o peliculă cu vampiri. Filmările noastre s-au încheiat în 17 decembrie, urmînd ca operațiunile finale de montaj, sonorizare, muzică să fie făcute la ei. Se aproximează că în trei luni vom vedea filmul. — această primă tentativă de a lucra cu americanii.

Cauza principală a stopării unor filme intrate în producție, pe lângă multele, (vreo două sute de oameni de la Buftea, de exemplu, au plecat la TV, unde au o salarizare mai bună) e lipsa de fonduri. Dar cine dă banii, la ora actuală, pentru turnarea unui film? Finanțarea unui film provine din banii strînși de Direcția Rețelei Cinematografice și Difuzării Filmelor (D.R.C.D.F.). Dar difuzarea a avut în ultimul timp pierderi mari la încasări, lumea se uită mai mult la TV, sau la video, cinematografele nu s-au modernizat, sălile de cartier sau provincie au rămas în continuă mizerie. În plus, n-au avut decît 6—7 filme noi în difuzare care să aducă bani. Statul nu mai dă nici un stanț. De unde valută pentru peliculă?

Anul acesta s-a produs în cinematografie o mișcare esențială: desprinderea de Ministerul Culturii, ceea ce ar fi însemnat ca destinul producției cinematografice românești să se afle în mîna creatorilor. S-a înființat în acest sens Consiliul Național al Cinematografiei (C.N.C.). În mod firesc ar fi trebuit ca fiecare studioul să știe ce sume are din start.

Numai că toate acestea nu se întîmplă în realitate. Potrivit Decretului 80 (din 9 a II-a 90) care reglementează „organizarea activității în cinematografie”, pentru filmul de importanță națională Guvernul ar trebui să aloce anumite sume pe care nu le-a vărsat anul trecut. La toate acestea mai trebuie adăugată și taxa de timbru a Uniunii Cineaștilor, aproximativ 50 milioane de lei!

Datorită lipsei de încasări a rețelei cinematografice și a faptului că guvernul n-a finanțat C.N.C.-ul, s-a ajuns în situația actuală, cînd o mare parte din filmele anului trecut n-au putut fi finalizate, urmînd să fie continuate în anul 1991. Cinematografia se află în clipa de față într-o situație extrem de confuză (ca toată producția de bunuri spirituale, de altfel). Nu se știe nici măcar spre ce opțiune finală se vor îndrepta unitățile Buftea, D.R.C.D.F., Sahia, Animafilm: vor deveni societăți comerciale sau vor funcționa în regie autonomă?

Cele cinci studiouri de creație sînt instituții economice aparținînd Uniunii Cineaștilor și funcționînd pe principiul

eficienței economice. Sînt ale Uniunii, dar nu sînt finanțate de Uniune, acestea neavînd fonduri. Activitatea lor e condiționată, deci, de alte instituții (D.R.D.F., Studioul de producție cinematografică București, etc.), aflate în subordinea Consiliului Național al Cinematografiei. Ar trebui, poate, ca finanțarea studiourilor de creație să fie realizată direct, de către C.N.C., care ar avea atribuțiile unui minister.

ION ZUBACIU

Andrei Blaier

E MULTĂ FRĂMÎNTARE

În blocul Scala, la etajul doi, într-o cameră subînchiriată, își desfășoară activitatea din luna iunie Studioul de creație cinematografică „SOLARIS”. Numele amintește de filmul lui Mihailov. Aici lucrează cei doi directori, regizorii Dan Pîta și Andrei Blaier, un lector de scenarii, un contabil și un economist. Au avut aprobare pentru o clădire din strada Onesti, dar ea a fost ocupată de o agenție de turism. Dar aceasta nu este singura problemă a celor din cinematografie. Se adaugă și creșterea devizelor filmelor în

ma recentelor scumpiri de 3,5 la 8 milioane; necesitatea de a convinge guvernul că trebuie să subvenționeze într-o oarecare măsură măcar filmul de artă; încercarea de a găsi noi sponsori. Stocul de peliculă ORWO este și el pe terminate, iar pentru un nou import e nevoie de valută. Dar să nu fim pesimiști. Mai este și cite un semn bun. Tarifele de plată a actorilor erau neschimbat din 1956. Pentru un rol principal se primea maximum 40.000, recent s-au modificat la 150.000. La care se aplică, bineînțeles impozitul.

„E multă frămîntare în cinematografie, îmi spune interlocutorul meu, domnul Andrei Blaier. E o muncă nouă și grea atît pentru mine cît și pentru colegii mei. Trebuie să citim toate legile și fel de fel de monitoare oficiale”. Nu este încă definitivată forma de organizare a acestor studiouri dar se pare că activitatea a început. „Am citit din iunie pînă acum vreo 50 de scenarii. Foarte multe sînt niște incorpeli pe texte scrise anterior. Majoritatea sînt conformiste, oportuniste, slabe pur și simplu. Am avut discuții dificile cu autorii pentru că avem totuși dreptul la o opțiune pentru a construi un profil de gândire cinematografică. Din tot ce am citit pînă acum doar

trei scenarii mi s-au părut viabile.

Trebuie să știți că nu există nici o ingerință în activitatea colegilor noștri, nici cînd își fac distribuția, nici în timpul filmărilor.”

Cinci filme au intrat în producție. S-a terminat perioada de pregătire pentru „Hotel de lux”, regia și scenariul Dan Pîta. S-au încheiat filmările la „Fără identitate” scenariul Augustin Buzura, regia Nicolae Mărgineanu, la „Telefonul” scenariul Ion Marinescu, regia Elisabeta Bostan. S-au început de curînd filmările la „Vino-vatul”, scenariul Ion Băieșu, regia Alexa Visarion. A fost preluată de la vechile case de filme o comedie de Geo Saizescu. „Am avut discuții. Eu am pledat pentru preluarea acestui film pentru că era totuși munca unor colegi ai noștri și pînă nu vedem pe ecran nu ne putem prenuța asupra valorii, iar Geo Saizescu s-a dovedit că are priză la public. În plus cheltuielile erau prea avansate, decorurile erau construite, scenariul plătit”. Se discută două coproducții cu o casă de filme din Franța, va începe o colaborare cu un producător din Germania, au primit o ofertă de la o casă de filme din America. Aceasta din urmă propune în distribuție pe Max von Sydow și Julio Iglesias! La sfîrșitul acestui an primele filme vor ieși pe plată. Și va începe judecata de apoi.

AURELIA BORIGA

LA VREMURI NOI, SCENARIU NOI • STUDIOU ÎNTR-O CAMERĂ SUBÎNCHIRIATĂ • CINE DĂ VALUTA PENTRU PELICULĂ? • LA TV AU SALARII MAI BUNE! • CAUTĂM PARTENERI STRĂINI • CÎȚI BANI POATE LUA UN ACTOR? • MAMA NOASTRĂ, CONTABILITATEA • CREȘTE ÎNFLAȚIA, CREȘTE ȘI DEVIZELE • EVIDENT, NU SÎNT BANI • ÎMPORTANT E SĂ NÎNGĂ! • ÎNTRE C.N.C., UNIUNE ȘI D.R.C.D.F.

Dinu Tănase:

„AM FĂCUT CHIAR ȘI CLIPURI PUBLICITARE...”

Lui Dinu Tănase — respectiv studioului „PRO FILM”, al cărui director este regizorul în cauză — sfîrșitul anului ce a trecut i-a adus (dincolo de necazuri, cum ar fi lipsa unui sediu adecvat sau greaua, aproape imposibilă circulație a fondurilor monetare), i-a adus, repet, și două mari satisfacții. Prima, de anvergură „calitativă”: la Festivalul de la Amiens, filmul „LA CAPĂTUL LINIEI” a obținut două importante premii: pentru cea mai bună regie și pentru interpretare feminină — am scris, la vremea respectivă, despre acest lucru.

Cea de a doua i se pare însă de o importanță cu totul deosebită: încheierea concursului de scenarii, pe care studioul său l-a lansat încă din vara trecută. Premiul I au avut loc în preajma Anului Nou. „Am încercat să punem pe roate un alt studio decît pînă acum; personal, sînt convins că în conjunctura noastră actuală, un bun film nu poate porni decît de la un BUN SCENARIU!”. S-au primit în jur de 200 texte, iar un colectiv al studioului, format din: Manuela Miga, Roxana Pană, Lucian Bratu și Dinu Tănase, a avut sarcina de a selecta textele. S-au acordat 3 premii pentru scenarii și două pentru „idei de film”, ultima noțiune fiind des uzitată în marile cinematografe ale lumii. Iată-le:

Premiul I — „ERA ȘI VA FI NOAPTE” (autor, informaticianul de 35 ani Dan Loghila

— 6.000 lei); Premiul II — „MADE IN CREVEDIA” (Camelia Robe, redactor, 30 ani — 4.000 lei); Premiul III — „TĂRÎMUL GHEENEI” (Costin Merișca, — 2.000 lei), pentru scenariu.

Pentru idei de film, două premii fiecare a 2.000 lei: „CRÎNGUL VIU” (Simona Paraschiv) și „CULORILE NELINIȘTI” (Lucian Grui).

Toate cele 5 texte au fost scrise de neprofioniști, adică de oameni care nu au mai scris pentru film niciodată; toate vor intra în producție, fiind planificate pentru 1992—1993; în luna martie a.c., „PRO FILM” va iniția un nou concurs de același tip, lucrările premiate urmînd a fi, de asemenea, achiziționate pentru producțiile viitoare. Pentru definitivarea textelor, pentru realizarea dialogurilor, etc., studioul a contractat

(deocamdată pentru un an), grupul „EURO-MEDIA” al Uniunii Scriitorilor, format din Mircea Nedelciu, Mihail Giugaru, George Cusnareanu, Nicolae Iliescu, Cristian Theodorescu, Sorin Preda și Haniel Stănculescu. Se pare că „industria” scenariistică propusă de Dinu Tănase a și început să dea roade.

În momentul de față, „PRO FILM” are în producție două subiecte certe: „POLUL SUD” (reprezentînd debutul în regie al lui Radu Nicoară) și „DIVORTUL” (regia Andrei Blaier). Despre stadiul în care se află acestea este mai greu să vorbim, condițiile fiind încă extrem de dificile, atît din pricina fondurilor monetare pomenite la început, cît și datorită stării tehnice precare în care se află producția filmelor de la Buftea, sau lipsei mereu mai acute de personal calificat. În ciuda acestor aspecte, Dinu Tănase continuă să fie un optimist, deși „luni și luni bune de zile nu m-am putut ocupa direct de film, am învățat mai ales contabilitate, și am mai învățat cum se poate lucra cu parteneri străini și ce avantaje putem avea de aici; am făcut chiar și clipuri publicitare, trebuie neapărat să obținem o anumită independență materială pentru studioul nostru!”.

„Poate că numai astfel studioul va reuși — ceea ce-i dorim din suflet! — cea mai ambițioasă realizare propusă pentru vara acestui an: filmul „ROSENMIL”, în coproducție cu Franța, Elveția și Germania (un film de epocă, în care Berlinul anilor 1900 va fi filmat în... Arad și Timișoara), cu Nastassia Kinski, Claude Brasseur și Michel Piccoli în rolurile principale și în regia lui Radu Gabrea. Operator — atenție! — Dinu Tănase care, iată, după 15 ani de absență, se reîntoarce la prima lui pasiune: imaginea de film.

HORIA PATRAȘCU

Domnul GEORGE BRÎNDEU a fost cindva soldat. Avea pe-atunci 20 de ani și încă și mai închipuia că războiul e o joacă. „Ce să fac, eram și eu tînăr”. zice el, ca pentru o nevinovată scuză. Timp de un an, din toamna anului 1941 și pînă în noiembrie 1942, este instruit ca pușcaș. În tot acest timp, cazanul războiului clocește cu inversunare undeva departe de cîmpul de instrucție al soldatului Brîndeu, în cîmpurile fără de margini ale Rusiei. Și, totuși, destinul soldatului George Brîndeu avea să se amestece, în curînd, cu fatalitatea războiului. La 22 de ani, George Brîndeu ajunge în captivitate.

O noapte întregă am mers pe jos, printr-o zăpadă de 70-80 cm

„Într-o zi am fost urcați, cu tot calabalicul, într-un tren militar. Timișoara, locul unde mă instruisem ca soldat, rămînea tot mai în urmă. Zile în șir, trenul nostru a mers spre răsărit, tot spre răsărit. Credeam că vom ajunge la capătul pămîntului. Amorțisem de atîta drum. Parcă visam că mergem; ni se părea că ne învîrtim în cerc. Și, totuși, drumul nostru avea să se sfîrșească într-un colhoz, dintr-o localitate căreia-i spunea, dacă mi-aduc bine aminte, Voinovaca, la vreo 18 kilometri de Stalingrad. Așa ne ziceau ofițerii, că stăteam aproape de Stalingrad. Pînă la Crăciun ne-am tot gospodărit în această Voinovacă unde eu răspundeam de cai de la aruncătoare de brand de 120 mm. Într-o noapte, parcă văd și-acum — nîngea ca-n ilustrate — am primit ordin să mergem pe front, la Stalingrad. Pe jos, toată noaptea, prin zăpadă de 70-80 cm, ne-am deschis drum spre front. Nîngea și nu era frig, iar noi, suți de oameni, rupeam zăpada într-un cîmp pustiu ca de pe lumea coalăită”.

Timp de 10 luni am stat în gropi, pe malul Mării de Azov

„Cînd s-a crăpat de zău am intrat în zona frontului. Ne-au lăsat înalte doi generali, unul neamț și unul român, care au vorbit cu domnul Mihalache, căpitanul nostru. Așa am aflat că frontul a fost rupt de ruși și că trebuie să facem calea înapoi. În retragere a fost nevoie să înțorcem bateria spre ruși care ne urmăreau și să tragăm. Atunci i-am văzut și pe nemții care se retrăgeau. Arătau ca vai de capul lor, ruși, nebirbierii, degerați. Se urcau în trenuri și plecau care cum puteau. Nu ne-am oprit decît pe malul Mării de Azov, unde am săpat tranșee. 10 luni n-am făcut altceva decît să păzim aruncătoarele și proiectilele. Păduchii făceau ravagii, îl omorau cu baioneta. Alci, la 1 noiembrie 1943, am căzut prizonieri. Cei care făceau front cu noi, au trădat. Ne-au vîndut, fiind în legătură cu rușii care, astfel, au putut să debarce în spațiul nostru și să ne încercușească. Căpitanul Mihalache a dat ordin de retragere. Numai că rușii

ne-au strins din toate părțile și au strigat la noi: Ruminski, predai-te! Am ridicat mințile...”

Am băut apă, ținînd gura deschisă în ploaie

„Rușii ne-au zis să punem tot armamentul jos, să nu rămîmă nimic la noi că e de rău, și să ne îndepărtăm 12 metri. Ne-au încolonat și ne-au dus într-o gară. Strigau la noi și, mai ales, injurau. De băut nu ne-au băut, dar ne-au injurat grozav. A venit un tren în care ne-au urcat. Erau și prizonieri români, și prizonieri unguri. Nu, cu ungurii nu ne-am certat, să nu vă închipuiți asta. Am ajuns într-un lagăr

ocean, domnule, te dureau ochii cînd priveai.”

După vreo trei luni, ne-au trecut la instrucție de front. Defilam pe-o fața unei tribune în care se aflau ofițeri ruși. Asta făceam. Din cînd în cînd ieșeam din lagăr, cite 2-3 mii de oameni odată, și aduceam lemne cu spațele”.

Pentru divizia „Tudor Vladimirescu” s-a lucrat în secret

„Prin mai 1944 au venit niște ștabi ruși, au strigat ca la 2-3 sute de oameni, numai români. Le-au dat unfor-

Am fost prizonier în U.R.S.S. (II)

în care fuseseră prizonieri ruși, da, ruși, dar luptaseră alături de nemți împotriva armatei roșii. Stăteam în bordeie, cite 40 de soldați în fiecare bordei. A, am uitat să vă spun, pe drum ne-a fost foarte sete, nu ni s-a dat, timp de 3 zile, nici un strop de apă. Noroc că a plouat. Dumnezeu a dat o ploaie. Am ținut gurile deschise și ne-am udat gurile arse de sete cu apă de ploaie. În bordeie stăteam, cum v-am spus, vreo 20 sau 30 de mii de români și unguri. Dimineața și seara rușii ne scoteau la apel. Ne numărau. Nu lucram de nici unele. Stăteam ca butucii și nu știam nici măcar unde sîntem. Și nici n-am știut vreodată.

Așa au început cei cinci ani de prizonierat. În jurul lagărului era pază strîcă, erau garduri duble cu o fișie arată pe mijloc. Cîini pe sîrmă, turnuri de pază și reflectoare erau jur-împrejur. Unde să evadezi? Ce să faci? Unde să te duci? Totuși, doi ingi au încercat. Au fost împușcați la gard. De atunci n-a mai încercat nimeni. Ce puteai face? De o parte și de alta era un ocean de pămînt. Un

mare românești nou-nouțe, că ne și miram de unde au rușii haine de-ale noastre. Le-au dat și mîncare, le-au umplut ranița cu de-ale gurii. Apoi i-au scos pe poarta lagărului, în cîntec de kafișă. N-am putut să ne dăm seama cum au fost selecționați. S-a lucrat în secret, în cel mai mare secret. Apoi au mai venit ștabii de încă 3 ori și au mai luat și pe alții în divizia „Tudor Vladimirescu”. Ieseau prizonierii români pe poarta lagărului, îmbrăcați ca la paradă, și plecați erau. Unde-i duc, domnule, ne întrebam noi, cei care rămîneam, unde-i duc și ce le fac oare? Trebuie să vă spun că trăiam tot timpul, toți, cu moartea în suflet. Știam că viața noastră e în mina rușilor, și că ne pot oricînd impușca. Ne așteptam la moarte”.

Fierbeam țestoase și le mîncam

„Prin octombrie 1944, într-o zi de pe la sfîrșitul lunii, ne-au dat de mîncare ca niciodată și ne-au urcat din nou într-un tren bou-vagon. Ne-au băgat

într-un lagăr aflat la 60 kilometri de Tbilisi, în Georgia, laolaltă cu nemții. După trei zile a început gîlceava noastră cu nemții. Așa că în a patra zi, rușii ne-au urcat în camioane și ne-au dus la 10 kilometri mai departe unde ne-am făcut lagărul nostru și unde am stat 4 ani încheiați. Ne-au pus la fel și fel de munci, de la plantat arpagic pînă la tăiat lemne. Cît am lucrat în cîmp am mîncat cazane întregi de broaște țestoase. Era o apă pe-aproape în care trăiau duium de țestoase. N-am știut că rușii au cîștigat războiul, dar am știut cînd s-a terminat. Timpul trecea greu și de aceea mereu îi întrebam pe ruși cînd ne vor da drumul acasă. Ei nu ziceau decît „scoro, scoro” (curînd, curînd). Acest „scoro” a durat ani și ani în care sute și mii dintre noi au fost măcinați de malarie și dezinterie. În fiecare dimineață, la morgia lagărului erau 10-15 cadavre. Am ajuns plele și os, la un pas de moarte. Mîncarea era un terci pe care-l hăpălai cu lupul, fără să mai ții seamă. Mîncai că-ți era peste poate de foame. Pîinea era un clei. Tutun, 100 grame pe lună, ni s-a dat după vreo patru ani de prizonierat. Mîncarea ni se aducea în butoaie de tablă în care fusesse motorină sau benzină, știți, butoaiele acelea de 200 litri. Ajnsesem să nu mai știu de nimeni și nimic. Trăiam ca animalele, de azi pe mîine”.

Începutul sfîrșitului?

„Pe 17 octombrie 1948 au venit n.k.v.d.-iștii și au făcut apelul. Ne gîndeam că gata, de data asta ne duc la execuție. Ne-au dus la baie, am făcut baie. Ne-au dat bocanci, pantaloni, vestă, salopete și cite o pufoaică. Îmbrăcați așa ne-au dus la un tren bou-vagon pe care scria „Prizonieri de război pentru repatriere”. Cu roșu scria. Am călătorit 7 zile și 8 nopți spre soare-apune. Într-o dimineață am ajuns la Focșani, unde am fost predat autorităților române. N-aveam nici o putere-n noi să ne mai bucurăm. Din 1943 trăisem doar foame, spaimă, frig. Și malarie, dezinterie, păduchi. Nimic îmbucurător. Doar moartea ne stătuse în față, doar moartea”.

„Tineretea mea s-a spulberat în lagăr. Aveam 21 de ani cînd am plecat la război și 27 cînd am venit din prizonierat. N-am plecat de capul meu la război. Ordinul e ordin, știți și dumneavoastră. Acasă, adică în țară, am lucrat 20 de ani în minele de huilă de la Aninoasa. N-am avut niciodată, nici un fel de trecere. M-au aruncat de colo-colo, cum au vrut. Acum am 70 de ani și sînt bolnav de silicoză. Adesea nu-mi ajunge aerul și sînt cum mă sfîrșesc. De-atunci, din acel noiembrie 1942, de la lupta din zona Stalingradului, mereu simt asta, iar timpul, văd, mă crîță”.

A consemnat
EUGEN MIHAESCU
Fotografie
GIG MOTOIANU

Imediat după actul 1 al războiului, războiul au răpit rîndurile. La 22 decembrie 1944

APAR,

s-a lăsat cîntecul, s-a dat pe loc repaus, s-a trecut la formalitățile de predare-primire, Comandata CC al F.Cit a fost înmînată, după-amiaza RON a ieșit învingător. Apoi, în aplauzele multîmii, corana s-a ridicat din nou și a început actul doi, în urma caruia salvatorii i-au cucerit, prin multe grele, pe cei care urmau a fi salvați. Și atunci să oprim cronometrul la această uluitoare, de neînțeles, pauză. Rîndul ea marchează sfîrșitul unei etape în care lucrurile erau clare și intrarea într-o etapă de extremă și uneori nesfîrșită confuzie.

În vestul țării, etapa întâi a făcut victime la Timișoara, Lugoj, Caransebeș. Nimeni nu bănuia că, după represaliile ordonate de Ceaușescu, ar mai putea urma ceva. Trăgătorii au acționat la lumina zilei. Apoi, năucii, au încercat să ștergă amela. Unii au reușit. Unii nu. Teroștiștii de mai apoi au devenit fantomatici. Trăgătorii din 16-22 decembrie — mîi. Singura misiune cu sorți de izbîndă a procuraturilor militare este aceea de a-i găsi. Și, în sfîrșit, după mai bine de un an, ei încep să apară. Sînt îmbrăcați, fără excepție, în uniformă.

Nemțos Marius (19 ani) și Mariuțac Ion (25 ani) au fost împușcați în 18 decembrie, în zona Catedralei. După consultarea a zeci de martori au fost arestați subofițerii de miliție Dumitru Asaftei și Constantin Tenghiu. Primul

a recunoscut că s-a aflat atunci, acolo. Al doilea — nu. Apoi s-a așternut liniștea, din lipsă de probe suficiente. În timp ce se derula cercetarea judecătorească la Tribunalul Militar Excepțional, un ziarist timișorean (Dan Micău) a afirmat că se află în posesia

ÎN LINIE,

gloșului primit de la familia Nemțoc. Iar-a-avea, acela era gloșul ucigaș. Expertiza balistică, efectuată la Cluj, a dovedit că el fusese tras din arma subofițerului Tenghiu. În prezent, Asaftei este eliberat, iar Tenghiu așteaptă sentința pentru învinuirea de a fi „comis cu un omoruri”.

La 17 decembrie, pe podul Decebal din Timișoara doi tineri sînt arestați de miliție. Încearcă să fugă, dar cineva cîntecă focul asupra lor. Unul e rănit la picioare. Acel „cineva” se dovedește a fi subofițerul de miliție Vasile Bănuț. Condamnat la șase ani închisoare pentru vătămare corporală gravă.

În același moment, se trage și în zona Casei Armatei. Este ucisă Lepa Bărbat, și rănit soțul ei, Vasile Bărbat (actualmente deputat în Parlament). Se confruntă mărturiile, se caută probe, se calculează traiectorii, se fac expertize balistice. Căpitanul de contrainformații Vasile Joițoiu (U.M. 01185) este descoperit, acuzat pentru comiterea faptei și trimis în judecată pentru omor.

Tot în seara de 18 decembrie este împușcat, pe Calea Girocului, tînărul Ia-

noș Paris (18 ani). Singurul care a deschis focul, în acel moment, în direcția tînărului, este maiorul Iosif Veverca de la serviciul judiciar al Miliției județene Timiș. Unul dintre „cei 25”. Dosarul omorului calificat este, acum, conexat la dosarul nr. 6 al Curții Supreme — secția militară. Iosif Veverca s-a ocupat atunci — între altele — cu transportul cadavrelor de la Timișoara la București. Încet, lucrurile se leagă. Unele, însă, se mai și dezleagă. Locotenentul de securitate Florin Drago-

trăgătorii

mir (ofițer P.C.T.F. la Aeroportul Timișoara) investighează, în zilele revoluției, trei tineri învinuiți că au scris pe pereți lozinci anticomuniste. Se dovedește că, în lipsa unor ustensile mai moderne, ofițerul folosea parul de lemn și bastonul de cauciuc. Asta se numește după încadrarea procuraturii, „cercetare abuzivă”. Procuratura militară anchetează, dovedește și obține condamnarea la cinci ani închisoare.

Epilog: la recurs, încadrarea de „cercetare abuzivă” este schimbată de instanța de judecată în „purtare abuzivă”, „purtarea abuzivă” intră sub incidența Decretului-Lege nr. 3 din 4 ianuarie 1990 care amnistiază fapta și, din incidență în coincidență, omul nostru scapă basma curată.

Cîte dosare individuale se află acum pe rol? La această întrebare, Procuratura militară Timișoara preferă să amîne răspunsul, pînă va dovedi că fie-

care din cei arestați este, cu certitudine, un criminal. Dar nu amînă oare Procuratura militară Timișoara prea multe? Îmi răspunde la această întrebare chiar domnul procuror-șef, colonel de justiție Petru Izdrescu:

— Vă referiți, desigur, la întreruperea judecării celor 25 de inculpați din procesul de la Timișoara. Vreau să precizez că Procuratura militară Timișoara a realizat cercetările în timp record, din 5 ianuarie pînă în 5 februarie 1990. Judecarea a început în 3 martie și s-a prelungit pînă în 20 noiembrie 1990, cînd Curtea Supremă de justiție — secția militară — a dispus retrimiterea cauzei la Direcția Procuraturilor Militare pentru completarea urmăririi penale. D.P.M. a declarat recurs împotriva acestei hotărîri. N-am primit încă nici un răspuns în urma recursului. Nu e vorba, în ceea ce ne privește, nici de lipsa probelor, nici de „completarea urmăririi penale cu mare întârziere” — cum spune articolul 333 din Codul de procedură penală. Marea întârziere e produsă tocmai de aceste întreruperi și tergiversări. În mod normal, procesul de la Timișoara ar fi trebuit să se încheie. Or, dacă recursul nostru nu e acceptat, el va reîncepe, după o nouă urmărire penală, cu noi probe. Și va dura încă mult, foarte mult timp.

Deocamdată, atît despre Timișoara multor crime și a pușinilor vinovați. Să nu uităm, însă, că în 21 decembrie au căzut împușcați oameni la Lugoj și Caransebeș. Cine a apăsat pe trăgaci?

RADU CIOBOTEA

Dumitru Turbatu este născut pe 21 mai 1937, în comuna Rotunda, județul Olt. Este doctor în medicină și medic primar chirurg la Spitalul E.L.I.A.S din Capitală. Este autor sau coautor la diverse tratate de medicină; publică lucrări științifice în țară și străinătate. S-a specializat în domeniul chirurgiei și al endoscopiei digestive în centre medicale universitare din S.U.A., Japonia, R.D. Germania etc. Cu titlu de exemplu, reținem câteva premii medicale ale medicului Dumitru Turbatu: „Tratamentul ulcerului gastro-duodenal prin intermediul endoscopiei”; „Extragerea calculilor biliari rezanți sau recidivi de la ficat, fără intervenție chirurgicală”; „Colangiografia cancerului și icterului”; „Extirparea polipilor din colon și din stomac, fără intervenție chirurgicală”; „Cauterizarea — pe cale endoscopică — a cancerului inoperabil din colon și stomac”. După un astfel de precambiu, putem intra direct în conversație.

— **Domnule dr. Dumitru Turbatu, ce vă animă în viață? Cu ce alimentați motorul în șapte timpuri, care mină „mecanismele” medicului Turbatu?**

— Chirurgul trebuie să găsească resurse în sine însuși pentru a fi pregătit în fiecare clipă, pentru a reda sănătatea și viața aceluia ce îi-o cere și din priviri. Zilnic te vezi prins în menșina unor situații-limită. Aparent, te joci de-a viața și de-a moartea, dar numai aparent. Jocul este primejios. Nu spun vorbe mari atunci când afirm că născutii tăi se află pe buza vieții și a morții. Tocmai în acest context vreau să subliniez că medicul chirurg trebuie să fie pregătit zi de zi, ceas de ceas pentru încercarea supremă, pentru lucrarea supremă. Știința despre fizicul, biologicul și psihicul omului este și ea o știință relativă. Fiecare individ sănătos prezintă particularități distincte, dar mite fiecare bolnav...

— **Această relație medic-bolnav se creează ad-hoc?**

— Se creează ad-hoc și nu se creează; depinde și de medic, și de individul aflat în suferință. O solicitare mai mare îți dă ție, ca specialist, o participare mai mare, un impuls sporit. Mă străduiesc să nu am nici un timp mort în meseria mea. Mă aflu adesea în mijlocul bolnavilor și simt cum ei mă „citesc” din priviri. Când n-o fac, mă simt neliniștit toată ziua.

— **V-ați specializat în câteva mari centre medicale ale lumii, d-le Turbatu. Nu oricine a avut această şansă, această posibilitate. Încotro se îndreaptă medicina viitorului, d-le doctor?**

— Pe lângă specialitatea de chirurg, am început să practic fibroendoscopia digestivă, o metodă destul de modernă. Aparatura fabricată din fibră de sticlă este, de asemenea, nouă.

— **Am văzut un astfel de endoscop semiflexibil chiar în sala de operație...**

— Prin intermediul lor am ajuns, într-un timp relativ scurt, să „vedem” tot esofagul, stomacul, rectul și sigmoidul. S-a revoluționat, pur și simplu, aria investigațiilor.

— **E vorba doar de observare sau și de tratament în interiorul organismului?**

— Cu ajutorul fibroendoscopelor s-a ajuns la tratamente noi, precum: oprirea hemoragiilor digestive, extirparea de tumori (în special polipi); extragerea de calculi biliari; extragerea de corpi străini din tubul digestiv; dezobstrucții ale esofagului și recto-sigmoidului etc., etc.

— **Anterior vă întrebam de**

sonde tip baschet se intervine prin esofag, stomac și duoden, până la colon. Calculul este agățat și extras. În viitor se prevede să fie mai multe asemenea aparate în clinicile de profil. Bineînțeles, și un personal de specialitate, capabil să-l manipuleze, pregătit adecvat în acest scop.

— **Aminteați despre laser. Pare-se că de la bistoriu la metoda operării cu laserul este „cel puțin la noi, o cale lungă... Cât de lungă?”**

— Laserul este cea mai senzatională descoperire a celei de-a doua jumătăți a secolului XX. Metoda a fost încununată cu vreo trei premii Nobel, după știința mea.

— **Folosirea laserului este limitată, totuși, într-un anumit fel.**

— Aveți dreptate. Probabil datorită insuficienței cunoașterii a comportamentului țesuturilor vii față de puterea laserului. Eventualul „pericol” suscitât de această metodă, care avansează cu rapiditatea fulgerului, derivă în speță din necunoaștere. Firește că și prețul deosebit de ridicat al aparatului își spune cuvântul.

că tălnuirea adevărului (diagnosticul) este un inconvenient. Poate să ducă la abandonarea medicului curant, ba chiar la o diminuare a prestigiului. Deruta este un factor agravant al bolii.

— **În peregrinările mele gazetărești, am întâlnit și mulți ne-medici, care vindecă într-un fel sau altul afecțiunile grave ale trecătorului nostru trup. De ce există o virulență atât de mare „la primire”, din partea medicilor specialiști, când este vorba de „medicii tradiționali”? În fond, orice bolnav irecuperabil, tot speranța o vinează, ca toți muritorii...**

— Eu nu sînt împotriva medicinei tradiționale și nici a unor ne-medici populari, atunci când ei nu sînt fahiri sau alți vrăci, care amăgesc poporul, cum din nefericire au existat și poate mai există. Cît privește speranța pe ultimii metri de viață, chiar și ea este necesară.

— **Fără speranțe am fi, d-le doctor, ca niște busole fără ac magnetic, indicind musai, prin rugina de pe cadran, polul nord al sănătății noastre trupului, sufletului și morale...**

insuccese și impedimente „colegiale” și să nu ezită să merg înainte.

— **Ați colaborat cu medicii străini? Mai colaborați?**

— Un coleg de bransă japonez a dorit să colaborez și să aplicăm metoda nouă — mucosteroza perituncorală prin intermediul endoscopului, în tratamentul ulcerului gastro-duodenal. Împreună cu colegii de clinică (M. Cîrșea, Cornelia Șerbănescu, Gh. Dimescu, R. Moianu, Maria Birlea, Domnița Marinescu, Tatiana Poenaru, Elena Dan și alții), am prezentat, de pildă, la un congres de gastroenterologie lucrări noi de specialitate, care s-au bucurat de succes.

— **Despre ce este vorba?**

— Este vorba despre lucrări privind dificultățile de diagnostic în cancerul gastric; despre rolul pancreatocolangiografiei retrograde endoscopice (PCRE) în diagnosticul diferențial al icterelor și orientarea terapeutică în sindromul icteric; cauterizarea papilei Vater la copilul icteric mare etc.

— **Bă lertați pentru eventuala impolitete: există în cariera dv. o operație în mod special dificilă, în urma căreia ați așteptat, cu sufletul la gură, ca bolnavul să-și reia funcțiile vitale?**

— Un bolnav tânăr din Ploiești a făcut o formă gravă de pancreatită. Chirurgia a fost deschisă și reînchisă, apoi adus în stare de comă la spitalul nostru. Acum se plimbă sănătos pe străzile ploieștene. La unii copii, care suferau de cîțiva ani de polipi în colon, fără să poată fi extirpați pe altă cale, am reușit extirparea lor din colon cu ajutorul fibroendoscopului. Sînt multe familii pe care le-am ajutat în momente de mare nevoie, de dificultate.

— **Ce altceva v-a înmînat viața, destinul?**

— Am avut posibilitatea să întâlnesc chirurzi mari și doctori de notorietate, precum Juvara, Burlui, Cîrpișanu, Setlăceș și alții.

— **Care este, în opinia dv., esența ireductibilă a noului în chirurgia pe care o profesăți?**

— În abordarea noului, așa cum spune profesorul Juvara, nu e bine să te oprești la insuccese. Trebuie să mergi înainte, meru înainte, cu tot ce e nou și valoros. Pentru abordarea noului trebuie să militezi, în egală măsură, cu profesionalism, cu aceeași consecvență, cu vervă, fermăitate și tenacitate.

DORIN SALAIAN

Chirurgia pe suflet

spre medicina viitorului.

— N-am lăsat răspunsul pe drum. Istoriceste vorbind, ne întorcem în sec. al XVIII-lea, cînd pentru a „vedea” anumiți boli din esofag și rect, s-a imaginat un tub rigid, avînd în terminal o luminare. Iată, în plin secol XX, s-a ajuns la o disciplină de sine stătătoare. Aici includem și tehnica laser. Deși aparatul este cam scump, în toate marile centre ale lumii medicale contemporane fibroendoscopia este practică, desigur, cu real succes; avînd, deci, viitorul asigurat.

— **Terminologia medicală specioasă incurcă și pe ziariști, și pe cititori! Ați putea vorbi explicit, pe înțelesul cititorilor despre, să zicem, extragerea calculilor biliari fără clasică intervenție chirurgicală?**

— Extragerea calculilor biliari fără intervenție chirurgicală — mai traumatizantă pentru bolnavi și necesitînd 2-3 săptămîni de tratament postoperatoriu —, am efectuat-o începînd din anul 1982, cu ajutorul fibroendoscopului special. Prin intermediul unei

Am văzut în mari centre medicale ale lumii, pe viu, cum se făcea stoparea hemoragiilor digestive și tumorilor canceroase, cu ajutorul laserului.

— **Domnule doctor Turbatu, am oarecare stînjeneală să adopt o anumită atitudine conservatoare, cînd vă întreb: ce simțiți cînd înaintați cu endoscopul prin măruntaiele omului?**

— Observ imaginea roș-alburiu a părții sănătoase și observ, la nuanță de culoare, imaginea organului care este bolnav temporar sau ireversibil. Priviți și dv. Puneți-vă ochelarii.

— **Domnule Turbatu, pe mine mă sperie necunoscutul acestei boli necunoscute, care este cancerul. O boală fatidică, nemiloasă. Se spune bolnavului verde-n față despre evoluția ireversibilă a bolii sale?**

— Am făcut parte din echipe de medici care spuneau deschis starea bolii și evoluția exactă; dar am făcut parte și din echipe care ascundeau acest adevăr, din dorința de a protegi bolnavul. Consider

— În farmacopeea modernă sînt multe dintre medicamente preparate pe bază de extracte din plante. În sensul acesta, medicina tradițională are multe resurse și rezerve, de necontestat. Cu știința noastră de carte, noi, intelectualii, credem ceva mai puțin în minuni. Și totuși, unele minuni există, cu și fără voia noastră.

— **Sînt adept al noului, nu cu orice preț, ci cu preț suveran. Dar sint de părere că trebuie luat și din tradiție, ce este bun. Vizavi de nou, m-a surprins, realmente, plăcut, descoperind că profesorul Juvara salută aceste metode și tehnici noi aplicate, cu o anumită timiditate și la noi în țară...**

— **Distînsul profesor Juvara a fost adeptul nr. 1 al introducerii tehnicii noi și chiar m-a sfătuit, în felul său caracteristic, de mare dascăl, mare savant, mare om.**

— **În ce sens v-a sfătuit profesorul?**

— Mi-a spus, textual, să am în vedere două aspecte: să insist în aplicarea tehnicilor noi, chiar dacă voi avea unele

sără, menținîndu-se în locuințe zăluc, 24 de ore din 24, temperaturi variînd între 13-11°C sau chiar mai puțin, în funcție de temperatura exterioară.

În acest mod se procedează la exterminarea noastră, cei mai vizavi fiind vîrștii și copiii mici.

Îi sugerăm d-lui prim-ministru un fructuos schimb de experiență (locuință) cu unii din locatarii de pe strada Mașina de pîine.

PAUL VINICIUS

Așa-i la noi

Mizeria egalitaristă, tristă, degradantă și cenușie, scoborîtă peste frumusețea satelor românești din hîrzo-bul roșu al pravoslavnicului colhoz, nu a reușit să stîrnească invidia, părărea de rău ori gelozia între țărani. Oare ar putea invidia un cerșetor pe altul? Dacă da, atunci sărmană și nenorocită invidie!

Dacă societatea umană a evoluat, de la promiscuitatea căsătoriei la grup, spre lumina dumnezeiască a familiei, în „societatea socialistă multilateral dezvoltată”, în privința ceapului lucrurile s-au petrecut exact invers în ceea ce privește raportul și considerația față de pămînt: de la proprietatea sacră, individuală, spre proprietatea

colectivă! Un sens opus dezvoltării umane, o vulgarizare și o prostituție, în care pămîntul era ca o femeie publică, pe care o puteau batjocori toți, pentru că nu aparținea, în fapt, nimănui! Sacrilégiul se înfăptuise în 1962, cu surle și trîmbițe, iar acum, „femeia publică” este sleită de puteri. În luna martie 1990 am întâlnit un țăran din satul men plîngînd de bucurie cînd s-a dus să-și vadă înstrăinatul pămînt, din locul numit „la Bunească”. Și nu plîngea pentru că l-a redobîndit (prin destăințarea rapidă a ceapului falimentar!), ci pentru faptul că nu mai avea putere să-l muncască, din pricina bătrîneții. Plîngea pentru viața lui pierdută în ceapul de unde se alesese cu o pensie mizerabilă. De aceea, cînd unii țărani erau nevoiți să fure, ei nu se simțeau deloc culpabili în sinea lor. Dacă statul comunist al lui Ceaușescu îi fura fără rușine, țărani reacționau cam în același fel. Furîndu-li-se pămîntul, vitele, unelele de muncă, unii țărani își luau o parte din întregul lor de care au fost deposedați prin teroare sau vicieșug comunist.

Legea pămîntului intră, nu peste mult timp în vigoare, dar lipsește vigoarea țărănilor, care să o pună în aplicare. O lege a pămîntului, spre deosebire de alte legi, se pune în aplicare nu atît de către organele de stat, cît de către țărani.

Dar, în satele românești țărani sînt cu totul lipsiți de tractoare, semăn-

tori, grape și pluguri. Este ea și cum ai începe un război cu mîinile goale și statul te trimite în linia întâi a frontului, fără să-ți dea arme. „Avem pămînt, dar acum nu avem cu ce să-l lucrăm, imi spunea cu durere un țăran, Avram Sîrcă, din satul Fizes, județul Sălaj. Și se împlineste, astfel, o veche zicală a noastră, de pe aici, care glăsuiește așa: „Cînd îi varză, nu-i butoi / Cînd îi pită, nu-i eloi / Cînd îi coasă, nu-i trifoi / Cînd îi ear, nu mai sînt boi / C-așa-i viața pe la noi!”

În aceste condiții, Parlamentul României nu se poate slăni cu totul degrevat de răspundere față de țărani României, edictînd o lege fără să mai adopte o lege prin care țărani să primească credite foarte avantajoase, în vederea procurării de mașini agricole. La ora actuală, uzele din tractoarele fostelor S.M.A. se vînd prin licitație, la niște prețuri exorbitante și de multe ori încap tot pe mîna foștilor demnitari comunisti și a aceluia care și-au făcut bani din bîgînță și doresc să investescă în ceva sigur.

Domnii miniștri, la război, soldații nu pot fi trimiși în linia întâi fără arme!

Domnii miniștri, la pămînt, țărani, ori cei care doresc să redevină țărani, nu pot fi trimiși fără mașini și uneelte agricole!

„C-așa-i la noi: cînd ai egor, nu ai tractor!”

FAȘCU BALACI

Schimb de locuință

„Vor fi asigurate normele internaționale de confort normal — 20°C în locuințe și 22°C în camerele de baie”, declara cu seninătate directorul G.I.G.C. — Termoficare București, la data de 5 ianuarie 1990.

În deplin consens, nici d-l prim-ministru nu s-a lăsat mai prejos, afirmînd, la 24 octombrie 1990, în cadrul unei declarații făcute agenției Reuter: „Chiar dacă vom fi nevoiți să închidem cîteva fabrici, populația nu va suferi de frig!”.

Că lucrurile nu stau nicidecum așa, o demonstrează nenumăratele vestii pe care le primim din diferite cartiere ale scumpei și murdarei noastre capitale, ocazii cu care aflăm că se clăntăne cu mult splomb din dinți prin locuințe, la fel ca pe vremea odiosului și sinistrei. Iată, spre exemplificare, un extras din memoriul adresat Președintelui, Guvernului și Parlamentului țării, de către cîteva asociații de locatari din șos. Colentina și str. Mașina de pîine, la 28 decembrie '90, extras pe care îl publicăm pentru a nu-l lăsa în necunoștință de cauză pe d-l prim-ministru, victimă a preșirilor sale afirmative roz:

„Subsemnații locatari sîntem supuși unui tratament nesmeșos, prin refuzul de a ni se livra căldura nece-

URSS ȘI RĂZBOIUL DIN GOLF

Că războiul din Golf a intrat într-o fază cronică și că în starea aceasta el ar putea să dureze foarte mult este răspuns pentru toată lumea. Cât din fenomenul cronicizării se datorează unor cauze obiective, mersului însuși al războiului, nepunții forțelor aliate de a lichida repede conflictul, de a face blitzkrieg și cât unui calcul și unor interese ale aliaților înșiși, ale americanilor în primul rând, e o problemă de care ne vom ocupa cu alt prilej. Aici ne interesează atitudinea și poziția URSS față de războiul din Golf, raporturile Kremlinului cu acest război.

S-a vehiculat mult în ultima vreme ideea că din cauză că și-a pierdut practic toți aliații est-europeni, din cauza situației economice dezastruoase, din cauza frământărilor naționale din republici, care tind în fond către desprinderea din colos, către suveranitate și independență, din cauza situației politice încordate, încălțate, contorsionate, explozive, URSS a încetat de fapt de a mai fi o superputere și că deci singura superputere din lume ar fi în prezent Statele Unite. După părerea mea, lucrurile nu stau chiar așa. În ciuda tuturor dificultăților arătate și a altora, URSS este încă o superputere militară, o uriașă mașină de război și de aceea de cuvântul Moscovei trebuie să se țină cont încă, și în prezent, și un anumit timp de aici înainte.

Așa s-a și făcut în cazul războiului din Golf. Era suficient ca URSS să se situeze net de partea Irakului și războiul n-ar mai fi avut loc (este cunoscut că Moscova l-a sprijinit consecvent pe Saddam Hussein, că i-a livrat armament — 80% din arsenalul irakian este de proveniență moscovită —, că l-a trimis tehnicieni, câteva mii, care n-au părăsit Irakul nici după invadarea Kuweitului). Însă era oare în interesul Kremlinului să-l ia pe Saddam pe față sub aripa-i protectoare chiar și după ce acesta ocupase teritorii străine? Se-nțelege că... nu. Așa s-a ajuns la ceea ce unii au numit „jocul subtil” al Moscovei, care urmărește ca fără să cheltuiască o rublă, fără să angajeze un soldat, să tragă maximum de foloase, materiale și politice și să joace un rol în reglementarea conflictului din Orientul Apropiat.

În acest sens, URSS a reușit să se pună bine și cu Irakul și cu adversarii lui. Astfel, pe de o parte, după cum am arătat, a lăsat Irakul pînă-n dinți, l-a trimis oameni care să-i pună la punct și practic să conducă și să controleze artileria, întreținerea aviației, industria grea ș.a., a închis ochii la ocuparea Kuweitului (cu altă „prezență” în Irak, Kremlinul stia precis, din vreme, data și ora invaziei); pe de altă parte, a condamnat formal invazia și a făcut front comun, la ONU, cu SUA și cu aliații ei; pe de o parte, la 28 noiembrie, URSS a aprobat Rezoluția 678 a Consiliului de Securitate care fixa data-limită de 15 ianuarie pentru evacuarea Kuweitului de către Irak; pe de altă parte, Kremlinul s-a eschivat de la trimiterea de trupe în cadrul coaliției internaționale, motivând că „sindromul afgan” este încă prea puternic în cadrul opiniei publice, care nu ar accepta ca sovieticii să moară pentru Kuweit (motivul este, evident, cu totul tras de păr, cele două situații nefiind în nici un fel comparabile); pe de o parte, URSS și-a restabilit relațiile normale cu Arabia Saudită și și menține relațiile bune cu palestinenii; pe de altă parte, Moscova s-a apropiat mult de Israel.

Ce pot să însemne toate acestea, cu ce profit se pot ele lăsa pentru Kremlin? Răspunde importante au fost citite și pînă acum, de tot felul: a cîștigat pe piața petrolului, datorită perturbării pieței în urma invadării Kuweitului; primește ajutor din partea Arabiei Saudite, ca răsplătă pentru că n-a opus veto-ul său în Consiliul de Securitate la acțiunea armată împotriva Irakului; primește ajutor și sprijin financiar din partea Statelor Unite și a multor țări vest-europene, în primul rând a Germaniei; în ceea ce-l privește pe Gorbaciov, el a obținut prin acestea ca Occidentul să închidă ochii și să pună surdina la criticele față de acțiunile represive ale Kremlinului în republici, adică „să nu se amestece în treburile interne” sovietice. Însă folosul cel mai mare vizează viitorul. Fiindcă Moscova manevrează astfel încît să aibă miinile complet libere, să aibă toate atuurile, pentru ca oarecum să va sfîrșit războiul din Golf, URSS să oadă tot în picioare, sau, altfel spus, URSS să fie miezul care să sugă la toate oile din turmă.

ION D. GOIA

S-A ÎNTORS MAȘINA LUMII

HOSNI MUBARAK

NU IUBEȘTE POZNITORILE

Rareori am văzut pe cineva mai supărat decît domnul Hosni Mubarak, președintele Egiptului. El îl certa rău pe Saddam Hussein în legătură cu atacurile irakiene asupra Israelului. Însă ceea ce-l scandaliza pe Mubarak nu erau bombardamentele în sine asupra localităților israeliene, faptul că din cauza acestora mor oameni și se distrug bunuri, ci ineficiența atacurilor, împrejurarea că rachetele lui Hussein sînt demodate, sînt, după înșși aprecierile președintelui de la Cairo, niște artificii, niște petarde, niște pocnitori. Ele nu fac decît să dea apă la moară Israelului, care trece, din astă pricină, în ochii comunității internaționale drept victimă, deși nu mor decît cîțiva oameni, o nimica toată. Ehe, dacă se utilizează ultimul răcnet în materie de rachete și se distruge vreo jumătate din Tel Aviv, cu cîteva zeci de mii sau sute de mii de morți, atunci, da, merita ca Irakul să înfrunte opoziția mapamondului, avea de ce. Așa, însă, mult zgomet pentru nimic, Saddam așa merită să fie tras de urechi.

NIET!

N-a fost situație încordată ori conflict mai acutării în legătură cu care Moscova să nu se fi înfipt să propună imediat o conferință internațională, la care, firește, ea, Moscova, să participe spre a-și aduce contribuția prețioasă la găsirea unei soluții. Nici nu-și imaginau conducătorii marilor țări a socialismului victorios că-i va veni și U.R.S.S.-ului rîndul, că alții vor cere conferință internațională și în legătură cu ce se petrece în imperiul sovietic. Și iată că acest lucru s-a întîmplat — Austria, Suedia, Elveția, Cehoslovacia, Ungaria și Polonia, susținute de Statele Unite, Ca-

nada și de toate țările europene, au propus, în cadrul unei reuniuni de experți ai CSCE, organizarea unei conferințe internaționale în problema intervenției violente a Kremlinului în țările baltice. Cu alte cuvinte, conferința internațională a fost cerută de toate statele semnatare ale Actului final de la Helsinki, cu excepția, desigur, a U.R.S.S. După formularea propunerii, a reieșit că U.R.S.S. este gata să participe cu plăcere la orice conferință internațională vizînd indiferent ce regiune a globului, numai cu privire la problemele sovietice nu, acolo ar însemna amestec în treburile interne. Care a fost deci răspunsul sovietic? Ați ghicit: niel!

„1990 — GORBACIOV;
1991 — HUSSEIN?”

Nu ne putem abține să nu admirăm încă o dată înțelepciunea vrednicilor noștri strămoși, cînd spunem că gloria este trecătoare (mai pe latinește, „Sic transit gloria mundi”). Cine și-ar fi putut închipui că Gorbaciov, cu vreo 5—6 ani în urmă pur și simplu adulat în țara lui pentru că dăduse drumul la perestroikă și la glasnost, în care mulți văzuseră un fel de „Samsam, deschide-te!” către peștera belșugului, libertății, păcii și fericirii, va fi astăzi foarte tare contestat, detestat și huiduit cît cuprinde. După evenimentele sîngeroase din Lituania și Letonia, la Moscova a avut loc o demonstrație mamut, de sute de mii de oameni, unde a fost exprimat „un NU hotărît față de politica reacționară a lui Gorbaciov și a echipei sale”, au fost înfierate omorurile din țările baltice și s-a scandat puternic „Demisia!” „Demisia!” (unde am mai auzit noi asemenea strigăte?). Supremă umilită pentru Gorb, pe o pancartă se putea citi: „Pre-

miul Nobel pentru Pace 1990 — Gorbaciov; 1991 — Hussein?” iar deasupra portretelor lui Lenin, Stalin și Gorbaciov era scris: „Frați de singe”. Multe ofuri au fost făcute cunoscute, însă o aprehensiune care să le cuprindă pe toate a dat o colegă de breaslă, o ziaristă, care a spus: „Oamenii sînt obosiți de foamă și nedreptate”.

SI AMINAREA
TOT FESENISTĂ

Scriam nu demult că, după gloriosul exemplu al F.S.N.-ului nostru românesc, Ramiz Alia, domnului urmaș al lui Enver Hodja, care însă vrea să-i facă pe albanezi și pe restul lumii să creadă că s-a convertit la liberalism și democrație, a fost alegeri în doi timpi și trei mișcări, spre a-l lua de tot plăpîndei opoziții pluitul și a ciștiga cu circa 85 la sută, ca domnul Ion Iliescu. Opoziția a protestat, însă Ramiz Alia a zis nu. Dar, mai răsfolind el — pesemne — istoria F.S.N.-ului, a descoperit că domnul Ion Iliescu și al săi, în spirit și tradiție balcanică-otomană, au făcut românii un hațir, adică au fost de acord cu o aminare a alegerilor, cam de o lună de zile, ca semn că gîlu să cadă la învoială, să facă, prin urmare, concesii și compromisuri. Că în realitate aminarea aceea de scurtă, nu însemna nimic, nu l-a deranjat pe Ramiz Alia, care, învățînd din nou din experiența fratelui mai mare, a fost și el de acord cu aminarea alegerilor, care nu vor mai avea loc la 10 februarie, ci la 31 martie. Păi, nu-l așa, concesie, nu glumă! Acum, opoziția albaneză o să aibă pentru a se pregăti tot altă timp cît a avut și opoziția românească. Cu alte cuvinte, o aminare tot de formă, care intru promovarea democrației are același efect ca platurile pe un picior de lemn.

I. D. G.

Bagdad, Rafinaria bombardată de forțele aliate.

Situația dramatică din zona Golfului pune în prim plan și navele de luptă, de toate tipurile și dimensiunile, concepute pentru misiuni individuale sau făcînd parte din unitățile complexe de susținere și aprovizionare. În primul rînd, se impun portavioanele ce servesc drept rampă de lansare pentru zeci și zeci de avioane și elicoptere grele de luptă cu o imensă capacitate distructivă. Iată cîteva tipuri: *Enterprise* (primul portavion nuclear american, 1961), 85 350 tone, lungime de 333,75 m și lățime de 78,4 m, motoare dezvoltînd 260 000 cai-putere, viteză maximă 33 de noduri, autonomie 140 000 mile nautice cu o viteză de 30 de noduri, 5 700 oameni echipaj, 440 de ofițeri. Costul a fost de 440 milioane dolari, adică dublu față de un portavion clasic de aceleași dimensiuni. Cea mai mare navă militară din lume este un alt portavion american, *Chester Nimitz*, intrat în activitate în 1976, avînd o „înimă” prevăzută să dureze 13 ani, parcurgînd autonom între 800 000 și 1 milion de mile nautice. În aceeași clasă este și *Dwight D. Eisenhower*, în linia de luptă intrînd și portavionul greu *Constellation* (78 700 t., echipaj 4100 de oameni, dintre care 450 ofițeri, viteză 33 noduri).

Între navele cu propulsie nucleară,

să mai amintim crucișătorul greu american *Long Beach* (18 500 t., 80 000 cp., autonomie 140 000 mile nautice) și crucișătorul *Mississippi*, autonomie peste 100 000 mile nautice la o viteză superioară a 30 de noduri, armament standard format din două rampe duble (prora și prova), lansatoare de rachete grele. Sovieticii au și ei crucișă-

chetele *Harpoon* (rachete cu schimbare de mediu, rază de acțiune 110 km, lungime 4,6 m, 660 kg) pentru atac direct și 4 rampe de lansare pentru 32 de rachete „Tomahawk” pentru atacuri terestre și maritime. Punte de decolare pentru 12 avioane V/STOL AV-8B Harrier 2 (cu decolare verticală). Atenție la aceste rachete de

tecție electronică, absolut vital pentru aceste ținte extrem de lente care trebuie să aibă o autonomie de foc enormă, pusă în alertă la momentul potrivit... De aceea, la prima vedere, turnul de comandă este practic acoperit de puzderia de domuri și „urechi” radar specializate fiecare pentru un alt tip de ascultare. Printre acestea, PDNES (Pulse Doppler Non Elevation Scan) care urmărește ținta la joasă altitudine „în azimut”, fără baleiaj vertical. Apoi radarul PDES (Pulse Doppler Elevation Scan) ce situează ținta la altitudine, BTH (Beyond The Horizon), urmîrind ținta dincolo de orizont, Maritime, special pentru nave (viteza fiind mică, efectul Doppler este înlocuit prin impulsuri foarte scurte), Passif, radar „de ascultare” pentru identificarea prezenței unor alte radare în funcțiune în zonă. Fiecare navă de luptă din clasele despre care am vorbit posedă, în afară de aceasta, un număr de nave „servant”, pentru luptă antisubmarin, deminaj, aprovizionare operativă (navă și avioane), apoi, pe puntea proprie, avioane ușoare de recunoaștere și radar, elicoptere de intervenție, antiincendiu.

CRISTIAN UNTEANU

Un secol la sfîrșitul său

Nave și submarine militare (I)

toarele Kirov, specializate ca lansatoare de rachete. Are ca armament standard 20 de rachete SS-N-19, 12 San-6 și 2 rachete San-4, mare-mare, antisubmarin și mare-aer. Foarte folosite în conflictul actual par să fie navele medii de tipul crucișătoarelor americane din clasa IOWA (Iowa, New-Jersey, Wisconsin) care au ca armament standard 9 tunuri de 406 mm (bat la 37 km), patru lansatoare Subroc pentru luptă antisubmarin, în colaborare cu cele patru elicoptere Lamps, alte patru lansatoare cvadri-tub pentru ra-

tipul „Tomahawk” BGM-109 de producție americană care au produs, în primele zile ale conflictului din Golf, efecte cumplite prin precizia aproape absolută cu care și-au lovit țintele. Fac parte din categoria rachetelor cunoscute sub denumirea „cu schimbare de mediu”, au o rază maximă de acțiune de 600 km, o lungime de 6,40 m, o greutate de 1 443 kg și o viteză de 0,8 Mach.

Impresionante sînt, de asemenea, dotările tehnice cu totul speciale ce servesc la stabilirea „ecranului de pro-

S-ar mulțumi atunci să pregătească pe față viitoarele cadre ale armatei naționale și să aștepte prima ocazie favorabilă pentru a face un nou pas înainte fără nici un fel de risc. Hitler a insistat asupra nevoii de a împăca și problemele acțiunii în secret și ca denia rapidă impusă acestei înarmări contrare pactelor în vigoare. Ar fi preferat să suspende pentru un timp efortul de reînarmare. Avea impresia că generalii care se ocupau de asta erau efectiv depășiți de atita muncă și se temea de o catastrofă în caz că, în plin proces de tranziție de la Reichswehr la arma națională, aceasta din urmă ar fi fost chemată să apere Germania.

La început — mi-a mărturisit el în continuare — avusese idei cu totul diferite. Ar fi vrut să alcătuiască imediat o mare armată populară și, sub aparențele acestei miliții populare totuși inofensive, să conducă instruirea treptată a recruților și a cadrelor în ritmul creșterii cantității de material militar. Dar a trebuit să accepte părerea dată de generali și mai ales, de bătrânul mareșal Hindenburg care ținea cu tot dinadinsul la privilegiul său de generalisim și pretindea să aibă dreptul exclusiv la decizie, ca singur expert cu adevărat calificat în probleme militare.

I-am întrebat dacă acest plan inițial prevedea înarmarea generală a trupelor S.A. și S.S. și dacă acum renunțase cu totul la această idee.

„Planul acesta nu mai există — a răspuns Hitler. Într-o problemă de asemenea importanță, entuziasmul și bunăvoința nu mai ajung. Dotarea cu armament și instruirea unei mari armate constituie o sarcină serioasă și grea. Da, știu asta, oamenii mei din S.A. sînt dezamăgiți. Mi-au reproșat aceste lucruri și a trebuit să le spun că n-au dreptate. I-am întrebat cum își închipuie el lucrurile. Trebuie să constituim în Germania două armate independente una de cealaltă? Două sisteme sînt posibile. Fie acceptăm sistemul recrutării pe nivel de clasă de vîrstă, an de an, asta înseamnă că trebuie să acceptăm ideea și să ne lînem de ea, fără nici un fel de modificări arbitrare. Fie preferăm armata de meserie pe bază de serviciu voluntar. Camarazii mei din partid vor înțelege ei înșiși acest principiu, poate la nevoie de ajuns pentru Anglia, dar nu pentru noi.

Cum aş putea împăca aceste principii? Ar trebui oare să ne gîndim, pentru membrii de partid, la serviciul voluntar și la ceea ce altădată se numeau „reangajați” și chiar pentru un timp mai îndelungat? Sau atunci toți membrii S.A. să formeze o elită militară, un fel de miliție beneficiind de privilegii? Dar, în acest caz, n-ar mai putea fi rezerva pe care să se bazeze armata regulată, iar această dualitate ar duce la cele mai grave dezordini. /.../

Elita militară — armata de șoc

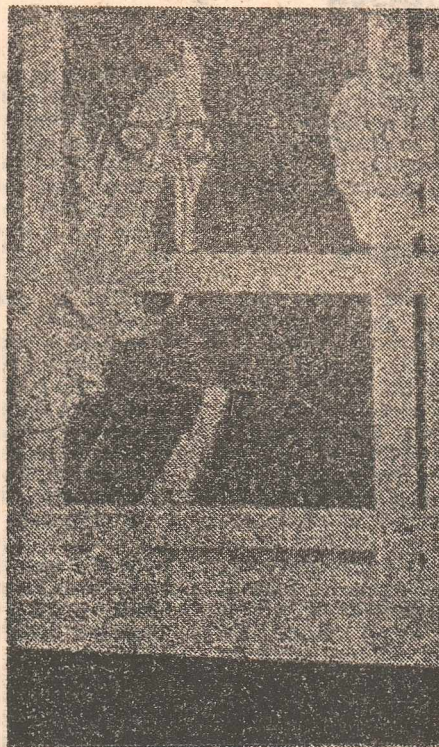
„Epoca națiunilor înarmate continuă Hitler, nu a trecut încă. Germania trebuie să revină la sistemul militar obligatoriu și să instruiască cit se poate de repede acele contingente ce nu au servit sub arme și care vor fi rezervele noastre. Bineînțeles, datorită importanței crescînde a trupelor tehnice, va trebui să avem în acest domeniu un număr mereu crescînd de soldați cu contracte pe durată lungă. Dar selecția acestor trupe de elită nu se poate baza pe ideologia revoluționară sau apartenența la partid. Ea nu se poate face decît în funcție de aptitudinile profesionale. Pot să cred oare în mod serios că oamenii mei din S.A. care nu au trecut nici măcar prin fața unei comisii militare de recrutare pot să constituie baza formării unei elite militare? Chiar dacă aş vrea să fac o alegere între ei și să despart trupele S.A. în miliție activă și una de rezervă?”

Am înțeles clar că aceste cuvinte erau un ecou direct la lecția primită de la șefii din Reichswehr care căutau să se apere de concepțiile lui Roehm.

„Spiritul revoluționar de care vorbește mereu unii membrii ai partidului ca și cum ar deține monopolul lui, este efectiv un factor decisiv asupra importanței cărui n-am să mă înșel niciodată. Nu putem relua pur și simplu tradițiile de dinainte de război. Trebuie să facem ceva absolut nou din punct de vedere ideologic, iar dacă înaltul Comandament continuă să se îndepărteze de spiritul național-socialist, n-o s-o înghit și voi interveni la momentul potrivit. Dar, înainte de orice, este nevoie ca problema tehnică să fie rezolvată.”

Hitler nu mai credea că îl ascult. Vorbea cu sine: „Nu trebuie să fie

nerăbdători. Eu ar trebui să fiu. Dar îmi ascund sentimentul, știu să-mi stăpînesc nervii”. S-a extaziat în fața măreției destinului său. Nu trebuia numai să constituie o armată gigantică și să producă materialul necesar în materie de armament. Dar baza trebuie s-o constituie un anume spirit de unitate caracteristic atît trupei de soldați cît și eşalonului de comandă. Dacă noi armate, Wehrmacht, nu i se va insufla spiritul revoluționar, edificiul va rămîne neterminat și se va sfărîma curînd. Deci nu va renunța să modeleze imaginea armatei în funcție de cea a partidului. Spiritul armatei trebuia să fie chintesența însăși a spiritului națiunii. Nici un fel de discuție posibilă asupra acestui punct esențial. Ar accepta mai de-

grabă o armată imperfectă din punct de vedere tehnic, decît una perfectă din acest punct de vedere dar lipsită de suflet și elan.

— „Îți liniștiți, ceea ce cred că este absolut indispensabil, voi obține în scurt, sigur, prin hotărîrea de oare știu să dau dovadă și prin răbdare. Să vedem cine va fi mai încăpățînat: eu sau generalii mei? Adevăratul meu program constă în aceasta: un nucleu solid de oameni de meserie, selecționați și special antrenați, constituie armata de șoc ce va fi alcătuită din vechii membri de partid. Conform doctrinei noastre, aceste trupe de șoc vor face să pătrundă elita național-socialistului în rîndul masei armatei. Aceasta, la rîndul ei, va fi din ce în ce mai mică, avînd mai ales rolul unei rezerve bine echipate, folosibilă în mi-

siuni defensive. Știu că voi avea de parcurs un drum plin de probleme și obstacole ca să-mi ating scopul. Dar acest drum îl voi face pînă la capăt, avînd și alte lucruri de creat în afara de Wehrmacht. Și niciodată nu voi renunța să încorporez armata în Statul național-socialist, ca cel mai puternic sprijin al ei alături de partid.”

Această apreciere a lui Hitler era, în definitiv, cea a unui șef alavăzător, moderat, răbdător și superior în realizarea sarcinilor ce-i reveneau. Dar Hitler n-a avut niciodată nici cea mai mică putere de a duce pînă la capăt ceea ce gîndea. Trei luni mai tîrziu, am aflat că afirmase mai apoi cu totul altceva, contrazicînd formal tot ceea ce auzisem eu. Vorbiase, mi s-a spus, de principiul „manipulărilor reacționare” și de cea de a „preda armata cu minile legate pe scuma generalilor”.

Dacă într-adevăr Hitler a spus așa ceva, aceasta dovedește că, între timp, fusese influențat de cercul lui Roehm dar și că, în interior, situația se agravase în mod deosebit. În acest mod începuse să fie dominat și lăsat din letargia în care se afla.

Într-adevăr, la puțin timp după aceea, cu prilejul unei alte vizite, l-am auzit pe Hitler vorbind din nou despre acest subiect: „Este o nebunie să încerci să duci un război cu trupe reacționare”. Încă o dată se adaptase la atitudinea autorităților și își pînăse propriile idei pentru a le pune pe ale altora. Este o tactică pe care o iubea pentru că-i permitea să se facă a nu observa problemele stîmculitoare. „Nu voi fi de acord cu serviciul militar obligatoriu. În starea actuală a lucrurilor, poporul german nu este în stare să facă față unei recrutări masive care ar duce la distrugerea potențialului productiv al țării”.

El a mai explicat că, în lipsa unei educații național-socialiste prealabile, incorporarea tuturor germanilor, fără deosebire, ar fi constituit o pericol criminală. Trebuia ca mai întîi să fie creată o armată de meserie și, pentru aceasta, nu trebuiau luați în calcul decît membrii formațiunilor partidului. Dacă i se aducea obiecția că aceste formațiuni nu beneficiau de instrucția militară necesară, răspundea simplu că în cazul noii armate, elanul revoluționar avea să înlocuiască cu succes vechia instrucție din armată, perimată și dispărută în istorie.

Ce se întîmplase pentru că Hitler să fie astfel nevoit să adopte limbajul și temele dragi extremiștilor partidului? Evident, criza se agravase. Una dintre cele două tabere avea să învingă. Și încă foarte repede. Dar ce vroia Hitler? Era într-adevăr omul care se pretindea a fi? Căutăm sale de seî nu erau oare sub estimările inițiale? Cu cît credința în Hitler creștea în rîndul maselor cu atît pierdea în rîndul vechii garde revoluționare. Asta era revoluția național-socialistă?

Selecția instructorilor de
CRISTIAN UNIEANU

Rebeliunea legionară (2)

Generalul Ion Antonescu, care nu era de acord să curgă sînge nevinovat și mai ales sînge românesc în infunții fratricide, intenționează să înfrîngă rebeliunea fără vărsare de sînge. Ca urmare, dă în ziua de 21 ianuarie ordinul Nr. 536 pentru punerea în stare de apărare a instituțiilor de stat și eliberarea celor ocupate de forțele legionare. În ordin, printre altele, se spune: „În județele în care mișcarea legionară este mai puternică veți lua măsuri severe însă lucrînd cu tact. Nu se va trage decît în ultimă instanță, cînd toate mijloacele împăcuitoare vor fi epuizate”. La rîndul său, Ministerul de Interne, cu ordinul nr. 352/21.01.1941, cere tuturor prefectilor noi numiți, dintre militari: „Ocupați imediat cu gărzi puternice toate oficiile poștale, telegrafice și gările. În caz că se va încerca ocuparea lor de alte persoane străine se va face uz de prescripțiile regulamentare în caz de tulburări”.

În seara zilei de 21 ianuarie, generalul Ion Antonescu lansează un apel în care cere ca ordinea să fie restabilită, făcînd apel la rațiune și respect față de ȚARA ATÎTA DE INCERCĂTĂ. Deși o parte din intelectualitatea le-

gionară, printre care și profesorii Universității P.P. Poniștescu și V. Chirnoagă, încearcă o mediere, Horia Sima nu cedează, deoarece dorea ca guvernul să fie pur legionar, iar generalul Ion Antonescu să nu mai aibă nici un amestec.

Urmează înclăștarea din 22 ianuarie, zi în care acțiunile agresive legionare se întind peste întreaga țară. Armata, credincioasă menirii sale, trece imediat la acțiune cu toate forțele și pînă în seara zilei de 22 ianuarie, ultimele rezistențe legionare sînt înfrînte. Horia Sima este nevoit ca, în dimineața de 23 ianuarie, orele 5.00, să ordone încetarea tuturor rezistențelor, iar el se refugiază cu principalii săi acoliți în Germania — via Bulgaria — beneficiind de sprijinul armatei germane. Alți conducători legionari printre care Petrașcu și D. Grozea se refugiază la Ambasada U.R.S.S.

Evenimentele sîngeroase din zilele de 21—23 ianuarie 1941 s-au soldat cu 490 de morți și răniți dintre care cei mai mulți au căzut în urma luptelor din jurul Președinției Consiliului de Miniștri și al Palatului Telefoanelor. Mulți dintre cei uciși au fost ostași și ofițeri ai armatei țării, ale căror funeralii s-au transformat în zi de doliu național. Numărul evreilor uciși sau răniți nu a depășit 4—5 la sută din cei 490, datorită promptitudinii cu care armata a intervenit, în zonele puternic populate de aceștia, pentru a preîntîmpina orice tentativă de pogrom. Așa a știut armata țării să răspundă atitudinii dușmănoase pe care mulți evrei au avut-o față de ea a-

tunci cînd aceasta părăsea plîngînd Basarabia și Bucovina. Aceștia sînt lucruri ce nu trebuie să le uite nimeni și niciodată.

Despre tot ce s-a petrecut atunci au scris mulți și multe. Fiecare a privit lucrurile din punctul său de vedere. Un lucru însă trebuie să fie clar, aceste evenimente reprezintă un fapt nemălințit: un partid aflat la putere — Garda de Fier — caută să realizeze o lovitură de stat. De ce oare? Pentru că euforia străzii care o adusesse la putere, care îi dăduse „legitimitatea” se diminuease. Principiile în numele cărora mobilizase masele — dreptate, legalitate, pedepsirea celor vinovați de dezastrul țării — fuseseră încălcate chiar de protagoniștii acestor principii. Aceștia, odată ajunși la putere, au trecut la jaful organizat al bogățiilor țării în vederea îmbogățirii lor, indiferent de mijloacele folosite.

Un alt factor care trebuie — de asemenea — reliefat cu lărie îl constituie factorul armată. De ce? Armata țării, formată și educată în principii dragostei de țară și de poporul pe care îl reprezintă și demnă de înaintașii săi, care au considerat noțiunea de PATRIE deasupra intereselor mășchine ale partidelor politice, nu putea accepta, sub nici un motiv, ca o grupare politică, ce își pusesese ca unic tel transformarea țării într-o sursă de îmbogățire, prin drogarea cu slogane patriotarde, să pună mina pe putere. Aceasta era armata țării din 1941 care, numai peste 6 luni, la 22 iunie 1941, va executa cu însuflețire ordinul con-

ducătorului său — generalul Ion Antonescu — „ROMÂNI, VA ORDON TRECEȚI PRUTUL!” și și va aduce suprema jertfă pe cîmpul de onoare pentru a face din ȚARA noastră o ROMÂNIE MARE și PUTERNICĂ.

Col. (r.) MARIN POPESCU
veteran de război

AUREL ȘTEFAN ALEXANDRESCU

PREMIILE „FLACĂRA” pe anul 1990

Poezie
Proză
Eseu

Editor
Regie teatru
Regie film
Interpretare
Sculptură
Presă

— LEONIDA LARI
— TEHAR MIHADAŞ
— ADRIAN MARINO,
NICOLAE DABIJA
— GABRIEL LICEANU
— ANDREI ŞERBAN
— LUCIAN PINTILIE
— MAIA MORGENSTERN
— VLADIMIR MĂDRESCU
— Revistele: CAJAVENCU şi
OPINIA STUDENTEASCĂ

Democratizarea
informaţiei
Pro Memoria

Prieteniile presei
române

Premiu special la împlinirea a 80 de ani de la fondarea revistei FLACĂRA

— DUMITRU IUGA
— ASOCIAŢIILE RĂNIŢILOR ÎN
REVOLUŢIE

— DOMINGO SCHIPANI,

ambasadorul Uruguay-ului

— doamna IRINA ANA CRISTOFOR,
fiica lui C. Banu

BREVIAR

VOLEI

De sâmbătă şi până sâmbătă, în sala M.I.U. din Bucureşti s-a desfăşurat primul turneu al Superligii feminine (organizat de Flacăra Roşie). Iată primele rezultate: Universitatea C.F.R. Craiova câştigă cu 3-0 în faţa echipei Dinamo Bucureşti şi Penicilina Iaşi: Rapid Bucureşti: 3-0 cu Penicilina (forfait) şi cu C.F.R. Bm. Vilcea; Flacăra Roşie: 3-0 cu Chimia şi 3-2 cu Dinamo. Conflctul din cadrul echipei Penicilina s-a soldat cu neprezentarea la joc din prima zi.

În cuplurile europene, reprezentanţele noastre (Universitatea C.F.R. Craiova şi Dinamo Bucureşti) au cedat categoric (0-3) şi în partidele retur disputate „acasă” cu Uralodka Sverdlovsk şi, respectiv, TTU Leningrad. Ast-

fel, şi ultimele două echipe (din cele 8 inscise, cîte patru la masculin şi feminin) au părăsit scena internaţională. Şi cînd te gîndeşti ce vremuri frumoase a cunoscut voleiul nostru...

FOTBAL

După cum se ştie, Dinamo Bucureşti se află printre primele echipe care şi-au reluat activitatea în noul sezon, cu liberoul Bucur Bogdan şi Scînteie ca noulăi certe în lot şi cu portarul Stelea refăcut. Daniel Timofte a obţinut transferul la Bayer Uerdingen, iar Rednic la Bursaspor. În locul lui Vaiscovic, care a revenit „acasă”. După o primă parte a pregătirilor efectuată la munte, Dinamo a început un turneu (fără Marel, Cîmpeanu şi Sorin Răducanu, care nu au obţinut viză) în Germania, pe urmele jucătorilor săi: 1-2 cu Bayer Leverkusen (echipa lui Ionuţ Lupescu) şi 3-2 cu Bayer Uerdingen (echipa lui Kleia şi Timofte).

Echipele bucureştene Rapid şi Sportul Studentesc vor fi reprezentanţele noastre în ediţia din anul acesta a Cupei INTEROTO.

Au fost desemnaţi arbitrii care vor conduce partidele pe care echipa României le va susţine în C.C.E.: luxemburghezul Philippot (cu San Marino) şi francezul Biguet (cu Elveţia).

S-au reluat partidele din preliminariile C.E.: Grecia — Portugalia 3-2.

S-au stabilit locurile de disputare a finalelor cupelor europene intercluburi: Bari (pentru C.C.E.) şi Rotterdam (pentru Cupa Cupelor).

Colgeterul campionatului spaniol: Jan Urban (Osasuna Pampeluna) — 11 goluri, Hugo Sanchez (Real Madrid) — 10 goluri, Manolo Sanchez (Atletico Madrid) — 9 goluri.

În etapa a 23-a a campionatului francez, lidera, Olympique Marsilia a fost învinsă cu 1-0, la Lille. Antrenorul Raymond Goethals declară: „Olympique a fost

întotdeauna cea mai mare consumatoare de antrenori. Într-un sezon au schimbat 5, dacă îmi aduc bine aminte. Eu sint al treilea în 6 luni. Sint deci gverilizat”.

Campionatul italian a intrat în cea de-a doua parte a sa: Bari — Atalanta 4-1, Fiorentina — A.S. Roma 1-1, Pisa — Bologna 2-2, Juventus — Parma 3-0, Cesena — Sampdoria 0-1.

TENIS DE MASA

În meciul din Liga europeană a tenisului de masă, România s-a învins Olanda cu 5-2, returnând avînd loc la 2 februarie. De menţionat că din echipa Olandei (medaliază cu bronz la C.E. '90) au lipsit ex-campiona europeană Bettine Vriesekoop şi Mirjam Kloppenburg Hooman, numărul 1 olandez. Punctele formaţiei noastre au fost realizate de Otilia Bădescu, Emilia Cîescu (noua campioană naţională) şi Maria Lunescu.

Grupaj realizat de
P. L. DUMITRESCU

JUSTIŢIA LEGATĂ LA OCHI

În nr. 1 al revistei „FLACĂRA” publicăm interviul „Justiţia legată la ochi”, realizat împreună cu Gh. Dobrican, preşedintele Judecătoriei Sectorului Agricol Ilfov. Mare imit este umbra şi nemărginită conştiinţa sa constată că dl. Dobrican se decide de acest articol. Motivele retragerii sînt lesne de bănuţ: a fost efectiv ameninţat (cum a fost şi subsemnatul, de altfel). A te desolidariza însă de propriile tale idei, a face azi pe leul, mine pe iepuraşul, mi se pare nu o infirmitate fizică, ci una de caracter. Prima idee şi cea mai generoasă, care se desprinde din scrisoarea adresată subsemnatului, este că mă va traduce în instanţă dacă voi publica ceva după 16.I.1991 (deci, partea a II-a a articolului). Deci, recunoaşte implicit că mi-a dat şi partea a II-a a articolului. Prin urmare, îşi însuşeşte prima parte a articolului.

În cele 5 (cinci) întrevodiri ale noastre (trei în redacţie, două la Buftes), mi-a dovedit neregulile din sistemul judiciar, abuzuri din justiţie, numirea unor magistraţi compromisi de către Teofil Pop etc. Mărturie îmi stau cele 5-6 file din notes (notat mărunt). Mărturie îmi stă şi prima parte a articolului, dactilografat în 13 file (semnat cu pseudonim dr. Ion Vasile Aclenei).

Este de notorietate publică faptul că visul de-o viaţă al lui Gh. Dobrican era să ajungă la Curtea Supremă de Justiţie. Afliind că Teofil Pop l-a „afliat”, a început campania de denigrare. Deci, fără vrea noastră, soarta sa năzuroasă i-a jucat un renga. A căzut în propria plasă, cu ochiuri mici.

Aşadar, deşi există în continuare elemente esenţiale referitoare la activitatea judiciară, la modul defectuos şi interesant în care s-a făcut „promovarea” magistratilor, dar şi alţi oameni dornici să se îndrepte starea de lucruri în acest domeniu cardinal de activitate, noi stopăm, pentru moment, acest demers publicistic. Credem însă sincer şi dezinteresat că justiţia noastră a ajuns într-un impas şi este de datoria noastră şi a altor oameni cinstiti să urnim lucrurile din loc. În fond, nu este vorba doar de promovarea magistratilor şi a procuratorilor, ci şi de evenimentele deosebite de tragice care au îndoliat ţara, din decembrie 1989, din martie 1990 din Tg. Mureş, cit şi cele din toamnă 1990 din Bucureşti. Continuăm să credem că doar o parte de vină o are justiţia. Vina trebuie căutată însă şi pe la alte esaloane superioare. Pînă la clarificarea acestor stări grave de lucruri altă pentru noi, jurnalişti, cit şi pentru marea publică, justiţia este nu numai legată la ochi, ci chiar legată, şi de mîini, şi de picioare.

Fată de manifestarea expresă a d-lui Gh. Dobrican, cuprinsă în scrisoarea adresată mie, că nu mai doreşte să apară partea a II-a a articolului JUSTIŢIA LEGATĂ LA OCHI, îl respectăm cu amărăciune această doleanţă, semnată de data asta cu numele adevărat, iar nu cu pseudonimul. Cu aceasta, considerăm colaborarea cu Gh. Dobrican definitiv şi irevocabil încheiată.

DORIN SALAJAN

CUPA DAVIS: UN MECI DIFICIL

Echipa României va întâlni, cu începere de poimîine, 1 februarie la Hala Widowskovo Sportowa „Arena” din Poznan, în primul tur al grupei I euro-africane, echipa Poloniei. Ca urmare a unui dialog, purtat cu Lucian Vasiliu, secretar general al Federaţiei Române de Tenis, şi cu Andrei Leonte, antrenor, împreună cu Liviu Vasilescu, al echipei noastre, vă oferim cîteva amănunte în legătură cu acest meci şi cu problemele pe care le are de rezolvat Federaţia în 1991.

Ce noutăţi de ultimă oră aveţi, legate de meciul cu Polonia?

— Se va juca pe o suprafaţă rapidă, numită bolter. Florin Segărceanu va fi căpitan jucător la noi, iar la polonezi, Wojciech Fibak, din generaţie cu Ilie Năstase, o apariţie surprinzătoare. Cel mai în formă jucător român este Dinu Pescariu, 16 ani, clasat al 14-lea în clasamentul mondial al juniorilor. Primul jucător polonez se pare că va fi W. Kowalski, clasat în primul 200, conform ATP, la seniori. Arbitrul meciului este spaniolul Javier Sansierra.

Este greu de dat un pronostic, echipele sînt de valori apropiate, decisive fiind forma şi tactica adoptată. Dacă învingem, vom juca cu Marea Britanie, la Londra, în mai. Dacă pierdem, vom întâlni echipa invinsă din meciul Portugalia — Irlanda. În acelaşi timp este posibil ca

războiul din Golf să afecteze şi desfăşurarea Cupei Davis din anul acesta.

— Cum se anunţă 1991 pentru tenisul românesc?

— Avem 3.000 de jucători legitimaţi şi un buget de 4 milioane de lei. Trebuie să ajungem la circa 8 milioane prin sponsorizări, pe care tenisul de cîmp le va găsi probabil mai uşor decît alte sporturi. Vom organiza a 2-a ediţie a circuitului de 25.000 de dolari, la băieţi, şi probabil, un circuit similar, pentru fete. În septembrie, la Bucureşti, se va desfăşura un turneu internaţional, cu premii de 100.000 de dolari. Căutăm sponsori interni şi externi care să contribuie la organizarea turneele cu premii în dolari. Sperăm să contăm, în continuare, pe Eurosport, Castrol şi Puma. Sever Mureşan urmează să ne ajute cu sponsori pentru turneul de la Bucureşti. Avem un contract cu firma Adidas, pe 1991, pentru material şi echipament sportiv, cu care sperăm să putem dota în special loturile de copii şi juniori. Tot pentru aceste loturi ne sînt necesare 2 microbuze, pentru a asigura deplasarea lor în Europa, participarea acestor loturi la competiţii internaţionale fiind esenţială; pregătirea şi selecţia categoriilor inferioare de vîrstă rămîne un obiectiv major al Federaţiei.

MIHAI SÂNDOIU

Trăsura Sfîntului Ilie

în intervalul 29 ianuarie — 4 februarie

Săptămîna ce a trecut, sistemele noroase ne-au afectat doar tangential ţara. Circulaţia aerului a avut o componentă intensă din nord est spre sud-vest însă la latitudini mai nordice decît ţara noastră. Aşa se face că, anticicloul centrat în

Europa centrală a determinat în zona ţării noastre o vreme frumoasă.

Cum se va sfîrşi luna ianuarie şi cum va începe luna februarie?

Se pare că, ianuarie, încearcă „pe ultimii metri” să recupereze frigul şi zăpada pe care ni le datorează. Deci, dragi cititori, vremea se va răci accentuat în toate regiunile ţării aşa încît va deveni friguroasă. În primele zile aerul va fi mai mult noros. Va ninge temporar în

aproape toate zonele ţării, dar ceva mai frecvent în regiunile extracarpatice, unde şi vîntul se va intensifica, viscolind zăpada. La munte va ninge viscolit.

În a doua parte a săptămîinii aria ninsorilor va diminua, cerul devenind variabil, mai mult senin. În aceste condiţii nopţile vor deveni geroase.

La nivelul întregii ţări maximele diurne vor fi cuprinse la început între -5°, 3° C, apoi -8° şi 0° C. Minimele nocturne

vor fi cuprinse între -12°, -4° C la început, apoi -13°, -8° C, mai coborîte în depresiuni.

Stratul de zăpadă la munte măsoară: 18 cm — Semenle, 18 cm — Cuntul, 7 cm — Tarcu, 20 cm — Parang, 50 cm — Voineasa, 27 cm — Păltinuş, 27 cm — Babele, 52 cm — Sîlna, 1.500, 60 cm — Vf. Omu, 9 cm — Poiana Braşov.

Pînă la Weekend-ul următor acesta va mai creşte cu 3-4 cm.

OTILIA DIACONU

FLACĂRA

REDACTOR ŞEF
George Arion

Redactor şef adjunct
Ion D. Goie

Secretar general de redacţie:
Dorin Gherghinescu

■ PUBLICISTI COMENTATORI (2569): Dumitru Constantinescu, Roxana Paicu Manolescu, Maria Pătraşcu.

■ REALITATEA ECONOMICĂ (2600, 2542): Dorin Sălijan, Petre Barbu, Cristian Pavel, Mihai Stănescu.

■ DREPTURILE OMULUI (2559): Eugen Mihaescu, Valeria Dorneanu, Mihail Gălăţanu, Oltea Mutulescu, Cornel Olteanu.

■ CULTURA-ÎNVAŢĂMÎNT (2569): Ion Zubăşcu, Mihail Săndoiu, Paul Vinicius.

■ CORRESPONDENŢI: Petru Balaci (Oradea), Radu Ciabotea (Timişoara), Mihail Potârniche (Chişinău).

■ FOTOREPORTAJ (2526): Mihail Cristian Călugăr, Elena Ghera, Gig Motoianu, Silviu Stan.

■ SECRETARIAT TEHNIC DE REDACŢIE (2123, 1453, 2072): Mircea Popa, Mario Bărbulescu, Alexandru Benga, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Gabriela Nicolescu, Sevgin Omer, Smaranda Petrea, Adrian Petrescu, Cornel Speriatu, Angela Ştefănescu.

■ SECRETARIAT - ADMINISTRAŢIE (2002, 2559): Dumitru Cărbunescu, Liliana Creţu, Mihaela Moroşanu, Eugenia Vasile.

FLACĂRA BIS

Redactor şef adjunct

Constantin Dumitru

Liana Totos, Liviu Timbus, Aurelia Boriga (1700).

REBUS

Redactor şef adjunct

Tudor Octavlon (1457)

Adrian Mitu, Alexandru Pădărin, Elena Grecescu, Bogdan Vlad, Aurel Stefan, Alexandrescu, Mihail Zgubea, Simona Simzianu (2036).

EDITURA
FLACĂRA

Direcţia literară — Gheorghe Tomozei; Redacţia: Domniţa Ştefănescu.

■ Adresa redacţiei şi administratiei: Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1 cod 71311. Telefone: 17 60 10, 17 60 20 (cu interloare trecute în paranteze de mai sus); secretariat redactor şef: 2002; redactor şef adjunct: 2124; secretar general de redacţie: 2143; public relation: 2600.

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRES-HEATELIA. Sectorul export-import presă P.O. Box, 12-201, telefon 10876, preşir Bucureşti, Cămin Grivitel nr. 64-65.

■ Administraţie: EDITURA „PRESA LIBERĂ” (ec. Ioan Ciuceanu, Ing. Stan Pelteacu).

■ Tiparul: Combinatul Poligrafic Bucureşti

16 pagini — 6 lei

ULTIMA ORĂ

Se vîruieste
Camera
Deputaţilor